

Univerzita Karlova
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Areál pro volnočasové aktivity dětí z pohledu manažera

Diplomová práce

Praha 2006

Vedoucí práce:
Doc. PhDr. Jan Neuman, CSc.

Zpracovala:
Michaela Urbanová

ABSTRAKT

Název práce: Areál pro volnočasové aktivity dětí z pohledu manažera

Název v angličtině: An area for free-time activities of children from the manager point of view

Cíl práce: Prezentovat na příkladu přírodního zábavního areálu pro děti v Mariánských Lázních určitý postup při vytváření podobných areálů s veřejně prospěšnými cíli v neziskovém sektoru v ČR. Projekt by měl zahrnout zejména oblast plánování, realizace a provozu areálu a měl by být prospěšný především těm, kteří o založení obdobného areálu mají zájem a chybí jim ucelená publikace zabývající se tímto tématem.

Metoda: Ke zpracování úkolů byla použita popisná analýza literatury a internetových zdrojů, dále interview s odborníky a volné nestrukturované rozhovory s členy občanského sdružení „Hravý pramen“.

Výsledky: Přispěly k prezentaci areálu pro volnočasové aktivity z pohledu manažera, zejména popisem činností doprovázejí plánování, realizaci a provoz areálu, které jsou dále aplikovatelné při vytváření obdobných areálů v České Republice.

Klíčová slova: volnočasové aktivity, neziskový sektor, financování, marketing, management

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a podkladové materiály uvedla v příloženém seznamu použitých zdrojů.

V Praze dne 10. dubna 2006

Michaela Urbanová

Poděkování:

Tímto děkuji vedoucímu diplomové práce Doc. PhDr. Janu Neumanovi, CSc. za odborné rady a doporučení. Dále bych ráda poděkovala zástupcům občanského sdružení „Hravý pramen“ za cenné rady a odborné připomínky při zpracování této práce.

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	TEORETICKÁ ČÁST	6
2.1	VYBRANÉ POJMY SOUVISEJÍCÍ S TÉMATIKOU PŘÍRODNÍCH SPORTOVNÍCH AREÁLŮ.....	6
2.2	TYPOLOGIE PŘÍRODNÍCH SPORTOVNÍCH AREÁLŮ.....	7
2.2.1	<i>Chodecké a běžecké stezky zdatnosti, plochy pro cvičení v přírodě</i>	8
2.2.2	<i>Komplexnější areály</i>	8
2.2.3	<i>Značené stezky s možností využití různých přesunů</i>	9
2.2.4	<i>Plochy na pikniky, jednoduché formy táboření</i>	9
2.2.5	<i>Hřiště určená pro děti a mládež</i>	9
2.2.6	<i>Lezení a překonávání překážek</i>	9
2.3	SITUACE PŘÍRODNÍCH SPORTOVNÍCH AREÁLŮ A SPORTU PRO VŠECHNY VE VYBRANÝCH VYSPĚLÝCH ZEMÍCH 10	
2.3.1	<i>Německo</i>	10
2.3.2	<i>Švýcarsko</i>	12
2.3.3	<i>Norsko</i>	14
2.3.4	<i>Švédsko</i>	14
2.3.5	<i>Finsko</i>	15
2.3.6	<i>USA</i>	15
2.3.7	<i>Evropa</i>	16
2.4	PŘÍNOSY AKTIVIT A VÝCHOVY V PŘÍRODĚ.....	16
2.5	ZÁVĚR Z TEORETICKÝCH POZNATKŮ.....	17
3	VYMEZENÍ PROJEKTU A JEHO LOKALIZACE V RÁMCI KARLOVARSKÉHO KRAJE 19	
4	CÍLE A ÚKOLY	19
4.1	CÍLE.....	19
4.2	ÚKOLY.....	20
5	METODOLOGIE	21
5.1	POPISNÁ ANALÝZA.....	21
5.2	INTERVIEW.....	21
6	REALIZAČNÍ ČÁST	23
6.1	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA KARLOVARSKÉHO KRAJE A SPRÁVNÍHO OBVODU MARIÁNSKÉ LÁZNĚ 23	
6.1.1	<i>Karlovarský kraj</i>	23
6.1.2	<i>Správní obvod Mariánské Lázně</i>	23
6.2	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA MARIÁNSKÝCH LÁZNÍ.....	25
6.2.1	<i>Data a fakta</i>	25
6.2.2	<i>Historie</i>	26
6.2.3	<i>Samospráva</i>	27
6.3	POTŘEBA VOLNOČASOVÉHO AREÁLU PRO DĚTI A MLÁDEŽ V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH.....	29
6.3.1	<i>Anketní průzkum</i>	29
6.4	PRELÁTŮV PRAMEN.....	35
6.5	ORGANIZAČNÍ KROKY VEDOUcí K ZALOŽENÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	36
6.5.1	<i>Volba právní formy neziskové organizace</i>	36
6.5.2	<i>Stanovení cílů, záměrů a poslání občanského sdružení</i>	37
6.5.3	<i>Sepsání stanov</i>	41
6.5.4	<i>Návrh na registraci občanského sdružení</i>	43
6.5.5	<i>Různé formy spolupráce</i>	43
6.6	VYMEZENÍ CÍLOVÉ SKUPINY.....	45
6.7	ZOHLEDNĚNÍ PŘÍMÉ A NEPŘÍMÉ KONKURENCE VE MĚSTĚ, V JEHO BLÍZKÉM OKOLÍ A V KRAJI.....	46
6.7.1	<i>Konkurence ve městě Mariánské Lázně a jeho blízkém okolí</i>	47
6.7.2	<i>Nepřímá konkurence</i>	47
6.7.3	<i>Přímá konkurence v Karlovarském kraji</i>	47
6.8	AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ PODOBY AREÁLU.....	48

6.8.1	<i>Soutěž o nejlepší prvek dětského hřiště</i>	48
6.9	BEZPEČNOSTNÍ STANDARDY	48
6.9.1	<i>Normy</i>	49
6.9.2	<i>Instalace, kontrola, údržba a provoz</i>	50
6.9.3	<i>Další důležité bezpečnostní aspekty</i>	50
6.10	VÝSTAVBA STANOVIŠŤ A HERNÍCH PRVKŮ V AREÁLU	53
6.10.1	<i>Návrh výstavby</i>	53
6.10.2	<i>Plán výstavby</i>	53
6.10.3	<i>Etapy výstavby</i>	54
6.11	PROBLEMATIKA SPOJENÁ S PROVOZEM AREÁLU	56
6.12	FINANCOVÁNÍ ZÁMĚRU SDRUŽENÍ	59
6.12.1	<i>Předmět financování</i>	60
6.12.2	<i>Obecné zdroje financování</i>	60
6.12.3	<i>Přehled financování o.s. Hravý pramen</i>	61
6.12.4	<i>Další potenciální zdroje finanční podpory</i>	64
6.13	MARKETING	68
6.13.1	<i>Marketingová strategie orientované směrem k zákazníkům</i>	68
6.13.2	<i>SWOT analýza</i>	74
6.13.3	<i>Marketing orientovaný na příznivce, dárce a obchodní partnery</i>	76
6.14	SPONZORING	80
6.14.1	<i>Sponzoring jako dodatečný finanční zdroj o.s. Hravý pramen</i>	80
6.15	FONDY EU	82
6.15.1	<i>Cíle politiky EU, nástroje a operační programy</i>	83
6.15.2	<i>Vybrané programy a opatření pro o.s. Hravý pramen</i>	85
6.15.3	<i>Žádost o podporu</i>	87
6.15.4	<i>Budoucnost regionální politiky EU</i>	89
7	DISKUZE	90
8	ZÁVĚR	93
9	POUŽITÉ ZKRATKY	96
10	POUŽITÉ ZDROJE	96
11	OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	99

1 Úvod

Proč areál pro volnočasové aktivity dětí?

Primární odpověď na otázku, proč jsem si za téma své diplomové práce vybrala vytvoření areálu pro děti, jako jedné z variant míst trávení volného času, vychází jednak ze symptomů dnešní doby, tak i z aktuální potřeby. Tak jako každá potřeba je úzce spojena s nedostatkem, tak i tato potřeba vyplývá ze současného nedostatku či nedostupnosti organizovaného využití volného času dětí a mládeže v porovnání s dobou před sametovou revolucí, kdy síť sportovních a tělovýchovných spolků byla více rozvinutá, a to i díky aktivní pozornosti státu formou štědrých dotací. Na druhou stranu však nabízela dětem i dospělým často jedinou možnost aktivního, společenského a prožitkového strávení dne.

Skutečnost, že doba od sametové revoluce není tak dlouhá, možná evokuje v lidech potřebu zabývat se otázkami či alternativami smysluplného využití volného času dětí a mládeže. K tomuto faktu dále přímo přispívá i novodobý fenomén spojený s narůstajícím podílem dětské kriminality a snadným přístupem k drogám, které mohou být určitým substitutem pro chybějící zážitky či řešením různých problémů.

Zároveň myšlenka tohoto projektu nevyhází pouze z negativních symptomů dnešní doby, ale souvisí i s rostoucím trendem stále oblíbenějších outdoorových aktivit. Impulsem pro vytvoření areálu je snaha nabídnout dětem i dospělým určitou platformu pro volnočasové, předškolní, školní, sportovní, tělovýchovné, vzdělávací, kulturní, naučné, osvětové aktivity v přírodním prostředí. A přitom svou nabídkou podpořit prevenci proti drogám a dětské kriminalitě, a současně také napomáhat ke snazší integraci dětí do kolektivu, budování přátelství a stmelování rodiny.

Dalším podnětem mého rozhodnutí pro toto téma, byla skutečnost, že mohu již od konce roku 2004 sledovat, jak se podobná myšlenka realizuje v praxi.

2 Teoretická část

2.1 Vybrané pojmy související s tematikou přírodních sportovních areálů

Rekreace v přírodě představuje významný okruh rekreačních činností člověka. Přesné vymezení je obtížné. Můžeme říci, že se jedná o aktivity, které se odehrávají na volném prostranství v městském prostředí, v prostředí člověka uzpůsobeném i ve volné přírodě. Odborníci v USA se snažili přesněji charakterizovat právě tu část rekreace v přírodě, kterou člověk koná vlastní silou (Human Powered Outdoor Education). Mohli bychom ji nazvat **aktivní rekreace v přírodě**. Lze říci, že do uvedených okruhů řadíme činnosti vázané na volný čas, sloužící především k rozptýlení, zábavě, odpočinku a k uspokojení individuálních zájmů, včetně radosti z pobývání v přírodě. (2)

Termín **pobyt v přírodě** řadíme k volnějším, méně závaznějším termínům. Připomíná francouzský pojem „plain air“ či anglický „outdoor life“ nebo jen „outdoor“. (2) Patří sem nejrozličnější aktivity v přírodě. Vždy zde převažovaly snahy přiblížit se přírodě či změnit chod všedního života a obohatit ho o poznávání přírody a společné chvíle strávené s přáteli a kamarády. (1)

Pro okruh činností, které v sobě zahrnují turistiku, sporty v přírodě, hry a různá cvičení, jsme zvolili jako nejobecnější pojem výraz **aktivity v přírodě (outdoor activities, outdoor pursuits)**. K nim řadíme především činnosti, které konáme vlastní silou (event. za pomoci speciálního vybavení) a které jsou spjaty se šetrným využíváním přírodního prostředí nebo s překonáváním přírodních překážek. (1)

Sporty v přírodě zahrnují ty okruhy činnosti, které mají již charakter sportu tzn. mají pevná pravidla pro jednotlivé disciplíny, systém soutěží a metodických postupů. (2)

Cvičení v přírodě a lanové překážkové dráhy patří k tělesným cvičením rozvíjející základní pohybový fond člověka a přispívající také k osobnostnímu růstu (**outdoor exercises, nověji také ropes courses a challenge courses**). Nejde tedy jen o určité pevné pohybové struktury, ale především o kombinaci různých pohybových úkolů při překonávání umělých i přírodních překážek, které v sobě skrývají určitou dávku rizika,

vyžaduje překonávání strachu, projevení rozhodnosti a tvořivého přístupu při řešení vzniklých situací. (1)

Ze spojení sportovních, výchovných a ekologických tendencí se zformoval výchovný směr, přístup či metoda, kterou nazýváme **výchova v přírodě (outdoor education)**. Ve všech okruzích činností, které jsou a byly vázány na přírodní prostředí, docházelo v té či oné míře ke snahám o větší poznávání i uvědomělou ochranu přírody. Čím více se člověk na jedné straně vzdaloval od přírody, tím více narůstala snaha se jí přiblížit a ochraňovat ji. Proto se již před řadou let zformovaly ve vyspělých zemích mnohé ekologické aktivity a výchovné směry jako je **výchova k ochraně přírody, ekologická výchova, výchova k ochraně země či globální výchova**. Výchova v přírodě plně využívá výchovného potenciálu různých aktivit a sportů v přírodě. Obrací pozornost na dobrodružný charakter mnohých činností, proto se někdy hovoří také o **dobrodružné výchově v přírodě**. (2) Nepostradatelným prostředkem výchovy, který má velkou roli při rozvoji osobnosti, jsou hry, a to především hry v přírodě (outdoor games) a iniciativní hry (initiative games, team building games, cooperative games).

Směry jako **arteterapie, estetoterapie** naznačují podíl umělecké činnosti na rozvoji osobnosti. V tomto okruhu umělecko-tvořivé činnosti provozujeme osvědčené druhy tvorby: zpracování dřeva, modelování z hlíny, úprava samorostů, pletení z přírodních materiálů, tvorbu totemů, kreslení přírodních motivů, fotografování, zachycování zvuků přírody, dia- a videopořady, dramatickou tvorbu, tanec, hudební tvorbu a produkci, vyprávění i poezii. (1)

2.2 Typologie přírodních sportovních areálů

Podle Neumana a kol. (2002) existují následující typy přírodních sportovních areálů a některých dalších zařízení, které s takovými areály úzce souvisejí a mají podobnou strukturu nabízených činností. Přehled areálů je přizpůsoben konkrétnímu projektu a nejedná se tedy o kompletní seznam, který se ve studii uvádí.

2.2.1 Chodecké a běžecké stezky zdatnosti, plochy pro cvičení v přírodě

- **Výběhy do terénu** – jednoduché značené stezky v neupraveném terénu, s označeným směrem běhu, někdy i s instruktorem.
- **Louky či mýtiny pro cvičení v přírodě** – jednoduše zařízená stanoviště v upraveném terénu, s vyznačeným přístupem, bez sociálního zázemí, stanoviště mohou být doplněna tabulkami informujícími o správném provádění (příp. variantách) cviku.
- **Lesní dráha, lesní kyslíková dráha, potní dráha** – vyznačená trať s uvedením časů a také výkonnostních stupňů pro různé kategorie (muži, ženy, věk).
- **Lázeňské okruhy** – vedou obvykle po upravených cestách, je na nich vyznačena vzdálenost a náročnost okruhu, také jsou doporučovány časy.
- **Fitness dráha, stezky zdatnosti** – obsahují jednotlivá stanoviště vzdálená od sebe asi 100 metrů, na každém stanovišti jsou popisy cviku (včetně obtížnosti a počtu opakování), jsou doplněny náběhovou a výběhovou částí (na rozcvičení a docvičení), u startu a cíle jsou uvedeny limity a výkonnostní kategorie.

2.2.2 Komplexnější areály

- **Vita-Parcours** – lesní centra s upravenou tratí. Kolem ní jsou rozmístěny překážky a stanoviště s uvedením návodu pro uživatele. Některé parkury mají vybudované i sociální zařízení a přístřešky pro převlečení.
- **Trimm-dráhy a hřiště** – lesní areály s vyznačenými stanovišti pro cvičení, trasou pro běh. Mohou být doplněny různými hřišti i sociálním zařízením.
- **Areály zdraví** – původně zamýšlené jako komplexní zařízení se sociálním zázemím v lesích a parcích kolem sídel. V praxi je však často jen řada stanovišť a překážek, někdy s návodem, jak na nich cvičit.
- **Lesoparky** s různou vybaveností a vzdáleností od sídel.
- **Centra volného času** – velká komplexní centra s možností různorodých činností zaměřených na zdatnost, odvahu, obratnost, tvořivost, fantazii, získávání poznatků, kontakt se zvířaty apod.

2.2.3 Značené stezky s možností využití různých přesunů

- **Značené turistické cesty** – vyznačené směry pro zajímavé výlety, náměty pro chůzi i běh. Informace v průvodcích, nyní především na internetu.
- **Naučné stezky** – tipy na zajímavou procházku, vyznačená stanoviště s informačními tabulemi.

2.2.4 Plochy na pikniky, jednoduché formy táboření

- **Místa určená na setkávání rodin či přátel** – místa pro pikniky.
- **Jednoduchá tábořiště** – vyznačené prostory s návody pro uživatele, obvykle jsou na nich ohniště, sedátka, hygienická zařízení či pitná voda.

2.2.5 Hřiště určená pro děti a mládež

- **Dětská hřiště uprostřed sídlišť** – vybavení zajímavými stanovišti a překážkami, které podněcují rozvoj obratnosti i tvořivosti dětí.
- **Různé typy zajímavých překážek** vyžadující obratnost, rovnováhu i sílu jako doplněk pláží, parků a jiných center odpočinku – určeno pro děti i jejich rodiče.
- **Dobrodružná dětská hřiště** (někdy Robinsonova hřiště) – umožňující dětem dělat mnoho věcí, které nemohou dělat ve městech. Obvykle jsou zde různé typy průlezk, skluzavek, šupů, sítí, žebříků a věží. Skandinávská hřiště využívají více přírodního prostředí a materiálů, v některých státech jsou takováto hřiště doplňována různými vozítky. Řada takových hřišť je stavěna jako celistvé areály a zaměstnává odborníky pro vedení programu a dohled.

2.2.6 Lezení a překonávání překážek

- **Hřiště či malý areál nabízející tzv. nízké lanové překážky**, které překonávají jednotlivci i celé skupiny. Obvykle se předpokládá odborné vedení. Lze ho vybudovat v lese, parku či na školním dvoře.
- **Lezecké věže či trenažéry** umístěné v parcích nebo v lesním prostředí. Obvykle s dohledem a určitým zázemím.

- **Areál lanových překážek a překážkových drah**, kde jsou připraveny různé typy středních a vysokých překážek, které vyžadují profesionálně školené instruktory. Areál je obvykle ohraničen. Některé areály jsou zasazeny do přírodního prostředí, překážky jsou budovány ve stromech. Jiné areály jsou pojaty jako dobrodružná hřiště a jsou budovány z kůlů a ocelových lan. Obvykle jsou areály spojeny s určitým zázemím – sociálním zařízením, sklady, šatny atp.
- **Bouldrovací stanoviště** – vyznačené možnosti pro lezení na velkých kamenech či zdech a zídkách.

2.3 Situace přírodních sportovních areálů a sportu pro všechny ve vybraných vyspělých zemích

Podněty a inspiraci pro budování sportovních areálů v přírodě můžeme hledat i za hranicemi našeho státu, poslouží nám k tomu situační analýza areálů či projektů vybraných vyspělých zemí.

2.3.1 Německo

Německo patří k zemím, ve kterých jsou čteně zastoupeny přírodní sportovní areály a různé formy sportu pro všechny a probíhají zde celoregionální akce pro veřejnost s cílem aktivně podnítit obyvatelstvo ke sportování ve volném čase. Z vlastní zkušenosti získané během studia na německé univerzitě Konstanz mohu potvrdit, že naprostá většina mladých lidí tráví svůj volný čas sportem. Velmi populární jsou v Německu např. přírodní fitness parky, vhodné pro nordic walking, biking, jogging po vyznačených trasách. V lesoparcích jsou na loukách zbudována dětská hřiště, jež nalezneme více méně kdekoliv na koupalištích, v rezidentních částech měst, u škol a v parcích. Popularita „sportu pro všechny“ zcela jistě vychází z akcí v rámci hnutí „Sportu pro všechny“.

Stručné příklady:

„**Trimm**“ – akce – hnutí vzniklo v roce 1967 v Norsku jako reklamní akce za účelem vytvoření zesíleného vědomí obyvatelstva, že existuje sport pro všechny – „Sport für alle“. V roce 1970 převzal DSB základní myšlenku a rozšířil ji pod heslem „Trimm Dich durch Sport“ a dalšími – „Lauf mal wieder“, „Turn mal wieder“, „Schwimm mal wieder“ atd. a celou akci podpořil rozsáhlými reklamními opatřeními. Pohybové aktivity „Trimm“ se

vyznačují především možností individuálně volit zatížení a technickou úroveň. Hnutí Trimm je však především snahou uvést do pohybu člověka postiženého nejnebezpečnější civilizací chorobou vůbec – pohodlností, která je mu nabízena ze všech stran. „Trimm akce“ jsou ve své konečné působnosti prostředkem k udržení zdraví, dobré pohody, radosti z tvůrčí aktivity, k možnosti setkávání s lidmi stejných zájmů. Život lidí je prostřednictvím těchto akcí obohacen o nezapomenutelné zážitky, stává se pestřejší, radostnější, aktivnější, přitažlivější.

Akce vytvářející tyto hodnoty se pak zpětně odrážejí i v celkové atmosféře společnosti, a příznivě ovlivňují způsob života lidí, jejich postoje, jednání, názory. (2) A mohou také ovlivnit přístup společnosti k vytváření optimálních podmínek aktivního trávení volného času dětí, např. výstavbou přírodních areálů s atraktivními herními prvky.

Příklady různých forem „Trimm akcí“.

„Trimm Park“ znamená novou nabídku volného času na zařízeních s odpovídajícím vybavením. Člení se na různá sportoviště:

- Trimm dráhy – běžecké dráhy různé dlouhé, pokud možno na lesní půdě.
- Sportoviště s různým náradím. (2)
- Sportoviště pro různé hry.

Herní festivaly – Hnutí „New Games“

„New Games“ – hnutí, které přichází z USA, je chápáno jako alternativní aktivita k tradičním formám sportu. Je to výraz silné sociální potřeby vyjít z izolace bytů, setkat se s jinými lidmi, spontánně slavit a aktivně se bavit. Georgie Leopard, jeden z předních zástupců hnutí míní, že ačkoli lze souhlasit s tradičními formami sportovních aktivit, nemusí se respektovat ve všech jeho formách. Říká proto: „Je načase vytvořit nové hry, s novými pravidly, které jsou přiměřené dnešní době, hry, ve kterých nejsou diváci a při kterých se nesedí na lavicích, hry pro celé rodiny, pro celý den, ve kterých agrese přechází ve smích.“ V této nové formě, v jaké se „New Games“ konají, jsou herní slavnosti pro každého, pořádané ve volné přírodě a nesoucí charakter improvizace a spontánnosti. (2)

Příkladem mohou být:

- Hry, které vyžadují kooperaci, lze charakterizovat jako aktivity, v nichž je nutná spolupráce zúčastněných. Tyto hry přinášejí vzájemný kontakt mezi lidmi, umožňují součinnost v malých skupinkách a tím získávání vzájemné důvěry.

- Kreativnost ve hře v sobě zahrnuje připravenost vyvíjet nové hry a přijímat také podněty jiných a určovat atmosféru herního festivalu. Samostatně vytvořené hry se liší znalostmi a potřebami účastníků a jsou pestrou ukázkou mozaiky lidské společnosti.
- Hry zdůrazňující soutěž – vědomě nebyl vypuštěn bojový element u „nových her“. Například ve hře, která má brutální název „Gemetzel“ (Řezník) a vyžaduje vysoké fyzické nasazení, se mohou hráči dozvědět o své vlastní agresivitě. Ohleduplnost je však na prvním místě! (2)

2.3.2 Švýcarsko

Je státem s příkladnou spoluprací mezi státními a soukromými organizacemi v oblasti sportu. Statistiky praví, že většina dospělého obyvatelstva sportuje nejméně 1x týdně.

Hnutí „Vita-Parcours“ – v roce 1968 se ve městě Curychu spojili dva nadšenci – lesní úředník a universitní učitel sportu a navštívili pojišťovací společnost s plánem vytvořit zařízení pro rekreační sport v lese. Úředníci v pojišťovně projevíli zájem a tento plán podpořili. V témže roce vznikl první areál, který obsahoval 20 stanovišť, na kterých bylo možno provádět cvičení rozvíjející vytrvalost, sílu, ohebnost i obratnost. (2) Postupem času se vybudovalo stovky až tisíce podobných zařízení v Evropě a Asii. Vita-Parcours se po řadě let změnilo na instituci, která je podporována nadací jedné ze švýcarských pojišťoven, která si klade za cíl především pomocí sportu, působit preventivně proti různým civilizačním onemocněním obyvatel.

Vita-Parcours je nejen sportovní zařízení, ale i místo pro procházky, putování, prostory nabízejících mnoho prožitků a zkušeností dětem, skupinám mládeže a celým školním třídám. Může to být místo, kde se budou setkávat celé rodiny, sportovní přátelé či skupiny běžců pro zdraví. Je třeba zdůraznit, že vedle zvyšování tělesné kondice je důležité prostředí Vita-Parcours. Jsou vždy umístěna v lese. O areály se ve Švýcarsku starají obce, sportovní organizace i další organizace a mnoho dobrovolných pracovníků, kteří každoročně prostředí areálu udržují a zvelebují. (2)

Na příkladu areálu zdraví ve Winterthuru je možné prezentovat, jak takový „Vita-Parcours“ vypadá.

Areál se skládá z několika částí:

- **Vstupní trasa** – gymnastická dráha určená k rozcvičení a zahřátí organismu. Jedná se o kratší okruh, který je doprovázen informačními tabulemi s názvem cviku, jeho

nákresem a doporučeným počtem opakování (např. skipping, výskoky z dřepu, poskoky, úklony, protahování).

- **„Fit dráha“** – individuální testovací a tréninková dráha se šesti zabudovanými posilovacími stanovišti (cca 2400 m dlouhá). Na každém stanovišti je tabulka s obrázkem cviku a počtem opakování. Na startu „Fit dráhy“ si každý příchozí může zvolit svůj tréninkový stupeň, který pak určuje způsob běhu, obtížnost cviku na stanovišti a počet jeho opakování. Doporučuje se měřit čas, avšak důležitým ukazatelem je i stav organismu a pocity sportovce. Pro vyhodnocení kondice jsou v cíli připraveny tabulky.

Příklady cviků na jednotlivých stanovištích: modifikované kliky, leh-sedy, ručkování po vodorovném žebříku, přitahování v kruzích, dřep zánožný s výskokem.

Posloupnost jednotlivých překážek:

1. Přeskakování překážek ležících na zemi.
2. Zdolávání překážek přeskokem nebo podlézáním.
3. Přeskakování kúlů roznožmo, jako těžší forma přeskok i těch nejvyšších.
4. Přezení mostu tvořeného dvěma břevny nebo kovovými tyčemi, těžší formou je přeručkování tohoto mostu ve vzporu.
5. Přecházení vodorovných kladin uspořádaných do lomené dráhy. Těžší forma je přechod pozadu.
6. Přeskakování překážky do stran snožmo. (2)

- **Překážková dráha** (také cca 2400 m dlouhá) - v průběhu okruhu je umístěno šest překážkových řad, časová kontrola není nutná. U každé překážkové řady je opět doporučena lehčí a těžší forma zdolávání, překážku je možné zdolávat opakovaně. Překážkovou dráhu lze využít pro individuální fit trénink, pro kondiční trénink pro skupinky nebo program na udržení kondice po absolvování fit-dráhy.

Příklady překážek:

- Skoky přes překážku.
- Přeskakování a podlézání překážek.
- Roznožka přes kúly.
- Podpěrný most (ručkování ve vzporu) nebo lezení po čtyřech na bradlech.
- Udržování rovnováhy na kladině.
- Přeskakování ze strany na stranu.

Překážkové dráhy je možné absolvovat i větších skupinách, jsou vhodné i pro školy a zájmové kroužky mládeže. (2)

- **Finská stezka** – je krátký (cca 400 m dlouhý) okruh. Na dráze je lehká a měkká půda, která tlumí otřesy a šetří klouby. Je určena pro individuální trénink vytrvalosti, pro běžecký trénink nebo program udržování kondice.

Na informačních tabulích v areálu by měly být k dispozici informace o programech, jak si zlepšit či udržet svoji fyzickou kondici, např. přípravný program, smíšený fit-trénink, trénink v zimě, aerobní trénink atd.

2.3.3 Norsko

V 60. letech minulého století se v Norsku zformovalo ekologické hnutí a filosofie „**Friluftsliv**“, které se staly velkou inspirací pro všechny provozovatele aktivit v přírodě. Je to výraz životního stylu, kdy pocit seberealizace je důležitější než dosažení cíle, kdy život v přírodě není soutěží, ale návratem ke starému příteli – volné přírodě. „Friluftsliv“ je jedno z nejhřejivějších slov v norštině. Cílem je, by se lidé naučili žít a chovat v přírodě. Klade se důraz na děti a výchovu rodičů k životu v přírodě.

Norsko je stejně jako Švédsko zemí nespočetných běžeckých cest a možností pro provozování orientačního běhu, běžeckého lyžování, táboření v přírodě a putování po horách. Projekt „Dětský svět přírody“ podporuje těsný kontakt dětí a jejich rodičů s přírodou. K tomu jsou využívány četné značené stezky. Putování je zde spojeno často s návštěvou nově vybudovaných domů, jejichž tvar kopíruje domy, které stavěli Vikingové více než před 1000 lety. (2)

2.3.4 Švédsko

Švédsko můžeme počítat mezi průkopníky budování tzv. **kyslíkových drah** či **lesních tělocvičen**. Toto hnutí zde začalo již koncem 60.let minulého století. Švédsko je také zemí, kde probíhají výzkumy zabývající se vlivem prostředí v okolí školy na rozvoj žáků. Dobře promyšlené prostředí okolí školy s množstvím přírodních prvků ovlivňuje možnosti pro estetický i motorický rozvoj žáků v mladším školním věku. Ve Švédsku se již delší dobu

věnuje rozsáhlá péče programům, které navrhují zapojit do programů výchovy v přírodě děti již v předškolním věku.

Například město Linköping má zpracovaný rozvojový plán do roku 2010 zaměřený na budování herních hřišť pro děti a mládež. Uvažují o jednom velkém herním parku pro celé město, dále o několika hřištích v jednotlivých částech města a několika hřištích místního významu. Plánují se také hřiště poblíž větších sídlišť. Při hodnocení vybavenosti přepočítávají počet dětí v daném obvodu na počet hřišť pro hry a pohyb na volném vzduchu.

Švédsko je jednou ze zemí, které často iniciují pohybové aktivity mládeže i celých rodin. Pro nás může být poučná např. švédská iniciativa „Švédsko v pohybu“ v roce 2001. Měla rozvíjet tělesnou aktivitu s cílem podpory zdraví u všech skupin obyvatel. Součástí tohoto hnutí je rovněž zdůraznění pohybové činnosti ve volné přírodě. Mezi sledované skupiny patřila předškolní mládež, aktivity volného času, aktivity na pracovišti a zdravotní tělesná výchova. (2)

2.3.5 Finsko

Je to skandinávská země, která se počítá mezi nejsportovnější krajiny světa. Pravidelně zde sportuje více jak třetina obyvatel. Finsko je rájem běžeckých i cyklistických stezek. Kolem většiny velkých měst najdeme zařízení, které bychom mohli nazvat areálem zdraví. Řada z nich je i za noci osvětlena. (2)

Finsko se svou nabídkou sportovních a rekreačních aktivit v přírodním prostředí řadí ke skutečným velmocím. Tuto skutečnost podtrhuje i informační systém Národní sportovní databanka, pomocí které je možno vyhledat různé informace o rekreačních oblastech, přírodních stezkách a jiných místech, jako je jejich velikost, umístění, vybavení atd. a zahrnuje jak areály v místních parcích, tak i místa v národních parcích.

2.3.6 USA

Aktivní rekreace v přírodě (Human Powered Outdoor Recreation)

Jedná se o myšlenku, která se plně rozvinula v USA počátkem 90. let. Opírá se o řadu statistik a průzkumů, které ukázaly, že do roku 2040 lze očekávat nepřetržitý růst zájmu o mnoho aktivit v přírodě. Tento trend je podporován, ne-li ovlivňován, rostoucím rekreačním průmyslem. Rozbory ukazují, že tento průmysl je šetrný k přírodním

prostředím a zároveň pomáhá udržet ekonomický rozvoj jednotlivých oblastí a komunit. Kritickým bodem rozvoje rekreace v přírodě je ochrana veřejných přírodních areálů využívaných pro různé druhy aktivit. Narůstající poptávka po návštěvě přírodních areálů vede k úvaze, že nejlepší řešení je uspokojit co největší část populace. Zdá se, že koncepce aktivní rekreace v přírodě umožňuje dosahovat velkých přínosů pro obyvatele s malým negativním vlivem na přírodní prostředí. (2)

USA je velmocí v budování lanových překážkových drah, komplexních areálů a orientuje se i na podporu dobrodružných hřišť.

2.3.7 Evropa

Vrátíme-li se k vyspělým zemím Evropy, pak můžeme říct, že téměř ve všech těchto zemích jsou areály zdraví nebo sportu pro všechny poměrně na vysoké úrovni a jistě mohou být inspirací i pro areály budované u nás. Podobně jsou na tom i dětská hřiště budovaná v přírodě, ve kterých mají děti možnost aktivně a bezpečně trávit svůj volný čas v těsné blízkosti s přírodou. Myslím si, že i v těchto oblastech má Česká republika možnost inspirovat se a zaměřit svou pozornost od sídlištních herních sestav směrem k výstavbě zábavných a dobrodružných areálů v parcích, lesoparcích a v nedaleké přírodě.

Mimo již zmíněné země, příkládám v obrazové dokumentaci fotografie pořízené během Olympijských her v Torinu a z Walesu (příloha č.2).

2.4 Přínosy aktivit a výchovy v přírodě

Aktivity v přírodě a výchova v přírodě mohou pozitivně připravovat lidi pro život i pro přijetí myšlenek trvale udržitelného rozvoje.

Uvedené aktivity rozvíjejí takové postoje, dovednosti, znalosti a schopnosti, které se jeví jako důležité pro budoucnost:

- Rozvíjení dobrého pocitu ze života, podpora aktivního životního stylu.
- Rozvoj zdatnosti a upevňování zdraví.
- Posílení sebedůvěry a schopnosti motivace.
- Rozvíjení spolupráce, důvěry v druhé a umění vcítit se do myšlení druhých lidí.
- Podpora komunikace spojené s vyhledáváním a rozhodováním.
- Posílení sebepojetí, spoléhání se na sebe a přejímání odpovědnosti za vlastní činy.

- Získávání úcty k přírodě, vztah k prostředí a pochopení našich vztahů s přírodou na celé Zemi.
- Schopnost zpětného hodnocení (reflexe) a kritického posouzení. (2)

Sport a pohybové aktivity mají nepopíratelně pozitivní vliv na zdraví jedince, pokud jsou součástí jeho každodenního života, jeho životního stylu, zvyšují jeho zdatnost a udržují člověka ve fyzické, ale i psychické pohodě. Pokud se podíváme na pohyb ze zdravotního hlediska, můžeme o něm hovořit i jako o prostředku preventivním proti častým civilizačním chorobám. Pohybové aktivity u dětí pak rozvíjejí jejich pohybové dovednosti, pružnost, zdatnost, vytrvalost, rychlost, motoriku a další schopnosti, důležité pro jejich budoucí vývoj.

Sport má však také vliv na psychiku jedince a rozvoj osobnosti. Prožíváním různých situací formou dobrodružných nebo zábavných her spolu s ostatními vrstevníky, soutěží, adrenalinových zkoušek odvahy, teamových her apod. umožňuje dětem střídání různých sociálních rolí, pomáhá socializaci, lepšímu vnímání sebe sama, důvěře sobě a ostatním. A možná právě v tuto chvíli přejímá nabytá sebedůvěra a potěšení z her i preventivní charakter proti tolik diskutované dětské kriminalitě a drogové či alkoholové závislosti, které někteří mladí lidé nebo děti propadají např. ve snaze hledání sebe a smyslu trávení svého volného času. Sport stmeluje a formuje kolektiv, přináší radost, vítězství a přátelství, prožitky s ním spojené jsou skutečné a nemusí tedy být jedincem uměle vytvářeny konzumací omamných látek.

2.5 Závěr z teoretických poznatků

Teoretické poznatky uvedené v této kapitole určitě nejsou jedinými nositeli informací, které jsou potřebné pro vybudování sportovního přírodního areálu pro děti a dospělé, jsou úvodem do dlouhého procesu plánování a realizace následujícího projektu. Nicméně slouží spolu s další literaturou, kterou jsem v rámci širokého rozsahu této práce nemohla blíže přiblížit, jako cenné podklady pro plánování podoby a ideje areálu. V projektu, který bude teprve přiblížen, jsou zahrnuty prvky dobrodružného dětského hřiště, lanové překážky, překážkové dráhy či fit-dráhy a můžeme v něm nalézt i prvky ekologického hnutí či Friluftslivu. Jelikož je areál budován v přírodním parku, jsou děti v těsném kontaktu s přírodou a jistou formou výchovy se jí učí vnímat a také se v ní chovat.

Projekt se neustále vyvíjí a dokáže pružně reagovat nejen na potřeby svých návštěvníků, ale i na nové proudy či trendy v outdoorové problematice. Jediný důraz, který si představitelé projektu kladou, je zachování přírodního charakteru areálu, zj. pak v používání výhradně přírodních materiálů při budování atrakcí, jednoduchého vybavení a jednotného rázu s přírodou s minimálním vlivem komerce, kterou je velmi těžké obejít při budování atraktivního areálu pro široký okruh veřejnosti na bázi dobrovolnosti jeho realizátorů. Touto problematikou se budu dále zabývat v praktické části této práce.

3 Vymezení projektu a jeho lokalizace v rámci Karlovarského kraje

Díky seznámení se s člověkem, který mě do tohoto projektu uvedl již v samém počátku plánování vytvoření areálu, mám možnost ověřovat si některé mé dosavadní znalosti ze studia managementu tělesné výchovy a sportu na UK FTVS na konkrétním projektu.

Projekt je realizován skupinou příznivců outdoorových aktivit v přírodním parku v jihovýchodní části Mariánských Lázní, které místně náleží do Karlovarského kraje. Začátky tohoto projektu spadají již do konce roku 2004, kdy po vyhodnocení sociologického průzkumu, orientovaného na zjištění spokojenosti občanů Mariánských Lázní s tehdejšími stavem dětských hřišť a sportovišť, vyplynula jasná nespokojenost a potřeba vytvoření nového areálu pro děti předškolního a školního věku. Tehdy se příznivci rozhodli uskutečnit první kroky k vytvoření tohoto areálu v občany vybrané lokalitě.

4 Cíle a úkoly

4.1 Cíle

Cílem této diplomové práce je prezentovat na příkladu přírodního zábavního areálu pro děti v Mariánských Lázních určitý postup při vytváření podobných areálů s veřejně prospěšnými cíli v neziskovém sektoru v ČR. Projekt by měl zahrnout zejména oblast plánování, realizace a provozu areálu a měl by být prospěšný především těm, kteří o založení obdobného areálu mají zájem a chybí jim ucelená publikace zabývající se tímto tématem.

Konkrétnějším cílem je prezentovat areál z pohledu manažera a činností, které předcházejí a doprovázejí plánování, realizaci a provoz areálu.

4.2 Úkoly

Z těchto cílů vyplývají i dílčí úkoly. Pro lepší orientaci v problematice přispívají úvodní kapitoly této práce zahrnuté v teoretické části.

Dílčími úkoly jsou:

1. Charakterizovat Karlovarský kraj a správní obvod Mariánské Lázně.
2. Představit město Mariánské Lázně.
3. Definovat potřebu volnočasového areálu pro děti.
4. Provést analýzu výsledků ankety „Město dětem aneb kdo si hraje nezlobí“.
5. Představit areál u Prelátova pramene.
6. Uskutečnit organizační kroky vedoucí k zahájení výstavby areálu.
7. Provést kroky vedoucí k založení neziskové organizace příznivci výstavby areálu.
8. Vymezit cílové skupiny v rámci segmentace trhu.
9. Zohlednit přímou a nepřímou konkurenci při analýze trhu.
10. Zapojit veřejnost do akčního plánování podoby areálu.
11. Zohlednit bezpečnostní standardy při výstavbě areálu.
12. Předložit návrh podoby areálu a rozmístění herních prvků v areálu.
13. Rozvrhnout etapy výstavby.
14. Definovat problematiku úskalí spojená s provozem areálu.
15. Provést analýzu použitých finančních zdrojů na výstavbu a provoz areálu.
16. Vypracovat přehled dalších potenciálních zdrojů financování areálu.
17. Zvolit vhodnou marketingovou strategii korespondující se záměry areálu.
18. Zvážit výhody a nevýhody sponzoringu jako dodatečného zdroje financování areálu.
19. Nahlédnout do možností financování z fondů EU.

Vzhledem k tomu, že na českém trhu žádná specifická publikace pomáhající neziskovým subjektům lépe se orientovat v problematice výstavby přírodních a zábavních areálů pro děti neexistuje, a s přihlédnutím k faktu, že mé informace pocházejí z velkého množství různorodých zdrojů, si uvědomuji ohraničenost předpokládaných výsledků této práce. Předpokládám však, že jakékoliv rady budou mít užitek a že tento ucelenější soubor informací bude sloužit neziskovým organizacím s veřejně prospěšnými cíli alespoň jako

vodítko, pomůže jim do této oblasti více proniknout, dá jim nápady a podněty a inspiruje je např. k využívání většího množství zdrojů financování a podpory do budoucna nebo v aplikování speciálních marketingových metod v neziskovém sektoru.

5 Metodologie

5.1 Popisná analýza

Hlavním zdrojem informací byla popisná analýza dokumentů, písemných materiálů, listinných pramenů, právních předpisů a internetových stránek a odkazů. Ta byla zaměřena na sběr klíčových informací relevantních ke zvolenému tématu, jejich prezentaci, interpretaci popřípadě explanaci.

Popisnou analýzu jsem použila pro popis dat a informací souvisejících s prostředím areálů v ČR a zahraničí. Zkoumala jsem zákonné normy související s problematikou neziskových organizací s veřejně prospěšnými cíli, zejména v oblasti jejich založení, financování provozu a výstavby a také bezpečnostní normy pro dětská hřiště. Při zjišťování potřeby areálu pro volnočasové aktivity dětí jsem vycházela z výsledků anketního průzkumu uspořádaného firmou EDIP s.r.o., zadaného městem Mariánské Lázně, jehož výsledky v práci prezentuji. Analýza koncepčních materiálů a odborných publikací často zveřejněných pouze na internetových stránkách byla hlavním zdrojem, o který jsem se opírala při hledání marketingových a komunikačních metod speciálně určených pro neziskový sektor.

5.2 Interview

Další metodou byly rozhovory či interview s odborníky nebo expertní vyjádření. Jednalo se o mnohonásobné konzultace s paní Ing. Alenou Doležalovou, zakládající členkou občanského sdružení „Hravý pramen“, která má mnohaleté zkušenosti v oblasti cestovního ruchu a práce s dětmi, především v pořádání jednodenních či vícedenních aktivních programů pro děti. Ta mne zasvětila do tajů připravovaného projektu a v jejím doprovodu jsem se účastnila jednání na komunální úrovni města, např. na zasedání Zastupitelstva

města při jednání o schválení správce areálu. Prostřednictvím Mgr. Ivany Hřebáčkové jsem se blížeji seznámila s anketou „Město dětem aneb kdo si hraje nezlobí“, což mi pomohlo při definování potřeby areálu pro děti v Mariánských Lázních. S plánem výstavby areálu a s projektem rekonstrukce pavilónku mě seznámil Ing. arch. Pavel Graca, který je též zakládajícím členem o.s. Hravý pramen a zastupuje ho převážně při projednávání navrhovaných projektů výstavby u příslušných orgánů místní správy. Posledním zakládajícím členem o.s. Hravý pramen je Ing. Miroslav Štěpánek, který se svými kreativními nápady a citem pro přírodu výrazně podílí na vytváření konečné podoby areálu. V současné době v areálu pracuje jako správce, což je velkým přínosem pro areál hlavně v oblasti dodržování kontinuity výstavby a v údržbě a ochraně prvků v areálu, které již byly s velkým úsilím všech členů a dobrovolníků vytvořeny.

Informace o **možnostech čerpání dotací** z rozpočtu Karlovarského kraje mi poskytl Josef Kočí z Odboru školství, mládeže a tělovýchovy a odpověděl mi i na otázky, jakým směrem se bude dotační politika Karlovarského kraje v následujících letech pro neziskové organizace zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí ubírat. Podobné informace se mi dostaly i prostřednictvím emailu od Ivany Novotné pracující také na Odboru školství, mládeže a tělovýchovy, zabývajících se především oblastí volného času dětí, ve kterém zmiňuje i další možnosti financování, např. oslovení nadací a nadačních fondů nebo využití některých operačních programů ministerstev.

Účastí na **pilotním programu Sociálního marketingu – systému vzdělávání a spolupráce**, který byl určen pro firemní dárcce, neziskové organizace, odborníky, agentury a studenty, jsem si chtěla rozšířit hlavně praktické znalosti na řešitelských workshopech zaměřených na správnou komunikaci a spolupráci neziskové organizace s firemními dárci, prezentování její činnosti a jejího přínosu pro firemního dárce, pochopení požadavků a možností komerčního partnera a vytvoření oboustranně vyhovujícího rámce spolupráce. Jistě by informace a praktické rady byly přínosem této diplomové práce, ale bohužel se mi nepodařilo pro velké pracovní vytížení se tohoto programu účastnit. Nicméně v rámci roku 2006 „Fórum dárců“ nabízí i jiné podobné vzdělávací programy.

6 Realizační část

6.1 *Obecná charakteristika Karlovarského kraje a správního obvodu Mariánské Lázně*

6.1.1 Karlovarský kraj

Karlovarský kraj se rozkládá na západě území České Republiky, hraničí se Spolkovou republikou Německo, s Plzeňským a Ústeckým krajem. Nejvyšším bodem kraje je krušnohorský Klínovec (1244 m n.m.), nejnižší místo (320 m n.m.) leží na hranicích kraje v okrese Karlovy Vary na řece Ohři. Karlovarský kraj je po kraji Libereckém druhým nejmenším a svou rozlohou 3314,5 km² zaujímá 4,2% rozlohy ČR. Zalesněná plocha 1433 km² představuje podíl zalesnění 43,2%, tj. téměř 1,3 násobek průměru ČR. Počet obyvatel Karlovarského kraje k 31.12.2004, podle údajů Českého statistického úřadu – Karlovy Vary, dosáhl 304 588 obyvatel.

6.1.2 Správní obvod Mariánské Lázně

Správní obvod Mariánské Lázně má rozlohu 405,35 km² a 24 824 obyvatel dle údajů Českého statistického úřadu – Karlovy Vary. S hustotou počtu 61 obyvatel na km² je druhým nejméně obydleným obvodem v kraji.

Ve správním obvodu Mariánské Lázně je zahrnuto 14 obcí, kterými jsou: Drmoul, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně, Mnichov, Ovesné Kladruby, Prameny, Stará Voda, Teplá, Trstěnice, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe, Volovice a Zádub-Závišín. Mapa správního obvodu Mariánské Lázně (příloha č. 3).

Správní obvod Mariánské Lázně patří do **Euroregionu Egrensis**, který byl v souvislosti s rozšířením přeshraniční spolupráce založen v letech 1991/1992. Sdružení se především zaměřuje na podporu všech forem spolupráce mezi městy, obcemi, institucemi, organizacemi i jednotlivci v příhraničním regionu trojmezí Čech, Bavorska a Saska/Duryňska.

Karlovarský kraj je znám tradicí lázeňství a cestovního ruchu a zvláště v tomto správním obvodu je oblast lázeňství a cestovního ruchu silně rozvinuta, jelikož se zde nacházejí světoznámé Mariánské Lázně a Lázně Kynžvart.

Demografická charakteristika

Vybranou část demografické charakteristiky správního obvodu ML zde uvádím převážně pro seznámení s věkovou strukturou místního obyvatelstva, zejména pak počtu dětí a mladých rodin, ke kterým je celý projekt v počáteční fázi směřován.

Věková struktura obyvatelstva 2003 (21) – (příloha č. 4)

Obyvatelstvo podle věku k 31.12.2003 (21)

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	24 824	11 954	12 870
0 - 14	3 557	1 841	1 716
15 - 64	17 843	8 782	9 061
65 +	3 424	1 331	2 093
Index stáří ¹⁾	96,3	72,3	122,0
Průměrný věk	40,0	38,4	41,5

¹⁾ počet osob ve věku 65 + na 100 dětí ve věku 0-14 let

Podle grafu „Věkové struktury obyvatelstva 2003“ a dle tabulky „Obyvatelstvo podle věku k 31.12.2003“ je patrné, že nejvyšší počet obyvatelstva ve správním obvodu ML je ve věku od 15 - 64 let, což je procentuelně vyjádřeno 71,88% na celkovém počtu obyvatelstva, zároveň nejčetněji je v tomto pásmu zastoupeno obyvatelstvo od 25 do 30 let a od 45 do 60 let. Současně je nutno zmínit, že tento podíl věkové skupiny na celkovém počtu obyvatelstva je nepatrně vyšší než vykazuje celostátní průměr. Tato skutečnost je dána nižším počtem dětí v rozmezí 0-14 let (14,33%) a vyšším zastoupením obyvatelstva staršího 65 let (13,79%). Toto srovnání nám blíže přiblíží index stáří, který udává počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0-14 let, a který je v tomto případě s hodnotou 96,3 vysoký. Pak z hlediska věkové struktury můžeme říci, že správní obvod ML patří k územím s nejstarším obyvatelstvem v ČR, kdy průměrný věk obyvatel dosáhl v r. 2004 výše 40,0 let.

6.2 Obecná charakteristika města Mariánských Lázní

6.2.1 Data a fakta

Počet obyvatel:	cca 15 000
Nadmořská výška:	560 – 640 m.n.m, lázeňské centrum: 630 m.n.m.
Klima:	mírné, podhorské
Přírodní rarita:	velké množství léčivých pramenů rozdílného složení na malém území
Přírodní zajímavosti:	Mariánské Lázně leží na úpatí Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. CHKO Slavkovský les skýtá ideální terén pro turistiku a cyklistiku v létě a běžecké trasy v zimě.
Architektonické památky:	lázeňské centrum města vyhlášeno památkově chráněnou zónou

Mapa Mariánských Lázní (příloha č. 5).

Město Mariánské Lázně leží cca 25 km od státní hranice se Spolkovou republikou Německo (Bavorsko a Sasko) a mají katastrální rozlohu 5178 ha.

Mariánské Lázně jsou druhými největšími českými lázněmi s velkým bohatstvím minerálních pramenů. Přímo v areálu jich vyvěrá čtyřicet a v nejbližším okolí téměř sto.

Mimořádnou předností Mariánských Lázní je, že využívání přírodních léčivých zdrojů je umocněno okolní krajinou a tyto přirozené přírodní hodnoty zde vytvářejí mimořádný fenomén - dokonalé lázeňské léčebné prostředí. Toto prostředí pozvolna přechází v rozsáhlé území **Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les**. Přírodní a klimatické podmínky jsou výhodné pro všestranný rozvoj lázeňství, rekreace, turistiky, rekreačních sportů a jsou vcelku příhodné i pro rozvoj zimních sportů.

Početné vývěry minerálních pramenů, zřidelní plyn, peloidy a léčebné klima jsou hlavními přírodními léčivými zdroji Mariánských Lázní. Všechny mariánskolázeňské prameny jsou studené kyselky (7-10 stupňů Celsia) s relativně velkým obsahem železa (10-40 MG/l).

Ochrana početných vývěrů minerálních pramenů na území lázeňského trojúhelníku Karlovy Vary – Mariánské Lázně – Františkovy Lázně byla hlavním motivem k vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les, což je nejbližší chráněná krajinná oblast v okolí Mariánských Lázní o rozloze 195 km². Zahrnuje v podstatě území celého Slavkovského

lesa a část Tepelské (Karlovarské) plošiny východně a jihovýchodně od údolí říčky Teplé. Dále se zde nachází tři přírodní parky: Halštrov (o rozloze 62 km²), Smrčiny (70,5 km²), ležící mezi Chebem a Aší a Český les (171,5 km²). Celá CHKO Slavkovský les je protkána sítí dobře značených turistických cest, které návštěvníky zavedou v zimě i v létě do atraktivních míst přírody a historie (premonstrátský klášter v Teplé, hrad Loket, Bečov a zámek Kynžvart). Dále je zde naučná stezka na „Kladské“, která je z části zpřístupněná i pro vozíčkáře, a naučná stezka „Smrad'och“. Území CHKO Slavkovský les hydrologicky náleží z větší části do povodí Ohře, částečně do povodí Mže a Střely. Hlavním tokem, který odvádí vody ze střední části území CHKO, je Teplá. Před staletími zde vytvořená rybniční soustava slouží dosud, např. vodárenská nádrž Podhora, Betlém a Starý rybník jsou využívány k rekreaci a k chovu ryb, dále nádrž Stanovice a přehradní nádrž Březová.

6.2.2 Historie

Území současných lázní patřilo premonstrátskému klášteru v Teplé, jehož opat K.K. Reitenberg prosadil z popudu klášterního lékaře J.J. Nehra počátkem 19. století výstavbu prvních lázní. Na základě velkolepého projektu architekta V. Skalníka byly provedeny terénní úpravy a založeny parky, které jsou dnes vedle množství pramenů nejcharakterističtějším znakem města. V roce 1866 byly Mariánské Lázně povýšeny na město. Zlatý věk Mariánských lázní mezi lety 1870 – 1914 dodnes připomínají četné historizující a secesní přestavby a novostavby lázeňských budov, hotelů, kolonád i kostelů. Byly rozšířeny parky a vytvořeny romantické vyhlídky. V r. 1872 získalo město železniční spojení s Chebem, Vídní a Prahou přes Plzeň a v r. 1898 s Karlovými Vary. V té době přijíždí do města snad nejvíce hostů: G. Mahler, F. Nietzsche, F. Kafka, R. Kipling, M. Twain, T.A. Edison, P. de Coubertin, anglický král Edward VII., ruský car Mikuláš II., císař František Josef II. Počátkem 20. století již Mariánské Lázně patřily mezi nejvýznamnější evropská střediska.

Po dobu 2. světové války byly Mariánské Lázně lazaretním městem. Po jejím konci dochází k dalšímu rozvoji, kdy vznikají první sídliště a rekreační komplexy. Město si však nadále ponechává svůj zvláštní, ojedinělý lázeňský a turistický charakter. O letních sezónách je zde až 40.000 hostů.

Od r. 1990 panuje snaha o obnovení charakteru města, jeho architektury, parků i celkové atmosféry.

6.2.3 Samospráva

V tomto bodě uvádím základní organizační strukturu města a příslušné orgány městské správy důležité při vyjednávání např. při zakládání neziskové organizace, při plánování výstavby a při výstavbě samotné a při další spolupráci, která bude přiblížena v dalších částech této diplomové práce.

Organizační struktura a vedení města

- 1) Starosta a jeho zástupci:
  1. 1. místopředseda
  2. 2. místopředseda
- 2) Rada města
- 3) Zastupitelstvo města
- 4) Městský úřad
- 5) Městská policie
- 6) Organizace zřizované a zakládáné městem

1) **Starosta** – PhDr. Luděk Nosek (SNK) - je zároveň členem zastupitelstva města a jeho snahou je vytvořit komunikativní prostředí v jednadvacetičlenném zastupitelstvu města, v němž je zastoupeno sedm rozličných politických stran a volebních seskupení.

- a. **1. místopředseda** – Zdeněk Král (ODS) - v jeho gesci je odbor financí, správa městského majetku, kultura, dohled nad Lázeňskými lesy s.r.o., Ice Sports, Městskou nemocnicí, Rozvojovým fondem a Parking centrem a.s.
- b. **2. místopředseda** – Jiří Chvál (ODS) – je pověřen řízením a starostí o Odbor školství, Odbor sociálních věcí, Odbor životního prostředí a komunálních služeb, Technický a dopravní servis s.r.o., Městský bazén, Městské muzeum a Městskou knihovnu, sport a kulturu ve městě.

2) **Rada města** se skládá ze sedmi členů volených městským zastupitelstvem. Schází se pravidelně každé pracovní úterý, nepřipadá-li na tento den zasedání zastupitelstva města. Předkládat návrhy k projednání na schůzích rady města lze prostřednictvím

členů rady, tajemníka městského úřadu, vedoucích odborů městského úřadu a předsedů komisí rady města. Schůze rady města jsou neveřejné.

Rada města může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány **komise**. Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti města. Komise rady města jsou ze své činnosti odpovědné radě města; ve věcech přenesené působnosti na svěřeném úseku jsou podřízeny okresnímu úřadu.

Např. Komise školská pro výchovu a vzdělávání, Komise tělovýchovy a sportu.

3) **Zastupitelstvo města** se skládá z volených členů zastupitelstva v počtu 21. Schází se dle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zasedání zastupitelstva města jsou veřejná. Zastupitelstvo města může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány **výbory**. Zastupitelstvo města zřídilo finanční výbor a kontrolní výbor.

4) **Městský úřad** tvoří starosta, místostarostové, tajemník městského úřadu a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. V čele městského úřadu je starosta.

Městský úřad

- a. v oblasti samostatné působnosti
  - plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo města nebo rada města
  - pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti
- b. v oblasti přenesené působnosti vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva města, rady města a zvláštních orgánů města, případně komisí
- c. rozhoduje o poskytování informací žadateli podle zákona.

Městský úřad se dle usnesení rady města člení na jednotlivé **odborny a oddělení**, v nichž jsou začleněni zaměstnanci města zařazení do městského úřadu.

- SEK – Sekretariát úřadu
- SPR – Odbor správní
- **DOP – Odbor dopravní**
- **FIN – Odbor finanční**
- **OSM – Odbor pro správu městského majetku**
- SOC – Odbor sociálních věcí
- OŠ – Odbor školství

Anketní průzkum byl realizován formou dotazníků (příloha č. 6).

Dotazníky byly umístěny ve všech mateřských školách, základních školách a na několika veřejných místech (radnice, pošta, supermarkety apod.). Průzkumu se zúčastnilo 832 respondentů.

Anketa byla zaměřena na:

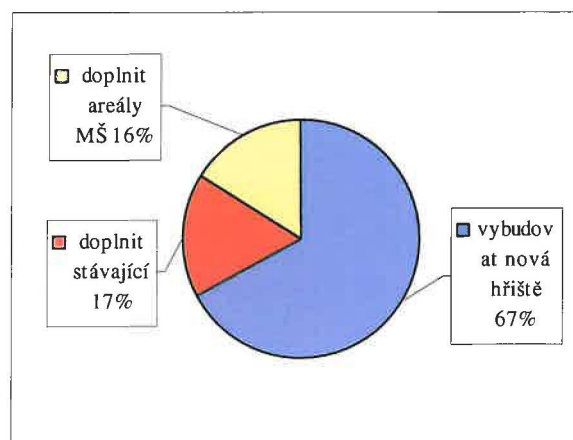
- poptávku po novém dětském hřišti
- oddělená/ spojená hřiště podle věkových skupin dětí
- výběr lokality pro zbudování nového dětského hřiště
- hodnocení současného stavu areálů dětských hřišť a sportovišť (7)

Poptávka po novém dětském hřišti

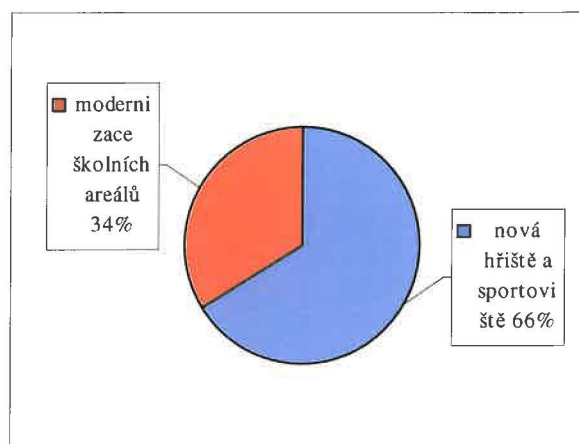
Respondenti měli možnost v dotazníku vybrat, zda považují za důležité vybudovat nové hřiště, doplnit stávající či stávající hřiště modernizovat o nové herní prvky.

Vybudování nového dětského hřiště představuje pro respondenty silný požadavek. Na otázky, co je nejdůležitější pro děti jak předškolního věku, tak pro děti školního věku (otázky 8 a 10), se totiž převážná většina respondentů shoduje v odpovědi „vybudovat nová dětská hřiště“.

předškolní věk	celkem	%
vybudovat nová hřiště	540	67
doplnit stávající	135	17
doplnit areály MŠ	129	16
celkem	804	100
neodpověděli	28	

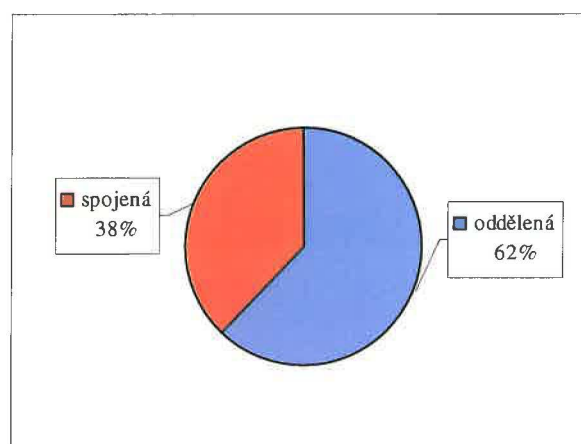

školní věk	celkem	%
nová hřiště a sportoviště	526	66
modernizace školních areálů	271	34
celkem	797	100
neodpověděli	35	

Oddělená / spojená hřiště pro děti předškolního a školního věku

	celkem	%
oddělená	479	62
spojená	289	38
celkem	768	100
neodpověděli	64	

Výběr lokality pro zbudování nového dětského hřiště

Lokalizace v rámci města

Alternativy pro zbudování nového hřiště pro děti a mládež byly vybírány s ohledem na rezidentní oblast, která se nachází převážně ve střední a jižní části města. Mezi zvažované možnosti pro jeho výstavbu tak připadají jednak městská sídliště a parky v rezidentní části města, tak i areály v blízkých přírodních parcích. Jak se také z průzkumu později ukázalo, by respondenti pro výstavbu nového hřiště volili místo v bezprostřední blízkosti svého bydliště. Severní část města je tvořena centrem a lázeňskou oblastí, která pro nízké zastoupení cílové skupiny (obyvatelstva) a zároveň pro velký počet hotelů a jiných ubytovacích zařízení pro návštěvníky Mariánských Lázní nebyla do anketního průzkumu zahrnuta.

Přehled lokalit:

Park u Prelátova pramene, park u nemocnice, park u hotelové školy, park u oplatkárny, park pod Butterfly, park u Ferdinandova pramene, park u městského, sídliště Panská pole, sídliště Ušovice, sídliště Vora a za stáčírnu.

Výběr lokality pro děti předškolního věku

	lokality	celkem	%
1.	park u Prelátova pramene	341	42,4
2.	park u nemocnice	341	42,4
3.	park u oplatkárny	318	39,6
4.	park pod Butterfly	239	29,7
5.	sídliště Ušovice	238	29,6
6.	park u městského	202	25,1
7.	sídliště Panská pole	165	20,5
8.	sídliště Vora	103	12,8
9.	jiná	74	9,2

Mezi alternativami lokalit vhodných pro výstavbu nového hřiště pro děti předškolního věku se o prvenství dělí park u nemocnice a louka u Prelátova pramene (každou z těchto lokalit volilo 42% respondentů).

Výběr lokality pro děti školního věku

	lokality	celkem	%
1.	park u hotelové školy	419	52,6
2.	park u Prelátova pramene	360	45,2
3.	park u Ferdinandova pramene	296	37,1
4.	sídliště Ušovice	218	27,4
5.	park u městského	202	25,1
6.	sídliště Panská pole	145	18,2
7.	za stáčírnu	132	16,6
8.	sídliště Vora	109	13,7
9.	jiná	98	12,3

Mezi alternativami lokalit pro nové hřiště pro děti školního věku zvítězil s téměř 53% podporou park u hotelové školy, na druhém místě se pak podle výpovědí respondentů umístila louka u Prelátova pramene, kterou podpořilo 45% respondentů.

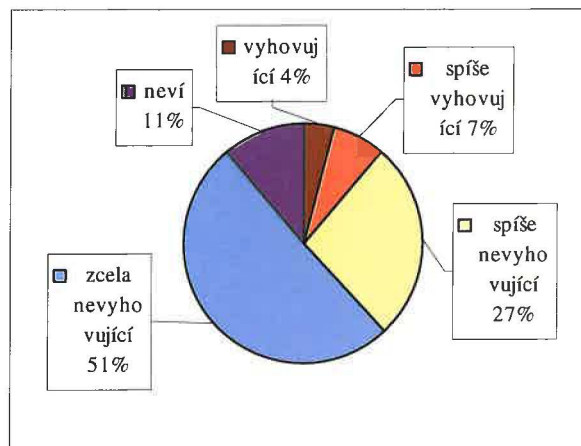

Hodnocení současného stavu areálu dětských hřišť a sportovišť

Veřejně přístupná dětská hřiště

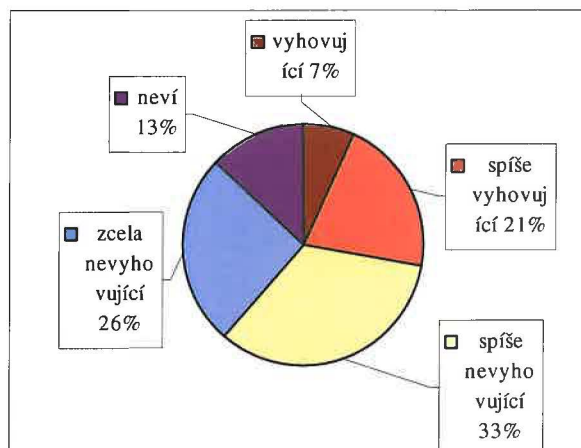
Tři čtvrtiny respondentů považují stav veřejně přístupných dětských hřišť obecně za nevyhovující. Každý druhý respondent je se současným stavem zcela nespokojen.

	celkem	%
vyhovující	34	4
spíše vyhovující	58	7
spíše nevyhovující	219	27
zcela nevyhovující	406	51
neví	85	11
celkem	802	100
neodpověděli	30	

Veřejně přístupná sportoviště

	celkem	%
vyhovující	57	7
spíše vyhovující	162	21
spíše nevyhovující	259	33
zcela nevyhovující	208	26
neví	103	13
celkem	789	100
neodpověděli	43	

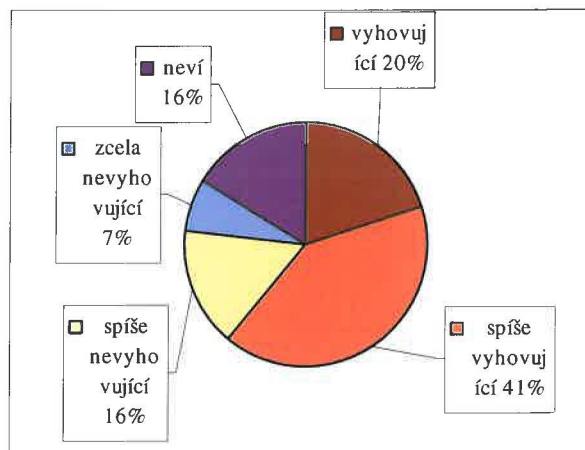
Současný stav veřejně přístupných sportovišť je vnímán podobně jako stav veřejně přístupných dětských hřišť – za nevyhovující ho považují téměř dvě třetiny dotázaných.

Areály mateřských škol

Hodnocení areálů mateřských škol dopadlo nejlépe. Většina rodičů (celkem 61%) považuje současný stav za vyhovující.

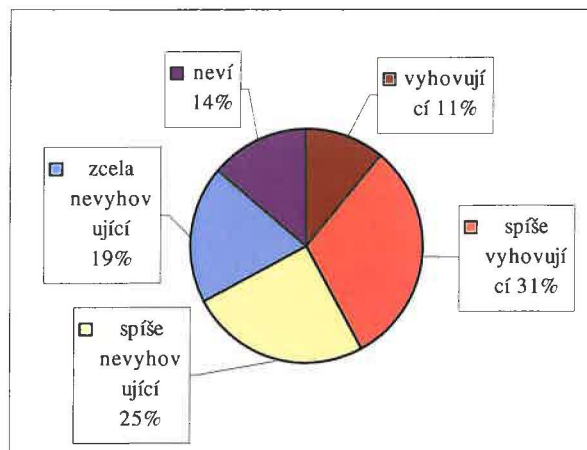
	celkem	%
vyhovující	156	20
spíše vyhovující	311	41
spíše nevyhovující	122	16
zcela nevyhovující	56	7
neví	125	16
celkem	770	100
neodpověděli	62	

Areály základních škol

Výsledky hodnocení areálů základních škol ukazují, že poměr těch, kteří hodnotí kladně, a poměr těch, kteří hodnotí záporně, je vyrovnaný (42:44). To znamená, že obecně nelze určit, zda je současný stav vyhovující či nevyhovující.

	celkem	%
vyhovující	85	11
spíše vyhovující	237	31
spíše nevyhovující	197	25
zcela nevyhovující	149	19
neví	110	14
celkem	778	100
neodpověděli	54	

Závěr

Anketní průzkum potvrdil existenci reálné potřeby vybudování nového dětského hřiště, kdy je tato potřeba pocíťována dvěma třetinami respondentů. Mezi vítězné lokality patří v obou sledovaných oblastech, jak pro děti předškolního, tak pro děti školního věku, park u

Prelátova pramene s preferencí 43,5%. Většina dotázaných (62%) se přiklání k názoru, aby nové hřiště pro děti předškolního věku bylo od hřiště pro starší děti oddělené. Zároveň hodnocení současného stavu veřejně přístupných dětských hřišť a sportovišť dopadlo silně v jejich neprospěch – tři čtvrtiny dotázaných jej hodnotí jako nevyhovující. (7)

6.4 Prelátův pramen

Prelátův pramen byl jedním z devíti pramenů, vyvěrající v lukách Pottova údolí. Pottovo údolí vznikalo desítky tisíc let, kdy se zařezával Pottův potok (Pottabach) stále víc do svahů Tepelské vrchoviny. Již v minulosti mýřila jedna z nejoblíbenějších vycházek obyvatel a návštěvníků Mariánských Lázní do Pottova údolí k pavilónku Prelátova pramene, kde tento pramen vyvěral. Později, za první republiky, vyrostla nahoře nad Prelátovým pramenem zoologická zahrada, která byla tehdy pro děti atrakcí číslo jedna, avšak po 2. světové válce zanikla. V roce 1977 přibyl v Pottově údolí vedle pavilónku nový soused. Byl to areál zdraví s dětským koutkem, s několika srubovými stavbami a indiánským táborem. V dalších letech musel být areál několikrát opravován, protože se stal objektem vandalismu. Stavby byly natolik poškozeny, že již k dalším rekonstrukcím nedošlo. Jediným stabilním prvkem, který zde zůstal, byl uzavřený pavilón Prelátova pramene. V roce 1906 byl zachycen v blízkosti vývěru Prelátova pramene v pavilónku druhý pramen a nazván „Prelát boční“. Protože však jeho čerpání snižovalo vydatnost hlavního pramene, přestal být v krátké době využíván a byl uzavřen. V současné době nejsou Pottovy prameny již 15 let využívány, z důvodu obnovení čerpání Balbínova pramene, který díky své vydatnosti a vyššímu obsahu CO₂/lt Pottovy prameny nahradil.

Není to tak dlouho, kdy Prelátův pramen vyvěral a na louce u Prelátu se rozprostíralo nápaditě vyřešené dětské hřiště – již zmíněná indiánská vesnička. Přestože Prelátův pramen zde již nevyvěrá a indiánská vesnička neexistuje, stále tato půvabná lokalita přitahuje pozornost dětí i dospělých. Důkazem stále trvajících zájmu je bezpočet akcí pro děti, které se zde pořádají, například Indiánský den či Pohádkový les...

Zájem veřejnosti spolu s historií a atmosférou daného místa podnítil příznivce outdoorových aktivit a zároveň občany, kterým není lhostejné, jakým způsobem děti a mládež tráví svůj volný čas, k založení občanského sdružení s cílem znovuoživení areálu Prelátova pramene jako dětského hřiště s nápaditými atrakcemi a aktivitami. Tato iniciativa

k založení občanského sdružení ještě vzrostla v návaznosti na anketu pořádanou městem Mariánské Lázně, ve které si občané města vybrali oblast Prelátova pramene jako optimální místo pro dětský areál.

6.5 Organizační kroky vedoucí k založení neziskové organizace

1. Volba právní formy neziskové organizace.
2. Stanovení cílů, záměrů a poslání občanského sdružení.
3. Sepsání stanov.
4. Podání návrhu na registraci na MV.
5. Podání návrhu na vybudování dětského areálu občanským sdružením
6. Různé formy spolupráce.

6.5.1 Volba právní formy neziskové organizace

Ve sportovním prostředí působí vedle sebe několik druhově i institucionálně odlišných typů sportovních organizací (Topinka, Stanjura, 2001):

- **Občanská sdružení** podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.
- **Rozpočtové nebo příspěvkové organizace** zřízené ústředním orgánem státní správy zřízené podle zákona č. 576/1990 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, s účinností od 1.1.2001 je právní forma rozpočtových organizací nahrazena právní formou organizační složky státu.
- **Nadace a nadační fondy zřízené dle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech**, pokud jsou tyto subjekty zřízeny za účelem shromažďování prostředků určených k rozvoji sportu a tělovýchovy.
- **Zájmová sdružení právnických osob** podle §20f – 21 občanského zákoníku, pokud je účelem jejich existence činnost v oblasti tělovýchovy a sportu.
- **Obchodní společnosti a družstva** vzniklá podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník za účelem provozování sportovní činnosti, nejčastěji společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti.

- **Obecně prospěšné společnosti** vzniklé podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, pokud poskytují obecně prospěšné služby v oblasti tělovýchovy a sportu.

Naprostá většina sportovních organizací působící v České republice v oblasti masového sportu na komunální úrovni, zabývající se zájmovými aktivitami dětí a mládeže a sportem pro všechny, používá právní formu občanské sdružení.

Sdružení vzniká registrací na Ministerstvu vnitra České republiky. Návrh na registraci mohou podat nejméně tři občané, z nichž alespoň jedem musí být starší 18 let (tzv. přípravný výbor). Návrh podepíše členové přípravného výboru a uvedou svoje jména a příjmení, rodná čísla a bydliště. Dále uvedou, kdo z členů starších 18 let je zmocněncem oprávněným jednat jejich jménem. K návrhu je nutné připojit stanovy občanského sdružení ve dvojím vyhotovení, v nichž musí být uvedeny:

- a) název sdružení, který se musí lišit od názvu právnické osoby, která již činnost na území České republiky vyvíjí,
- b) sídlo,
- c) cíl jeho činnosti,
- d) orgány sdružení, způsob jejich ustavení, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení,
- e) ustanovení o organizačních jednotkách (oddíly, odbory apod.), pokud budou zřízeny a budou jednat svým jménem,
- f) zásady hospodaření.

6.5.2 Stanovení cílů, záměrů a poslání občanského sdružení

Cílem činnosti sdružení jsou následující aktivity vedoucí k:

1. **Oživení areálu** Prelátova pramene a přilehlého okolí jako hřiště **pro volnočasové, předškolní, školní, sportovní, tělovýchovné, vzdělávací, kulturní a naučné aktivity** vybudováním atrakcí pro děti z přírodních materiálů, které budou splňovat požadavky bezpečnosti v souladu s platnými normami, s respektováním terénu a požadavků

jednoduchosti, masivnosti, nesnadné zničitelnosti, transparentnosti, snadné obnovitelnosti, nahraditelnosti a doplňovatelnosti konstrukcí:

- a) Překážková dráha s různorodými prvky
- b) Prvky pro posilování sportovců
- c) Dřevěná pyramida na pružinách
- d) Malý amfiteátr ve stráni
- e) Kryté ohniště ve tvaru dvojitého teepee,
- f) Totemy
- g) Lanová pyramida
- h) Strážní věž s bránou
- i) Lezecká stěna
- j) Obří skluzavka
- k) Lanovka
- l) Lanová houpačka
- m) Dřevěná stylizovaná auta s funkčním volantem
- n) Dřevěná lokomotiva v podobě prolézačky
- o) Dřevěný houpací kůň
- p) Dřevěný krokodýl
- q) Dřevěný had
- r) Dřevěná želva
- s) Dřevěný vrak lodi s kormidelním kolem
- t) Vodní mlýnky
- u) Vodník v rybníku
- v) Polohovatelné hráze na rybníčku
- w) Balvany jako překážky ve vodě i na zemi
- x) Mlýnské kolo
- y) Stromové chýše
- z) Pískoviště s možností zakrytí
- aa) Lávka přes rybníček
- bb) Stavebnice z obřích kvádrů
- cc) Velké dřevěné šachy
- dd) Obří samorosty
- ee) Kameny v terénu

2. Vytvoření podmínek pro kvalitní a smysluplné **vyžití dětí, které nejsou organizovány** v žádných zájmových kroužcích a sportovních oddílech
3. Podpoře **stmelení rodiny s dětmi** vytvořením areálu s nabídkou aktivit pro společnou zábavu celé rodiny
4. **Obnovení** Prelátova pramene jako **zdroje minerální vody** ve spolupráci s Léčebnými Lázněmi a.s. na původním místě v prostoru pavilonu pramene
5. **Oživení historického místa** formou informací na tabulích o zajímavých historických skutečnostech místa a okolí
6. **Prevence kriminality a protidrogové prevenci** nabídkou zajímavých akcí pro děti a mladistvé
7. **Iniciace místní občanské komunity** při regeneraci a vytváření pobytového místa způsobem **akčního plánování**, při kterém se veřejnost zapojí do akce ve fázi jejího plánování
8. **Provozování, údržbě a ochraně areálu**
  - a) ve spolupráci s Léčebnými Lázněmi a.s. vybudováním místnosti v části pavilonu pramene pro pracovníka ochrany areálu před vandaly
  - b) vytvoření hygienického zázemí areálu
9. **Pořádání sportovních, společenských, kulturních, naučných, vzdělávacích a osvětových akcí** pro všechny věkové i zájmové kategorie
  - a) Sportovní soutěže a závody
  - b) Výtvarné a kulturní soutěže
  - c) Přednášky
  - d) Divadelní představení
  - e) Indiánský den pro děti
  - f) Pohádkový les pro děti
  - g) Táboračky pro děti i dospělé
  - h) Firemní akce
  - i) Setkávání zájmových skupin
  - j) Oživení tradic/ Velikonoce, Vánoce
  - k) Sympozia / sochy ze dřeva, atd.
  - l) Sněhový festival / sochy ze sněhu

10. Získávání prostředků pro financování aktivit sdružení a pro provoz areálu

- a) formou investice města Mariánské Lázně
- b) formou dotací např. ze strukturálních fondů
- c) formou sponzorování výstavby jednotlivých atrakcí
- d) formou finanční sbírky
- e) aj.

11. Propagaci myšlenek, aktivit a pořádaných akcí sdružení

- a) formou publikační činnosti

12. Zatraktivnění místa pro návštěvníky Mariánských Lázní

- a) vytvořením všestranně zajímavého areálu v přírodě bude rozšířena nabídka pro tuzemské i zahraniční návštěvníky města
- b) napojením lokality do turistických tras

13. Ochrana přírody a životního prostředí v dané lokalitě

- a) s využitím přírodních materiálů a respektováním terénu v dané lokalitě
- b) s ochranou vegetace a zvířeny v areálu a okolí
- c) botanickým a dendrologickým popisem květin a stromů nacházejících se v nejbližším okolí
- d) vybudováním naučné stezky o léčivých pramenech, jejich významu a ochraně přírodních léčivých zdrojů
- e) vybudováním obory, ZOO koutku / ovce, kozy, poníci.../
- f) vytvořením ozdravné stanice pro zraněná zvířata
- g) důkladným vyčištěním lokality od skla a odpadků

14. Dalším aktivitám, které budou v budoucnosti navazovat na aktivity původní a které budou vyplývat z vývoje budování areálu a které si vyžádají budoucí potřeby.

Záměrem sdružení je vytvoření areálu dětského hřiště v podobě tří stěžejních atrakcí a okolo nich překážkové dráhy s cca 30 prvky a řady dalších atrakcí u Prelátova pramene a přilehlém okolí. Součástí areálu by měl být malý přírodní amfiteátr a naučná stezka v Potově údolí.

Celý projekt bude řešen postupně po etapách v závislosti na finančních prostředcích.

V nejbližším období je prioritou vybudování provazové pyramidy, dětské prolézací pyramidy na pružinách typu „UFO“ a postupné budování překážkové dráhy a krytého ohniště.

6.5.3 Sepsání stanov

Stanovy občanského sdružení „HRAVÝ PRAMEN“

Článek 1. úvodní ustanovení

1.1. Název občanského sdružení je „Hravý pramen o.s.“, dále jen sdružení.

1.2. Sídlem sdružení jsou Mariánské Lázně, ul. Anglická 204/41.

Článek 2. Cíl a předmět činnosti sdružení

2.1. Cílem činnosti sdružení jsou aktivity vedoucí k:

- Oživení areálu Prelátova pramene jako hřiště pro volnočasové, školní, sportovní, tělovýchovné, vzdělávací, kulturní a naučné aktivity pro všechny věkové kategorie.
- Podpoře aktivit rodin s dětmi v rámci areálu.
- Obnovení Prelátova pramene jako zdroje minerální vody.
- Oživení historického místa.
- Prevenci kriminality a protidrogové prevenci.
- Iniciaci místní občanské komunity.
- Provozování a údržbě areálu, pořádání společenských, kulturních, naučných a sportovních akcí.

2.2. Sdružení může po rozhodnutí valné hromady provádět i další činnosti, např. činnost vedoucí k propagaci myšlenek sdružení, činnosti vedoucí k získání prostředků pro financování aktivit sdružení a další činnosti.

Článek 3. Vznik a zánik členství

3.1. Členství ve sdružení je otevřené pro ty, kdo jsou aktivně angažováni při naplňování cílů sdružení.

3.2. Členství vzniká na základě schválení písemné přihlášky kandidáta představenstvem.

3.3. Členství zaniká písemnou výpovědí člena, nezaplacením členského příspěvku do 31.12. příslušného roku nebo schválením návrhu na zrušení členství dvouřetninovou většinou hlasů valné hromady.

3.4. Evidence členů je vedena formou zápisu v knize členů.

3.5. Rozhodnutím představenstva může být zřízen institut čestného členství.

Článek 4. Práva a povinnosti členů

4.1. Člen má právo být informován o činnosti sdružení a jeho orgánů, má právo se vyjadřovat k činnosti sdružení. Má právo žádat orgány sdružení o podporu při prosazování oprávněných potřeb a zájmů souvisejících s cíli sdružení.

4.2. Člen má právo obracet se na orgány sdružení s návrhy, podmínky a stížnostmi.

4.3. Člen má právo volit a být volen do orgánů sdružení.

4.4. Člen má povinnost dbát dobrého jména sdružení a svojí činností naplňovat cíle sdružení formulované v dokumentech sdružení.

Článek 5. Orgány sdružení

5.1. Nejvyšším orgánem sdružení je valná hromada, kterou tvoří všichni členové sdružení. Valná hromada se schází dle potřeby, nejméně však jednou za rok.

Ze svého středu volí další orgány sdružení, schvaluje zásadní vnitřní dokumenty sdružení, schvaluje výroční zprávu, rozhoduje o zásadních či dlouhodobých aktivitách sdružení, o změnách stanov a dalších zásadních věcech.

5.2. V období mezi zasedáními valné hromady řídí činnost sdružení představenstvo a jeho předseda.

5.3. Předseda je statutárním zástupcem sdružení. Je zodpovědný za činnost sdružení mezi jednotlivými zasedáními valné hromady. Zpracovává výroční zprávu a další dokumenty související s činností sdružení.

Článek 6. Hospodaření sdružení

6.1. Sdružení je neziskovou organizací. Sdružení je financováno z dotací, darů a dobrovolných členských příspěvků.

6.2. Sdružení vede otevřené účetnictví. Ekonomická závěrka sdružení je povinnou součástí výroční zprávy.

6.3. Za hospodaření sdružení je zodpovědný předseda.

Článek 6. Ukončení činnosti sdružení

7.1. Sdružení může ukončit svou činnost rozhodnutím dvoutřetinové většiny valné hromady.

7.2. Při zániku sdružení bude rozhodnutím valné hromady majetek sdružení převeden na jinou NNO nebo na město Mariánské Lázně.

Článek 7. Závěrečná ustanovení

8.1. Tyto stanovy schválil přípravný výbor na svém zasedání dne 25.8.2004

6.5.4 Návrh na registraci občanského sdružení

V souladu s § 6 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů předložil přípravný výbor návrh na Ministerstvo vnitra ČR a zažádal o registraci občanského sdružení. K návrhu na registraci připojil i návrh stanov. MV ČR provedlo registraci a zaslalo jedno vyhotovení stanov opatřené razítkem o provedení registrace a o přiděleném identifikačním čísle (IČO). Registrace tak byla provedena k 1.10.2004.

6.5.5 Různé formy spolupráce

Spolupráce s městem Mariánské Lázně:

Podání záměru a návrhu na vybudování dětského areálu na:

- Komisi školskou pro výchovu a vzdělávání.

Spolupráce při financování projektu z městského rozpočtu s:

- Odborem životního prostředí – finanční kontrola nad výstavbou z městských peněz.
- Odborem financí, poplatků a kontroly – proplácení mzdy správci areálu.

Spolupráce při plánované výstavbě s:

- Odborem výstavby – stavební povolení, ohlášení stavební činnosti.
- Odborem pro správu městského majetku – povolení a konzultace při čištění a výstavbě dolního rybníku.

Spolupráce při ostraže areálu s

- Městskou policií – ostraha v letních měsících a udržování pořádku.

Občanské sdružení vypracovalo informativní materiál o záměrech sdružení a předalo ho prostřednictvím předsedy Komise školské pro výchovu a vzdělávání zastupitelům města Mariánské Lázně (Radě města) k projednání. Tento návrh byl na schůzi Rady města schválen.

Hlavními body jednání bylo povolení výstavby areálu a uzavření smlouvy o spolupráci mezi občanským sdružením „Hravý pramen“ a městem Mariánské Lázně. Dále to byly možnosti financování z městského rozpočtu přes Odbor životního prostředí, které má v gesci správu finančních prostředků vyhrazených pro výstavbu dětského hřiště, kontrolu tohoto financování a které předává účtárně Finančního odboru vystavené faktury od dodavatelů herních prvků k proplacení. Jelikož areál pro nové hřiště leží na pozemku, který je v majetku města Mariánských Lázní, bylo třeba, aby sdružení podalo návrh na vybudování tohoto areálu i na Odbor pro správu městského majetku.

Spolupráce s organizacemi zřizovanými městem Mariánské Lázně

- Lázeňské lesy s.r.o. – jejím úkolem je správa a údržba lesa. V prostoru areálu se jedná převážně o sekání trávy a prosekávání lesa v jeho bezprostřední blízkosti.
- Městský dům dětí a mládeže (MěDDM) pod Odborem školství. Zde se jedná převážně o spolupráci se zajištěním správce pro areál u Prelátova pramene a zapůjčením provozního náčiní a náradí pro údržbu.
- Technické služby města s.r.o. spravují místní komunikace, provádějí jejich opravy a údržbu, dále zajišťují odvoz odpadů a úklid. Ve spolupráci se sdružením provádějí např. odvoz shrabaného listí z louky, či vymetání příjezdové komunikace pro účely hromadných akcí.

Spolupráce s jinými organizacemi

- Současně také probíhá jednání s akciovou společností Léčebné Lázně, která je provozovatelem všech pramenů v Mariánských Lázní, při kterém bylo přislíbeno,

že na náklady Léčebných Lázní a.s. dojde ke zprovoznění Prelátova pramene v pavilónku a k úpravě zadní části tohoto pavilónku pro správce areálu.

- Se společností Chebské vodovody a kanalizace (CHEVAK) – v blízkosti areálu se nachází čistička vody, která ústí do spodního rybníčku.
- Se Svazem zahrádkářů bylo dohodnuto, že i nadále bude umožněno odebírání vody z rybníčků pro zahrádkářské účely.

Spolupráce s CHKO pod Ministerstvem životního prostředí

V budoucnu by sdružení chtělo zahájit jednání s CHKO v Mariánských Lázních ve věci propojení naučné stezky v Pottově údolí a přilehlém okolí na turisté stezky CHKO.

Zároveň je zapotřebí získat vždy od CHKO souhlas ke všem aktivitám sdružení, např. při výstavbě herních prvků či rekonstrukci pavilónku.

Spolupráce s ČIL – Český inspektorát lázní pod ministerstvem zdravotnictví

Český inspektorát lázní se vyjadřuje ke každému stavebnímu řízení v oblasti výskytu zdroje pramenů.

Sdružení dále úzce spolupracuje se **subjekty školství** (školy), s **tělovýchovnými organizacemi** TJ Slovan, TJ Lokomotiva a TJ Viktoria, s **turisty z KČT** a dalšími dobrovolníky, příznivci či sponzorskými firmami.

6.6 Vymezení cílové skupiny

Areál je koncipován pro všechny, atrakcemi je však rozdělený pro následující cílové skupiny:

Cílové skupiny:

1. děti předškolního věku
2. děti školního věku (školáci, studenti středních škol)
3. rodiny
4. sportovci
5. turisté

6. lázeňští návštěvníci a občané Mariánských Lázní
7. senioři
8. sponzorské firmy

Mezi návštěvníky z řad nejmenších určitě patří děti z *mateřské školky*. Dále areál může být hojně využíván *školními družinami, dětmi z dětské léčebny, dětmi z Ústavu sociální péče pro mentálně postižené, dětmi z dětského domova nebo dětmi a mládeží organizovanými pod MěDDM*. Zajištěním bezbariérového přístupu by i *děti s tělesným postižením* měly možnost vesele prožít den spolu s ostatními vrstevníky.

Areál může být místem příjemného trávení volného času *rodin* a současně místem setkávání *sportovců* při trénování a zvyšování kondice v přírodním prostředí. V současné době je oblast Prelátova pramene využívána orientačními běžci TJ Lokomotiva, fotbalisty FC Viktoria a atlety Viktoria. Jedním z cílů sdružení je vybudování fit stezky nejen pro sportovce, ale pro každého, kdo si chce zlepšit kondici.

S vybudováním naučné stezky a jejím napojením na turistické trasy sem mohou zavítat i turisté KČT při svých pochodech místní krajinou či *příznivci nordic walkingu*. Areál však může být i místem odpočinku a relaxace pro *návštěvníky* a *starší občany* Mariánských Lázní.

Kulturní, společenské, osvětové a poznávací aktivity mohou přilákat jak širokou veřejnost, tak *cestovatele, průvodce a odborníky* např. přes životní prostředí, ekologii, biologii nebo zoologii.

Také účastníky *firemních akcí* můžeme zařadit do cílového okruhu zákazníků, především by se jednalo o předem nahlášené akce firem (např. teambuilding, večerní posezení u ohně), které se věcně či finančně podílely na vybudování nějaké herní atrakce nebo na uskutečnění sportovní akce pro děti.

6.7 Zohlednění přímé a nepřímé konkurence ve městě, v jeho blízkém okolí a v kraji

Na začátku je potřeba říci, že občanské sdružení jako nezisková organizace klasickou konkurenci nemá, neboť její cíle v rámci služeb veřejnosti se od klasického pojetí u komerčních společností liší. Hlavním cílem u neziskové organizace je především sdružování občanů a nikoliv dosahování zisku, např. formou zvyšování tržního podílu a

dalšími marketingovými strategiemi, vyplývajícími z analýzy konkurence a obchodních příležitostí na trhu. Přesto si myslím, že i nezisková organizace by měla zvážit již při založení, v jakém konkurenčním prostředí se pohybuje, kdo jsou její „zákazníci“ a jaké jsou jejich potřeby.

6.7.1 Konkurence ve městě Mariánské Lázně a jeho blízkém okolí

Nejhodnotnějším podkladem při analýze konkurence jsou především výsledky anketního průzkumu, které jasně poukazují na reálnou potřebu výstavby nového areálu pro děti. Občané v anketě vyjádřili výraznou nespokojenost s dosavadními dětskými areály a jako lokalitu pro zbudování nového hřiště by upřednostnili prostředí přírodní před sídlištním, což potvrzuje vítězství louky u Prelátova pramene.

Vezmeme-li v potaz skutečnost, že areál vytvářený sdružením Hravý pramen je jediným areálem v přírodě v Mariánských Lázních a okolí, můžeme říci, že tento areál přímého konkurenta nemá. Důležité také je, uvědomit si existenci konkurence nepřímé, která může v určité míře svou nabídkou uspokojit „zákazníkovy“ - občanovy potřeby obdobně.

6.7.2 Nepřímá konkurence

- ⇒ na sídlištích – sestavy na prolézání, převážně pro malé děti,
- ⇒ řada specializovaných sportovišť veřejných i komerčních,
- ⇒ nově zbudovaný běžecký stadion.

Pokud má zákazník, v našem případě občan, vyhraněné zájmy, měli bychom zvážit přímou konkurenci v určitém rozsahu daném průměrnou dosažitelností zákazníkem/ občanem, v našem případě v kraji.

6.7.3 Přímá konkurence v Karlovarském kraji

- ⇒ Cheb – areál pro děti Pod hradem
- ⇒ Sokolov – provazové pyramidy
- ⇒ Chodov u Karlových Varů – provazové pyramidy

6.8 Akční plánování podoby areálu

Cílem akčního plánování je zapojení veřejnosti v již samém počátku vytváření podoby areálu.

Občanské sdružení Hravý pramen zvolilo pro tento záměr formu veřejné soutěže „O nejlepší herní prvek dětského hřiště“.

6.8.1 Soutěž o nejlepší prvek dětského hřiště

Sdružení Hravý pramen pozvalo ke spolupráci děti, studenty a dospělé z Mariánských Lázní a okolí při budování dětského hřiště v přírodním parku u Prelátova pramene. Vyhlásilo tak soutěž „O nejlepší prvek dětského hřiště“ (prolézačku, překážku, skluzavku, sochu, houpačku, kolotoč a další) na louce, v lese, v potoce, v rybníku, v bažině nebo džungli s využitím pouze přírodních materiálů s ohledem na bezpečnost. Soutěžící měli nakreslit nebo vymodelovat své nápady a představy.

Soutěž byla formou plakátů (příloha č. 7) publikována v mateřských školkách, základních školách, družinách, gymnáziu, Střední hotelové škole, Obchodní akademii, Středním odborném učilišti, Soukromé škole drogistické, zvláštní škole, lidové škole umění, dětské léčebně Miramonte, MěDDM, veřejném plaveckém bazéně, zimním stadionu, tenisových kurtech, tělocvičnách při TJ Slovan, Městském úřadě a v pavilónku u Prelátova pramene.

Celkem bylo soutěžícími předáno přes 300 kreseb a prostorových modelů, soutěže se zúčastnily převážně děti a mladiství. Při vyhodnocení soutěže bylo zjištěno, že k nejoblíbenějším herním prvkům u dětí patří houpačky, provazové prolézačky, lanovky, kolotoče a lanové dráhy. Veškerá tvorba byla vystavena v pavilónku u Prelátova pramene při pořádání Indiánského dne, kde byly vyhlášeny i nejlepší náměty herních prvků, jejichž tvůrci byli také jmenováni v místním tisku. Po skončení Indiánského dne byly všechny vystavené modely a kresby převezeny do Městského muzea.

6.9 Bezpečnostní standardy

Aby bylo možné zrealizovat přání a fantazie dětí a také zamýšlené prvky sdružení, je nutné seznámit se s platnými normami v ČR pro zařízení dětských hřišť. Z těchto norem vyplývá řada opatření, pokynů a pravidel, kterými je provozovatel dětského hřiště povinen se řídit,

a to nejen při jeho výstavbě či údržbě, ale musí tyto normy zvážit i při samotném plánování zařazení těchto prvků v areálu. Norma upravuje z větší části všeobecné požadavky na dětská hřiště a konkrétní normy pro jednotlivé typy zařízení.

Důležitým dílem, kterým se norma zabývá, je zřizování, kontrola a údržba zařízení, které je možné pouze prostřednictvím certifikovaných firem, které tak zajišťují bezpečnost zařízení za podmínek obvyklého a určeného použití, a zároveň přijímají opatření, kterými zabezpečují shodu všech zařízení uvedených na trh s technickou dokumentací a se základními požadavky, dle §12, odst. 3, písm. b), zákona č. 22/1997 Sb. v platném znění a dle §3 Nařízení vlády č. 173/1997 Sb. ve znění č. 329/2002 Sb.

Jelikož tyto firmy poskytují své výrobky za úplatu, pak výběr a množství těchto prvků podléhajících certifikaci závisí na zvážení sdružení o možnostech jejich financování. Dalšími prvky areálu mohou být i prvky dekorativní, se samozřejmým dodržáním podmínek eliminování rizik, které děti nemohou zvládnout a nebo je nemohou předvídat. Na tyto dekorativní prvky se nevztahují podmínky certifikace.

6.9.1 Normy

Od **1. ledna 1999** existují nové normy pro zařízení dětských hřišť, které platí v členských státech CEN a tedy i v ČR.

Norma **ČSN EN 1176** má sedm dílů:

Díl 1 Všeobecné požadavky

Díl 2 Houpačky

Díl 3 Skluzavky

Díl 4 Lanové dráhy

Díl 5 Kolotoč

Díl 6 Kolébačky

Díl 7 Zřizování, kontrola, údržba a provoz

Kromě toho existuje ještě samostatná norma **ČSN EN 1177** pro povrchy hřišť tlumící náraz.

Pro ukázkou jsem vybrala pouze nejdůležitější body k mé práci, vycházející z norem ČSN EN 1176 a ČSN EN 1177, neboť tyto normy jsou velice rozsáhlé a detailní. V první části

se pokusím přiblížit hlavní povinnosti provozovatele dětského hřiště od fáze instalace až po údržbu a provoz zařízení. V další části se věnuji již konkrétním hracím prvkům.

6.9.2 Instalace, kontrola, údržba a provoz

- Zařízení je nutno instalovat bezpečným způsobem a podle návodu výrobce.
- Zařízení a jeho komponenty musí být kontrolovány a udržovány podle návodu výrobce nejméně v intervalech stanovených výrobcem.
- Zařízení se doporučuje kontrolovat následovně: běžná vizuální kontrola, provozní kontrola, roční hlavní kontrola
- Roční kontrola musí být prováděna oprávněnou osobou přísně v souladu s pokyny výrobce.
- Jestliže byly v průběhu kontroly objeveny závažné závady ohrožující bezpečnost, je nutno je bezodkladně odstranit. Není-li to možné, je třeba zařízení zajistit proti použití.
- Provozovatel nebo majitel hřiště musí ve všech etapách uspořádání, instalace, kontroly, údržby a provozu brát v úvahu informace výrobce.
- Provozovatel musí pro hřiště zavést vhodný systém řízení bezpečnosti.
- Pracovníci provádějící úkoly jako součást řízení bezpečnosti, např. opravu a údržbu, musí mít k této činnosti oprávnění.

6.9.3 Další důležité bezpečnostní aspekty

Stávající zeleň by měla být zachována v co největší míře, zároveň by měly být z plochy a z okolí dětského hřiště odstraněny jedovaté rostliny a problematické rostliny např. pro alergiky. Kanály, studně a šachty by měly být opatřeny zamykatelnými poklopy. Dětská hřiště by měla být situována v místě, kde nehrozí bezprostřední riziko zranění v dopravě.

V souvislosti s kontrolou a údržbou existují důležité body, které by měly být kontrolovány u všech druhů hracích zařízení.

- Dotahování a výměna **šroubů** zvláště u dřevěných konstrukcí a konstrukcí pohyblivých dle potřeby.

- Norma určující **nepřístupné otvory** – aby nedošlo ke zranění v důsledku zapříčení hlavy, krku, rukou, prstů, nohou, chodidel, celého těla, příp. k zachycení části oděvů či vlasů.
- Způsob **ukotvení** hracího zařízení musí být v souladu s normou upravující stabilitu a riziko převrácení.
- Speciální **povrchová údržba** konstrukcí dle materiálu – olejování, lazurování, lakování; kontrola případného napadení hnilobou.
- Specifikace **nárazové plochy a podkladu** – např. maximální volná výška pádu je 3,0 m, parametry použití podkladů jako je kůra, dřevotříska, písek, štěrk, dlaždice tlumící nárazy. Na ploše se nesmí vyskytovat žádné tvrdé či hranaté předměty.
- Při výměně **opotřebovaných dílů** je vždy nutné použít díly originální, které jsou bezpečnostně testovány.
- **Pohyblivé díly** je potřeba pravidelně promazávat. Dále se nesmí mezi pevnými a pohyblivými díly vyskytovat místa, kde je možno se pořezat či být přiskřípnut. Lana lanových drah se musí dle potřeby kontrolovat, promazávat a dopínat.
- **Trámy a překlady** – části vyčnívající z konstrukce ve výši hlavy a nohou jsou nepřipustné.
- **Ochrana proti pádu** – ve formě ochranné přičky nebo bariéry podle přístupnosti k věku dítěte. Bariéry nesmí obsahovat horizontální mezipřičky, které vyzývají k lezení.

Houpačky

- Pravidelná kontrola opotřebení závěsu, používají se řetězy s krátkými oky, umístění maximálně dvou sedaček na stejném překladu, kdy sedačka pro malé děti nesmí být montována na stejném překladu vedle sedačky pro větší děti. Dále norma upravuje vzdálenosti mezi zemí a spodním okrajem houpačky, vzdálenosti mezi sedačkami a dopadovou plochu před a za houpačkou.

Zavěšený most

- Kontrola madel, spojovacích řetězů a úchytnů. Výměna plastového povrchu řetězů, pokud je poškozen. Kontrola, zda nechybí nějaká prkna, zda nejsou poškozená nebo opotřebovaná a jejich výměna. Dále kontrola při stavu zatížení tak i bez zatížení, zda nevznikají nebezpečné otvory mezi pevnými a elastickými díly.

Kolotoče

- především kontrola funkčnosti brzdy, volnoběhu koleček a ochrany soukolí, dále zda nejsou kolečka, pedály a sedátka opotřebována.

Lanová dráha

- kontrola, zda se vozík lanové dráhy pohybuje volně bez tření, vozík by měl být zavěšen na řetězu potaženým plastem, kontrola lana, zda se netřepí a jeho výměna. Lano se dle potřeby promazává. Definovány jsou i vzdálenosti sedačky pod nosným lanem a nad zemí, min. výška pro upevnění lana a vzdálenost volné dopadové plochy.

Sklužavky

- a) otevřené** – sklužavky, které jsou součástí hrací sestavy, musí mít u startovacího dílu ochrannou tyč. Bočnice musí být z bezpečnostních důvodů uzavřené. U sklužavek, které kopírují terén je nutné kontrolovat, zda nezůstává stát voda na ploše dojezdu. Dále se v normách uvádí parametry bezpečnostní a dojezdové plochy a materiály tlumící pády v prostoru dojezdu. Nutná je i kontrola, zda se mezi sklužavkou a hracím zařízením nenacházejí žádné klínovité otvory (uškrzení na šňůrkách bund).
- b) Tubové** – kontrola švů, přitažení šroubů, hlavy šroubů mají směřovat nahoru. Zabezpečit poslední rouru u výjezdu červeným ochranným kruhem. Na tuto sklužavku je nutno upevnit zákaz lezení po sklužavce.

Šplhací sítě, žebříky a žebříkové sítě

- kontrolovat všechny detaily na šplhání, které se při intenzivní hře opotřebovávají: lana, sítě na šplhání, lanové žebříky, žebříkové sítě, římské kruhy.

Schody a žebříky ze dřeva

- nášlapné plochy či příčky musí být zapuštěny do bočnice (nesmí být pouze upevněny šrouby a hřebíky). Nášlapné příčky se nesmí otáčet. Schodiště musí mít zábradlí, pokud je výška schodiště víc než 1,0 m nad zemí či v příp., že je využíváno dětmi mladšími než 36 měsíců.

Řetězy

- musí mít krátká očka, max. otvor 8,6 mm, kontrola opotřebení v místě úchytů. Řetězy nesmí být tak dlouhé, aby bylo možno vytvářet smyčky (riziko uškrzení).

Pískové a vodní hry

- kontrola všech pohyblivých dílů pískových her – nádoby připevněné na řetězech, záklopky násypek, násypné roury, úchyty jeřábů. U vodních her je nutná kontrola úchytů, kohoutků. Na zimu je nutné vypustit vodu a na jaře při uvedení do provozu zkontrolovat funkci pumpy, stav koryt. V současné době existují pumpy, které se dají přímo připojit k vodovodnímu systému.

6.10 Výstavba stanovišť a herních prvků v areálu

6.10.1 Návrh výstavby

Při plánování výstavby se občanské sdružení inspirovalo již existujícími přírodními areály v tuzemsku (příloha č. 1) a zahraničí a nabídkou výrobců dětských hřišť, které působí na území ČR, např.:

- Tomovými parky – originální dřevěné prvky pro dětská hřiště,
- Přírodním zábavním dětským areálem Šťastná země u Turnova,
- Firmou Bobr a CHA CHA BOX - výrobci dětských hřišť a sportovišť,
- Firmou p. Sobka, která se následně podílela na výstavbě lanové dráhy v areálu,
- Pražskou ZOO,
- Zoologickou zahradou v Plzni,
- Zoologickou zahradou v Chomutově,
- Geiselwind v Německu (příloha č. 8) a další.

Také vyhlášení soutěže „O nejlepší herní prvek dětského hřiště“ mělo za cíl zapojit děti a rodiče do plánování budoucí podoby areálu, a tudíž byly nejlepší nápady a přání dětí do konečného plánu výstavby zahrnuty. Současně vycházelo sdružení při tomto návrhu i z analýzy konkurence v ML a okolí, tak aby byla zajištěna originalita areálu jako nápaditě řešeného přírodního parku pro děti.

6.10.2 Plán výstavby

Popis areálu

Areál se rozprostírá na louce u Prelátova pramene a částečně i v přilehlých zalesněných svazích. Jedná se o otevřený areál přibližně o velikosti 900 m², do budoucna je však plánována expanze do okolních částí lesa a na louku za příjezdovou komunikací.

Plán areálu

Sdružení při plánování výstavby respektovalo požadavek respondentů ankety a navrhlo členění areálu tak, aby hřiště pro děti předškolního věku bylo od hřiště pro děti školního

věku odděleno. V horní levé části areálu je již částečně zbudované hřiště pro nejmenší děti s lavičkami pro rodiče s kočárky. V horní pravé části nad pavilónkem je plánována výstavba amfiteátru a pod pavilónkem je zamýšleno vytvoření odpočinkového místa pro seniory či návštěvníky ML a vytvoření plochy pro petanque, ruské kuželky a šachy. Na levé straně areálu při hranici s lesem byl vybudován mezi horním a spodním rybníkem vodní svět. Areálem se po levé straně a částečně v lese, klikatí Pottův potok, který je přirozenou součástí překážkové a lanové dráhy. Ve střední části leží ohniště, u kterého je příležitostně postaven indiánský stan tee-pee. Dále se zde nachází lanová dráha, vyhlídková věž, dřevěná prolézačka ve tvaru draka a další (příloha č. 11).

6.10.3 Etapy výstavby

Na přelomu roku 2004/2005 bylo zrealizováno:

- 1) Vyčištění areálu od odpadků (potoka, louky, altánku, štolý) a prořezání náletu za pomoci turistů, studentů a dětí.
- 2) Zkultivování ohniště.
- 3) Převezení obřích balvanů do areálu, jejich usazení jednak jako součásti atrakcí, dále jako funkční (kamenný stůl) a dekorativní prvky.
- 4) Položení lávek přes potok jako součásti překážkové dráhy.
- 5) Pořízení a vybudování dětské lanovky výrobcem p. Sobkem.
- 6) Sestavení přírodní dřevěné prolézačky ve tvaru draka.
- 7) Společně s dětmi vyřezání indiánského totemu (příloha č. 12).
- 8) Uchycení hrazd na přitahování a ručkování.
- 9) Vyřezání dřevěného vodníka u horního rybníčku.
- 10) Opatření altánku mříží proti vandalismu.
- 11) Umístění krmelce pro zvířata a pro ptáky.
- 12) Vybudování vodního světa – systém vodních kaskád z kamenů ovládaných dětmi za pomoci stavidel s mlýnským kolem (příloha č. 8 a 9).
- 13) Vybudování části překážkové dráhy.
- 14) Rozmístění samorostů a soch ze dřeva, dřevěných popisných tabulí.
- 15) Přípravné práce pro vybudování malého přírodního amfiteátru.
- 16) Přípravné práce pro vyčištění spodního rybníka jako součásti vodního světa.

V roce 2006 se realizuje:

- 1) Vyčištění rybníka v návaznosti na vodní svět a vytvoření ostrůvku.
- 2) Vytvoření sportovní „fit stezky“.
- 3) Vybudování amfiteátru.
- 4) Stavba zlatokopecké srubu Jacka Londona.
- 5) Rekonstrukce pavilónku – v přední části se nachází pramen a zadní část bude oddělena pro místnost pro správce parku a hlídače. Zasklení pavilónku.
- 6) Oživení Prelátova pramene.
- 7) Skluzavka pro děti – z původní vyhlídkové věže.
- 8) Autíčka z kmenů stromů.
- 9) Překážková dráha – kláda na řetězech, ručkování.
- 10) Špalkové pole.
- 11) Pohádková stezka pro nejmenší.
- 12) Plocha na petanque a na ruské kuželky.
- 13) Rozmístění laviček (s opěrátky) pro starší lidi.
- 14) Sehnání sponzora na realizaci provazové pyramidy.
- 15) Stylové tabule v přírodním duchu se jmény sponzorů.
- 16) Popisné a informační tabulky vícejazyčné.
- 17) Provozní řád pro návštěvníky parku (příloha č. 14).
- 18) Vybudování závory k zabránění vjezdu dopravních prostředků.
- 19) Barevně sjednotit jednotlivé prvky v areálu.
- 20) Návštěvní kniha.
- 21) Terénní úprava a údržba stávajících prvků a atrakcí.

Pro rok 2007 je naplánováno:

- 1) Provazová pyramida.
- 2) Vrak pirátské lodi – prolézačka.
- 3) Překážková vodní dráha.
- 4) Vstupní brána do parku jako součást překážkové dráhy (příloha č. 10).
- 5) Zavěšené houpačky pro malé děti.
- 6) Vytvoření indiánské stezky.
- 7) Vybudování chýší z větví v džungli.

Plány pro rok 2008 a dále:

- 1) Dokončení překážkové dráhy a její uzavření do kruhu.
- 2) Pohyblivý most na řetězech.
- 3) Vylepšení pískoviště pro děti.
- 4) Totemy.
- 5) Bludiště z vysokých kúlů.
- 6) Pod spodním rybníkem vybudování velkého mlýnského kola.
- 7) Dřevěné šachy.
- 8) Expanze dále do lesa.

Areál Prelátova pramene má první etapy výstavby úspěšně za sebou a stává se tak svými atrakcemi a lokalitou často navštěvovaným místem zábavy dětí a dospělých, a to nejen při konání sportovních či zábavných akcí, ale i při trávení volného času. Tato příjemná skutečnost však v sobě skrývá i určitá negativa, která se občanské sdružení snaží v této době odstranit.

6.11 Problematika spojená s provozem areálu

S rostoucí návštěvností areálu úzce souvisí i jeho *zabezpečení proti vandalismu a setkávání se nekalých žvlů* (lidí bez přístřeší, narkomanů atd.). První kroky, které občanské sdružení v tomto směru podniklo, bylo zabezpečení pavilónku mříží, aby zabránilo bezprostřednímu vandalismu uvnitř. Večerními obchůzkami městské policie se také z části daří zamezit setkávání těchto nekalých žvlů. Do budoucna je však vhodnější zajistit stálou ostrahu areálu ve večerních a nočních hodinách hlídačem nebo bezpečnostními čidly, jejichž zapůjčení je v jednání s firmou Bezpečnostní služby s.r.o. Přes den je nyní za ostrahu areálu odpovědný správce pod MěDDM.

Nejen z důvodu ostrahu iniciovalo o.s. Hravý pramen schválení *správce areálu* a proces jeho financování z rozpočtu města. Celý proces schvalování probíhal ve spolupráci s MěDDM, který po dohodě s o.s. Hravý pramen podal žádost na zastupitelstvo ML o navýšení rozpočtu MěDDM z důvodu rozšíření činnosti o správce dětského hřiště (resp. o mzdové náklady a náklady spojené s údržbou areálů). Současně podal tuto žádost prostřednictvím Odboru školství na Finanční odbor, Odbor financí, poplatků a kontroly a

na Odbor správy majetku. Finanční výbor doporučil příspěvek pro MěDDM navýšit. Zastupitelstvo žádost schválilo a pověřilo Radu města přípravou návrhu o navýšení rozpočtu pro zajištění dohledu a údržby dětských hřišť včetně areálu Prelátova pramene.

Velkým přínosem schválení správce areálu je i skutečnost, že se jím stal zakládající člen o.s. Hravý pramen, čímž se mj. zajistí i kontinuita činností k etapám výstavby.

Pracovní náplň správce přírodního parku u Prelátova pramene:

1. Přípravná a inženýrská činnost

- příprava investiční činnosti
- zajišťování spolupráce s TDS, Lázeňskými lesy, Léčebnými lázněmi a dalšími subjekty
- spolupráce s o.s. Hravý pramen při tvorbě koncepce rozvoje přírodního parku a projektů
- iniciativa v záležitosti znovuzprovoznění jímání Prelátova pramene
- vytvoření provozního řádu, orientačního systému a informačních tabulí a tabule se sponzory s ohledem na obsah, formu a design a jejich aktualizace a udržování
- tvorba projektu sportovní „Fit stezky“ a indiánské stezky

2. Realizační činnost

- budování nových herních prvků v souladu s platnými normami
- dohled nad stavebními pracemi se zřetelem na lokalizaci ploch zeleně a ochranu životního prostředí
- spolupráce při stavebních pracích
- řízení stavby amfiteátru
- vybudování sportovní „Fit stezky“ a indiánské stezky v lokalitě přírodního parku
- spolupráce při úpravě pavilonu Prelátova pramene

3. Správcování, údržba a ostraha

- ostraha a ochrana areálu před vandaly
- správa a ochrana majetku a budov v přírodním parku u Prelátova pramene
- zajišťování údržby, oprav, obnovy a rozvoje herních prvků a hracích ploch s kladením důrazu na hledisko bezpečnosti

- kontrola, údržba, seřizování a napínání lana lanovky a úprava dopadových ploch pod lanovkou
- kontrola bezpečnosti u všech herních prvků
- údržba a úprava stezek
- nátěry a konzervace dřevěných a kovových předmětů, příprava herních prvků na zimu
- tesařské, truhlářské a řezbářské práce
- asistence při čištění rybníka, úprava břehů rybníků, úprava a čištění potoka
- prořezávání náletů vegetace, likvidace bolševníků, hrabání listí
- zajišťování pořádku a čistoty, likvidace černých skládek v okolí Prelátova pramene
- péče o zvěř – plnění krmelce a ptačích krmítek, umístění ptačích budek
- poskytování první pomoci

4. Osvětová a výchovná činnost

- výchova veřejnosti ke vztahu k přírodě a k její ochraně
- asistence při akcích pořádaných v přírodním parku jinými subjekty
- zapojení veřejnosti do budování přírodního parku – akční plánování, brigády
- organizování soutěže o nejlepší prvky dětského hřiště mezi dětmi předškolního a školního věku
- informování návštěvníků přírodního parku

Dále nechalo o.s. Hravý pramen vypracovat projekt na **rekonstrukci pavilónku**. Zadní část pavilónku bude upravena na místnost pro správce a hlídače areálu, viz. výkresová dokumentace, a ve spolupráci s ČIEM proběhne oživení Prelátova pramene a rekonstrukce přední části pavilónku (příloha č. 13).

Hygienické zajištění areálu bude provedeno po konzultaci s ČIEM v souladu se směrnicí č. 51/79 Ministerstva zdravotnictví, o hygienických zásadách pro stanovení, vymezení a využívání ochranných pásem, vodních zdrojů, jelikož se areál nachází v 1. ochranném pásmu, výstavbou suché toalety ve větší vzdálenosti než 50m od vyhlášeného zdroje minerální vody, a to mezi potokem a horním rybníkem u srubu Jacka Londona. Financování výstavby je v jednání s Lázeňskými lesy s.r.o. v rámci budování naučné stezky.

Dále ve spolupráci s Lázeňskými lesy s.r.o. bude vybudována na příjezdové komunikaci do přírodního parku *závora*. Vjezd bude povolen pouze dopravní obsluze.

Občanské sdružení Hravý pramen připravilo návrh *Smlouvy o spolupráci* mezi městem Mariánské Lázně, MěDDM a občanským sdružením, která by měla upravovat vzájemné vztahy k pozemkům a k vybudovaným objektům, a z nich vyplývající práva a povinnosti všech zúčastněných stran.

- *louka – v majetku města ML*
- *přilehlé lesy – obhospodařují Lázeňské lesy s.r.o.*
- *pavilónek – ve fázi převodu ze státního majetku do majetku města ML*
- *Prelátův pramen – v majetku státu, ve správě Léčebných lázní a.s.*

Samostatnou kapitolu problematiky spojené s provozem areálu tvoří *financování*, neboť cíle, záměry, etapy výstavby s dodržáním bezpečnostních standardů a řešení problémů spojených s provozem a údržbou areálu, je vždy podmíněno peněžními prostředky, které má občanské sdružení k dispozici.

6.12 Financování záměru sdružení

I přesto, že jsou neziskové organizace založené na jiných motivech, než je ekonomický zisk, existují v tržním prostředí a bez určitého množství finančních prostředků nemohou svoji činnost vykonávat, nemohou plnit své poslání. Zároveň je nutno poznamenat, že neziskové organizace, a tedy i občanská sdružení, nerozdělují zisk, tzn. že veškeré zisky musejí být zpětně vloženy do činnosti organizace. Tento požadavek upravuje český právní řád v definici organizací založených za jiným účelem než je podnikání.

V případě o.s. Hravý pramen se jedná především o opatření a shromáždění finančních prostředků na následující aktivity.

6.12.1 Předmět financování

Předmětem financování je zejména:

1. výstavba atrakcí, herních a dekorativních prvků,
2. jejich údržba, kontrola a opravy,
3. mzda správce a provoz areálu,
4. mzda hlídače a ostrahy,
5. oživení pramene a rekonstrukce pavilónku,
6. sportovní, společenské, kulturní, osvětové a naučné akce.

6.12.2 Obecné zdroje financování

- veřejné rozpočty (ministerstva, krajské úřady, městské úřady, obecní úřady, EU fondy)
- nadace a nadační fondy
- dárci (firemní, individuální, zahraniční)
- výnos z hazardních her
- sponzorský příspěvek
- členské příspěvky
- veřejnost – veřejná sbírka
- sportovní, společenská a dobročinná činnost

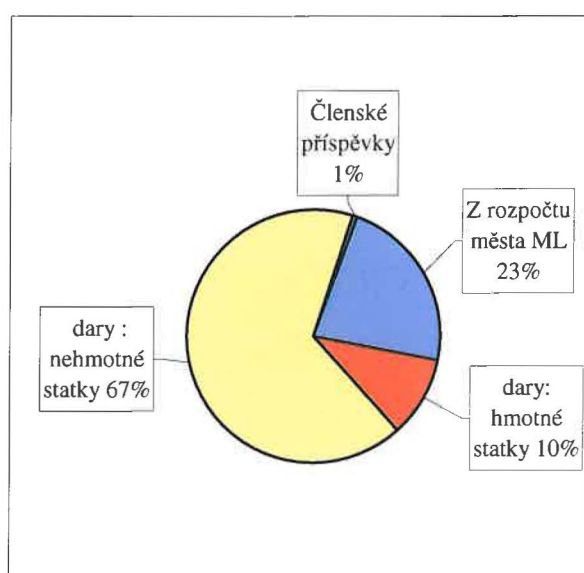
Předchozí výčet aktivit, které je potřeba občanským sdružením finančně zabezpečit, zahrnuje i činnosti, na které zatím finanční prostředky vynaloženy nebyly, ale v budoucnu se jejich vynaložení plánuje. Jedná se především o mzdu správce objektu, která bude vyplácena z městského rozpočtu, mzdu hlídače objektu a ostraha, která bude prováděna spřátelenou firmou Bezpečnostní služba s.r.o. za symbolickou cenu 2 000 Kč/ měsíc. Plánované obnovení jímání Prelátova pramene bude realizováno na náklady akciové společnosti Léčebné lázně. Na rekonstrukci pavilónku bude použito vícezdrojové krytí kombinované dotacemi z městského rozpočtu, svépomocí a sponzorskými příspěvky či dary. Financování údržby areálu, opravy a provoz je v jednání s Finančním odborem města.

Následující tabulka a graf zahrnuje veškeré zdroje použité při dosavadní činnosti sdružení, což je výstavba dětských atrakcí a dekorativních prvků, uspořádání dětského dne a jiných sportovních a zábavných akcí, terénní úpravy areálu, zabezpečení pavilónku mříží proti vandalismu a další činnosti spojené s provozem či výstavbou. (viz. kapitola ... - etapy výstavby)

6.12.3 Přehled financování o.s. Hravý pramen

Struktura financování o.s. Hravý pramen v letech 2004 – do současnosti

Zdroje financování činnosti sdružení	Kč	%
Z rozpočtu města ML	211 662	23
Dárcovství celkem:	723 109	77
z toho hmotné statky	97 509	10
z toho nehmotné statky	625 600	67
Členské příspěvky	5 740	1
Celkem	940 511	100

Z této tabulky je patrné, že sdružení od svého založení až po současnost využívá při realizaci svých plánů pouze tři zdroje financování. Jak se ukazuje, hlavními podporovateli realizace jsou se 77% podílem na financovaných aktivitách dárci.

Darem se rozumí veškeré hmotné a nehmotné statky, které dárce dává a obdarovaný přijímá. Nemusí jít nezbytně o finanční dar, ale například i o ideu, dovednost, čas nebo výrobek. Proces dárcovství upravuje darovací smlouva, přičemž dárce nevyžaduje od obdarovaného žádné protiplnění. Firma si může poskytnutý dar odečíst ze základu daně, pokud hodnota daru bude činit alespoň 2000 Kč. Základ daně však lze snížit nejvýše o 5% ročně. Pokud si chce dárce tímto způsobem snížit daňový základ, musí mít potvrzení od obdarovaného o poskytnutí daru, jeho hodnotě a účelu, nejlépe darovací smlouvu (příloha č. 15). Na druhé straně občanská sdružení mohou uplatnit osvobození od daně darovací

tehdy, pokud dar použijí na účely v taxativně vyjmenovaných oblastech podle zákona č.357/1992 Sb., o daní dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, např. při financování tělovýchovy a sportu, výchovy a ochrany dětí a mládeže. Z hlediska zdanění je v těchto případech uvedení účelu daru v darovací smlouvě důležité.

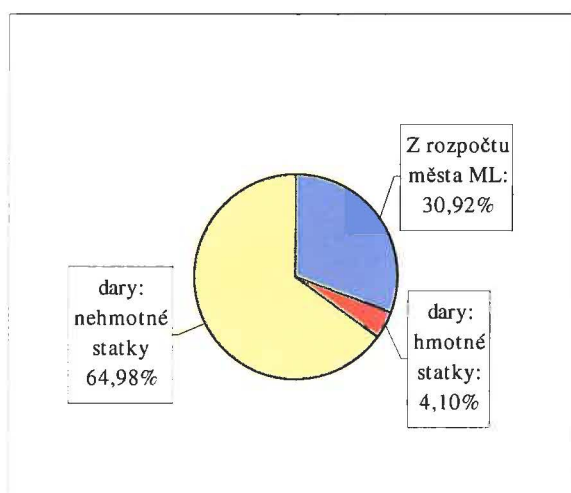
Dotace z rozpočtu města jsou druhým a také podstatným zdrojem financování činnosti sdružení, v našem případě jeho podíl na celkové hodnotě je 23%. V poslední době bývá poměrně častá podpora občanských sdružení v oblasti sportu a volnočasových aktivit dětí a mládeže z rozpočtu měst či obcí mající charakter investičních a neinvestičních dotací. Rozdělení finančních prostředků se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a zákonem č. 129/2000 Sb., o změně soustavy ústředních orgánů státní správy ČR.

Členské příspěvky jsou díky malé členské základně pouze symbolickým zdrojem financování aktivit sdružení (1%), jejich odvádění vyplývá ze stanov občanského sdružení a jsou od daně z příjmů osvobozeny. O to větším přínosem členů pro areál je jimi věnovaný čas strávený např. vyjednáváním na komunální úrovni, konzultacemi s odborníky a právníky, také jejich kreativita, myšlenky a neustálá aktivní přítomnost při budování areálu.

Výše uvedená tabulka s grafem představuje souhrn a strukturu veškerých zdrojů či jinak poskytnutých a užitých hodnot sdružení od počátku jeho existence. Následující příklad financování lanové dráhy, který uvádím níže, pak slouží ke konkretizaci a lepší ilustraci jednorázového financování, především v oblasti darů.

Příklad financování lanové dráhy

Zdroje financování lanové dráhy	Vyjádřeno v Kč	Dodavatel/ Dárce	%
Z rozpočtu města ML:	76 662	x	30,92
lanovka a doprava	76 662	Truhlářství Josef Sobek	30,92
Dárcovství celkem:	171 253	x	69,08
<i>z toho hmotné statky:</i>	10 153	x	4,10
betonová směs k zabetonování patek lanovky	7 653	TBG Severní Čechy s.r.o.	3,09
drcená kůra na dopadovou plochu	2 500	Karel Rmoutil	1,01
<i>z toho nehmotné statky</i>	161 100	x	64,98
terénní úprava, převoz materiálu	50 000	Miroslav Opava	20,17
vybagrování děr pro patky lanovky	3 000	p. Tremel	1,21
dovoz betonu	600	Beton Car	0,24
práce s jeřábem	50 000	Jeřábníci	20,17
svářečské práce	3 000	p. Lipoid	1,21
zednické práce	3 000	zedník	1,21
doprava drcené kůry	3 000	fa Zahradnická architektura	1,21
terénní úprava, osetí trávou	2 000	fa Zahradnická architektura	0,81
závěrečná úprava	1 000	Studnařství Čech	0,40
práce členů sdružení (350 hodin)	32 500	o.s. Hravý pramen	13,11
práce dobrovolníků (100 hodin)	13 000	studenti, děti, turisté	5,24
Celkem	247 915		100,00

I zde se uplatňuje vícezdrojové financování a současně se ukazuje, že podíly jednotlivých zdrojů korespondují s úhrnem financování všech aktivit sdružení.

Popis financování výstavby je následující. Město (Rada města) vyhovělo žádosti sdružení o dotaci a vyčlenilo finanční prostředky z rozpočtu pro tento účel. Mezi firmou

p. Srbka a městem ML byla sepsána Smlouva o dílo. Finanční odbor města vyplatil p. Srbkovi zálohu a proplatil i konečnou fakturu ve výši 76 662 Kč. Mezitím sdružení získalo

pro svůj záměr dárce, kteří dobrovolně a bezúplatně přispěli materiálně, odvedenou prací nebo zapůjčením strojů a techniky. Každému dárci bylo občanským sdružením vystaveno potvrzení o přijetí daru nebo byla sepsána darovací smlouva. Při budování lanové dráhy se stavebních a pomocných prací účastnila řada dobrovolníků z řad dětí, studentů a veřejnosti. Všem, kteří se na výstavbě podíleli, sdružení poděkovala v místní tisku (příloha č. 19).

Občanské sdružení kombinovalo příjmy z průměrně tří různých typů zdrojů. Neznamená to však, že podíl těchto zdrojů na jejich dosavadním příjmu byl vyrovnaný. Klíčovým zdrojem byla podpora od dárců jak nehmotných, tak hmotných statků. Přesto si sdružení uvědomuje nutnost zaměřit se v budoucnu i na jiné zdroje, neboť oblast potenciálních dárců se zmenšuje. Rozšíření členské základny v blízké budoucnosti také není plánováno, a proto ani výraznější příliv finanční podpory z této sféry není předpokládán.

6.12.4 Další potenciální zdroje finanční podpory

Veřejné rozpočty

1. dotace a příspěvky z rozpočtu Karlovarského kraje
2. programy podpor vyhlašované odvětvovými ministerstvy
3. operační programy EU, strukturální fondy – speciální kapitola.

Dotací se podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým či fyzickým osobám na stanovený účel. Na dotaci není právní nárok. Poskytuje se na základě předložení žádosti ústředními orgány státní správy. Nevyčerpaná část dotace by měla být vrácena do příslušného rozpočtu. Pokud subjekt nepoužije svěřené peněžní prostředky veřejných rozpočtů v souvislosti s jejich určením, porušuje tak rozpočtovou kázeň. Dotaci musí vrátit a je povinen zaplatit i penále za porušení rozpočtové kázně. Hlavní metodou pro stanovení výše dotace je grantový způsob, tj. výběr příjemců prostředků z veřejných rozpočtů na základě soutěže podle jasně vymezených pravidel. Jejich nedodržení vede automaticky k vyloučení z grantového řízení.

Dotace a příspěvky z rozpočtu Karlovarského kraje

S žádostí o poskytnutí příspěvku se občanské sdružení Hravý pramen může obrátit na Krajský úřad hlavně v oblastech, ve kterých má šanci na kladné přijetí jeho žádosti dle pravidel pro hodnocení a poskytnutí příspěvků, které mj. přesně stanovují konkrétní oblasti podpory, termíny pro podávání žádostí, náležitosti projektu a další. Většinou termíny pro podání žádosti o finanční příspěvek spadají do 2. pololetí roku předcházejícího před rokem, na který je příspěvek vypsán. Jelikož bylo možné o finanční příspěvek na projekty pro rok 2006 zažádat na konci roku 2005 a zatím nové programy pro rok 2007 vyhlášeny nebyly, uvádím oblasti podpory, které se po konzultaci s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2007 příliš nemění. Jedná se především o:

- *Oblast kultury a sportu* – pod Odborem školství, mládeže a tělovýchovy. Příspěvky budou v roce 2007 směřovat k podpoře volnočasových aktivit dětí a mládeže pro nestátní neziskové organizace. Uzávěrka podání žádosti spolu s vypracovaným projektem je do 10. listopadu 2006.
- *Oblast volného času dětí* – také pod Odborem školství, mládeže a tělovýchovy. Program podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2004 – 2006 sice pro podání žádosti již není aktuální, ale je velmi pravděpodobné, že bude na rok 2007 také vyhlášen.
- *Příspěvky k podpoře aktivit v cestovním ruchu pro rok 2006* – pod Odborem kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu. Zažádat o příspěvek mohou obce i právnické osoby a předmětem podpory, které občanské sdružení ve svém projektu splňuje, je vznik tematických a naučných stezek, značení v terénu a různé formy jejich propagace. Podání žádosti je možné do 31.3.2006 a je zde povinná finanční účast žadatele ve výši 25 % z celkově vynaložených nákladů.

Programy podpor vyhlášené odvětvovými ministerstvy

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo vnitra

Programy MŠMT

1. Zaměřené na mládež

- *Program státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2004 až 2006* – na základě Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže do roku 2007, kterou vláda přijala svým usnesením č. 343 ze dne 7.4.2003.

2. Zaměřené na sport a tělovýchovu

- *Neinvestiční programy* – Veřejně prospěšné programy a program „Údržba a provoz“ jsou většinou určeny pro sportovní organizace s celorepublikovou působností. Dotace se těmto subjektům poskytují na základě posouzení a vyhodnocení předložených projektů v expertních komisích a schvaluje je ministryně školství, mládeže a tělovýchovy. Na programy „Národní program rozvoje sportu pro všechny“ a „Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení“ se dotace poskytují maximálně do výše 70% rozpočtových nákladů.
- *Investiční programy* – Investiční program 233510 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny ve sportu – mezi hlavní cíle Programu 233510 patří udržování a vytváření podmínek k zabezpečení nekomerčních oblastí sportu pro všechny.

Program Partnerství pod Ministerstvem vnitra v oblasti prevence kriminality do roku 2007 – tento program je spíše určen pro města či kraje. Policie ČR v současné době spolupracuje s krizovým oddělením města ML v rámci „Programu prevence kriminality“ na místní úrovni. Mezi priority Resortního programu patří i prevence kriminality dětí.

Příspěvky a granty poskytnuté nadacemi a nadačními fondy

Nadace a nadační fondy jsou dle zákona č. 227/1997 Sb. zakládány jako účelová sdružení majetku, jejichž posláním je poskytování nadačních příspěvků a grantů třetím osobám. Svou podstatou představují zdroje finančních prostředků pro veřejně prospěšné aktivity. Ve statutu nadace jsou upraveny podmínky pro poskytování nadačních příspěvků, okruhy osob, kterým je lze poskytovat a způsoby tohoto poskytování. V databázi nadací a nadačních fondů, např. na internetové adrese www.donorsforum.cz, lze vyhledat pomocí názvu nebo účelu nadaci nebo nadační fond, který poskytuje nadační příspěvek v oblastech

našeho obecně prospěšnému zájmu. S ohledem na cíle, záměry sdružení a nejširší cílovou skupinu – děti a mládež, jsem se zaměřila na vyhledání vhodné nadace, která poskytuje příspěvky právě v této oblasti. Nejvíce zajímavé projekty s širokou regionální podporou nabízí populární „Nadace ČEZ“. I nadále v roce 2006 pokračuje Nadace ČEZ v projektu „Oranžová hřiště“ (dříve Duhová hřiště), který podporuje výstavbu nových dětských a sportovních hřišť. V tomto projektu mohou o nadační příspěvek žádat pouze města a obce. Mariánské Lázně již o zařazení do grantového řízení zažádalo. Na 2. pololetí však Nadace ČEZ vyhláší grantové řízení pro regionální projekty, ve kterém mohou o příspěvek požádat právnické osoby a tedy i občanské sdružení Hravý pramen. Finanční spoluúčast organizace na projektu není povinná a uzávěrka pro přijetí žádosti je do 30.4.2006.

Příjmy z výtěžku loterií

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách definuje provozovatelům povinnost odvádět peníze na veřejně prospěšné účely. Výše odvodu se pohybuje v rozmezí 6 - 20% z tržby snížených o výhru a daňové odvody. Novela zákona dále ukládá provozovatelům také povinnost zveřejňovat finanční výsledky her, informace o odvodu peněz na veřejně prospěšné účely včetně odvedených částek, způsobu využití a případných vazeb mezi provozovatelem loterie a příjemcem peněz. V případě, že budou tyto peníze odvedeny obci, musí o jejich konkrétním využití informovat také obec. Tato nová pravidla slouží k posílení transparentnosti a lepší kontrole ze strany veřejnosti. V souvislosti s touto legislativou by mělo sdružení zvážit přímé oslovení hlavního provozovatele loterií a sázkových her v ML firmu INGO – Automatic WIN s.r.o., neboť provozovatel může určit příjemce povinného odvodu peněz, pokud jsou respektovány veškeré podmínky a povinnosti vyplývající z v. u. zákona.

Veřejná sbírka

Zákon o veřejných sbírkách č. 117/2001 Sb. říká, že veřejnou sbírkou se rozumí shromažďování dobrovolných příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel. Konat sbírky mohou kromě obcí, krajů také ostatní právnické osoby (např. občanská sdružení, nadace nebo nadační fondy), pokud mají sídlo na území ČR a splní ostatní zákonem stanovené podmínky. Veřejnou sbírku lze konat pouze na základě oznámení příslušnému krajskému úřadu podaného nejpozději 30 dnů

před zahájením sbírky. Oznámení právnických osob musí obsahovat název, sídlo, IČO právnické osoby a údaje o statutárních orgánech, dále údaje fyzické osoby oprávněné jednat ve věci sbírky. Dále je to účel sbírky, území, na němž se sbírka bude konat, datum zahájení a ukončení sbírky, způsob provádění sbírky a další zákonem stanovené údaje. Sbírký se konají jedním nebo více způsoby. Pro záměry občanského sdružení považují jako neoptimálnější způsob využití pokladničky určené k přijímání příspěvků, umístěné v zrekonstruovaném pavilónku nebo zavedení dobrovolného vstupného na veřejné kulturní nebo sportovní akce pořádané za účelem získání příspěvku např. na vybudování konkrétní atrakce (provazová pyramida) nebo uspořádání sportovně-zábavného dne pro děti (Indiánský den). Podmínka je, že příspěvek musí být zahrnut v ceně vstupného. Další způsoby konání sbírky jsou shromažďování příspěvků na zvláštním bankovním účtu zřízeném pro tento účel, prodej předmětů, jestliže je příspěvek zahrnut v ceně. Dle zákona není možné pořádat zároveň více než jednu sbírku se stejným účelem. Na úhradu nákladů spojených s konáním sbírky je možné použít maximálně 5% hrubého výtěžku. Celý čistý výtěžek je pořadatel nebo ten, v jehož prospěch byla sbírka konána, povinen použít výhradně ke stanovenému účelu sbírky.

6.13 Marketing

Každá moderní nezisková organizace si je vědoma toho, že pro zajištění své dlouhodobé životaschopnosti musí udržovat a získávat nové klienty, partnery, dárce a příznivce, tzn. že se musí neustále vzdělávat a hledat nové metody, které ji v této snaze pomohou. Marketing patří k nejdůležitějším činnostem organizace, neboť vhodně zvolená strategie může velmi významně ovlivnit, jakým směrem se nezisková organizace bude vyvíjet. Marketing neziskové organizace by se měl podle mého názoru odvíjet dvěma směry. Občanské sdružení by mělo svou marketingovou strategii směřovat ke svým cílovým skupinám a zároveň by se mělo rovnocenně věnovat udržování dobrých vztahů s jeho příznivci, partnery a dárci a orientovat se i na rozšiřování jejich řad.

6.13.1 Marketingová strategie orientované směrem k zákazníkům

Předně je důležité si uvědomit, že zákazníkem je v příp. občanského sdružení myšlena cílová skupina, tzn. děti, mládež, dospělí, návštěvníci, rodiny atd. Dále je potřeba zmínit poslání o.s. Hravý pramen, kterým je nabídka zábavy, prožitků, sportovní vyžití,

stmelování rodiny, chvíle rekreace nebo kultury právě těmto cílovým skupinám. Proto je kvalitní péče o tyto skupiny tak důležitá, neboť by v opačném případě občanské sdružení ztratilo smysl své existence.

Marketingový cíl

- udržet stávající klientelu a získat další

Marketingová strategie

- orientace na spokojenost zákazníka
- diferenciací (odlišení) produktu, originalita a „něco navíc“

Nástroje marketingu

Plánování a samotná realizace marketingové strategie se opírá o čtyři základní nástroje marketingu. Jejich vhodným kombinováním pak nezisková organizace uskutečňuje své marketingové cíle.

Těmito čtyřmi nástroji marketingu jsou:

- Produkt (Produkt)
- Distribuce (Place)
- Cena (Price)
- Propagace (Promotion)

V odborné terminologii jsou označovány jako tzv. čtyři „P“ (viz. anglický překlad), také se s nimi můžeme setkat pod označením marketingový mix.

Marketingový mix o.s. Hravý pramen

Produkt

V marketingu je produkt pojímán obšírněji než v běžném životě. Tímto termínem se označuje celková nabídka zákazníkovi – tedy nejen hmotné a nehmotné statky, ale také další abstraktní skutečnosti, které jsou předmětem zájmu určité cílové skupiny.

- Herní a dekorativní prvky v areálu.
- Společenské, zábavné, sportovní, kulturní a osvětové akce pro děti i dospělé.
- Zážitky, hry, zábava, dobrodružství, pohoda, krásné prostředí, relaxace.

Zároveň strategií občanského sdružení je také diferenciacce, tzv. odlišení produktu – nabídky pro každý segment, nebo-li cílovou skupinu. Rodiče s malými dětmi mají asi jinou představu a potřebu trávení svého volného času, než mládež, či sportovci. Návštěvníci a starší občané ML jistě uvítají spíše místo klidu v krásné prostředí a lidé, kteří přišli za kulturou asi nebudou chtít být rušeni hrajícími se dětmi. Každý očekává od nabídky areálu něco jiného. Občanské sdružení tak vyšlo uspořádáním areálu vstříc potřebám svých zákazníků a svou nabídkou funkčně i vizuálně rozčlenilo areál na více ucelených segmentů:

1. Malé děti a rodiče s kočárky

- Herní prvky – malá překážková dráha, pohádkový stezka, lavičky, pískoviště a další viz. etapy výstavby.
- Akce pro nejmenší – např. malý okruh Indiánského dne, Pohádkový les, soutěže rodin.

2. Děti školního věku a mládež

- Herní prvky – velká překážková dráha, lanová dráha, vodní svět další viz. etapy výstavby.
- Akce – např. velký okruh Indiánského dne.

3. Sportovci

- „fit stezka“ – speciální činky vyrobené ze dřeva, hrazdy na přitahování, ručkování.

4. Příznivci kultury a osvěty pod širým nebem

- Kulturní představení, cestovatelské besedy, přednášky na malém lesní amfiteátru
- Výstavy, výtvarné soutěže v přední části pavilónku u Prelátova pramene.

5. Návštěvníci a starší lidé

- petanque, obří dřevěné šachy, ruské kuželky, lavičky s opěrátky v blízkosti Prelátova pramene.

6. Široká veřejnost

- Společný prostor pro večerní posezení u ohně (tepee, ohniště, totemy).

Převážně u dětských atrakcí a akcí je velký důraz kladen na bezpečnost podle certifikovaných norem.

Distribuce (Place)

Klasická marketingová poučka zní: „správný produkt ve správné kvalitě, za správnou cenu, ve správné době a na správném místě“. I tato poučka je aplikovatelná na neziskový sektor. Velký vliv na distribuci má umístění areálu, jeho dostupnost a vybavenost, prostředí a také povaha distribučních cest. Poloha areálu je velmi příznivá, nachází se v docházkové vzdálenosti od rezidenční části města ML v nedalekém přírodním parku, přístupová cesta je ze spodní části vybavena směrovými tabulemi s označením areálu a z horní části stanovištěm naučné stezky. Jeho polohu je možné zjistit i z informačních mapek města, ve které je areál vyznačen. Významnými zprostředkovateli distribuce je i místní informační středisko, Městský úřad, mateřské školky, školy a gymnázia.

Cena (Price)

Cílem neziskové organizace není dosahování ekonomického zisku, tím pádem je veškerá nabídka občanského sdružení nabízena zdarma, nebo za symbolickou cenu ve formě dobrovolného vstupného na společenské, kulturní, sportovní akce v rámci veřejné sbírky. Neziskové subjekty těží ze zisku obecného (veřejného) povědomí o organizaci, žádná či dobrovolná cena může mít i motivující charakter. Cena v tržním prostředí udává hodnotu nabízeného produktu, přestože je zde nulová, hodnotu nabízených služeb dokazuje vysoká návštěvnost veřejnosti a její ochota podílet se formou brigád a aktivní účasti na budování areálu či přípravě různých akcí.

Propagace (Promotion), neboli marketingová komunikace

Smyslem propagační činnosti je zejména informovat zákazníky o produktu, komunikování s okolím a vyvolání poptávky. Propagační taktiky mají mnoho forem, např. reklama (v rozhlase, místním tisku, tištěná), publicita (veřejné hodnocení areálu nezávislými subjekty), vztah k veřejnosti (public relations). Typickou „promo“ akcí občanského sdružení je pořádání různých společenských, sportovních, kulturních a zábavných akcí, které svým programem přilákají co největší množství zákazníků a při kterých jsou postupně prostrídány všechny formy propagace.

Každý rok o.s. Hravý pramen tradičně pořádá sportovně-zábavní akci pro děti a dospělé:

Indiánský den – Boj o totem (příloha č. 18)

Organizace akce spočívala především v:

1. Přípravě podkladů, tras a stanovišť, doprovodného programu akce a harmonogramu.

Jednotlivá stanoviště byla stylově koncipována úkoly podle indiánských kmenů, byla očíslována od 1-18 u velkého okruhu a od 1-10 u malého okruhu. U každého stanoviště byl také připevněn krátký text o daném indiánském kmeni, např. Stezka Inků viz. příloha.

Malý okruh byl určen dětem v rozmezí 0-7 let a rodičům s kočárky, dohromady byl dlouhý 1 km. U velkého okruhu žádné omezení stanoveno nebylo, ale k jeho 5 km délce v těžkém terénu byl doporučen dětem od 6 let.

Začátek akce byl v sobotu ve 13 hodin a slavnostně byl ukončen cca v 18 hodin, poté následovala volná zábava u ohně.

Celkem se akce zúčastnilo 400 dětí (z toho 60 dětí z dětské léčebny) a 600 dospělých (z toho 200 rodičů a 400 turistů z KČT, pro které akce byla vyústěním jejich pochodu Krajem léčivých vod).

2. Sehnání sponzorů či příznivců, kteří by akci finančně či materiálně zajistili, jednalo se především o zajištění občerstvení pro děti a organizátory, kterého se ujaly místní pekárny, restaurace, cukrárna (guláš, bagety, koláče, ovoce, sladkosti). Firma Mattoni poskytla zdarma 480 minerálních vod s příchutí. Dále sdružení obdrželo finanční dar na zakoupení předmětů a materiálu na vybavení stanovišť a vytvoření odměn po absolvování Indiánského dne.
3. Zajištění dostatečného počtu organizátorů a dobrovolníků, kteří se podíleli na přípravě programu či výrobě předmětů (jak pro děti, tak pro sponzory). Dohromady se akce účastnilo 100 organizátorů.
4. Výrobě totemů, medailí, velké mapy okruhů a kartiček s číslem stanovišť a s mapkou okruhu z finančních darů (také nákup barviček pro indiánské malování a balónků a dalších propriet umocňujících atmosféru stanoviště). Děti při startu obdržely kartičku k danému okruhu s číslem stanoviště a kolonkou pro označení splnění úkolu, mapku a kupon na občerstvení. Poslední stanoviště u obou okruhů bylo u náčelníka ve stanu tee-pee, který dětem předal vítězný totem, dřevěnou medaili s indiánským motivem a nasměroval je na největší odměnu v podobě svezení se na obří lanové dráze.

5. Propagaci v místním tisku, plakáty umístěné ve školách a školkách, u plaveckého stadionu, v MěDDM, na tenisových kurtech a dalších sportovištích, v infocentru, na Městském úřadě a dalších veřejnostech často navštěvovaných místech (příloha č. 17).
6. Poděkování sponzorům a dobrovolníkům, kteří se na akci podíleli, v místním tisku a předáním upomínkového předmětu (stylový certifikát, speciálně vyrobený totem).

Pro představu přikládám seznam stanovišť:

Velký okruh

1. Cesta slz – kimovka na trase v terénu s 30 obrázky - Cherokee
2. Strážce pokladu Inků v jeskyni – Inkové
3. Hod tomahavkem na cíl – Delavare
4. Geoglyf viditelný z vrcholu stromu – Peru – Mazda
5. Střelba ze vzduchovky na zvířata – Apači
6. Stezka Inků s přenosem zprávy – Macchu Pichu – Inkové
7. Loupež koní – Kiowa
8. Ryžování zlata na Klondike – Yukon – Zlatá horečka
9. Lov ptáků indiánskou foukačkou – Brazílie – Kanamari
10. Střelba z luku na malá zvířata na terčích – Siouxové
11. Hledání posvátného ptáka Mayů Quetzala – Guatemala – Mayové
12. Obří kámen valící se z kráteru sopky Popocatepetl
13. Kimovka na stromě s 30 předměty nepatřícími do lesa – Cheyenne
14. Střelba s kopím na prchajícího bizona – Dakotové
15. Indiánské bludiště – Aztékové
16. Útěk před tarantulí – plazení pod sítí – Černonožci
17. Ukryté tajemství – Huroni
18. Přeskok přes údolí smrti s hady – Hopiové
19. Předávání totemů indiánským náčelníkem v tee-pee.

Malý okruh

1. Překážková dráha na kole
2. Střelba z luku na velká zvířata na terčích
3. Poznávání věcí z přírody, hledání veverka
4. Střelba velkým prakem na zvířata na terčích

5. Provázkové bludiště mezi stromy
6. Kimovka na stromě s 30 předměty nepatřícími do lesa
7. Hod kroužkem na kůl s tyčkami a střelba z malých praků na nafukovací balónek
8. Loupež koní
9. Útok šiškami na indiánku a lesní střelnice
10. Přenášení nádob s vodou po kládě přes potok
11. Předávání totemů indiánským náčelníkem v tee-pee.

Mimosoutěžní disciplíny

- Indiánská vesnice – tee-pee, ukázky indiánských předmětů a dovedností, laktos, medvědí tanec, bubínky, pletení košíků, lapače snů
- Indiánské malování obličejů + hra na digeridoo a bubínky
- Opravdoví indiáni z Jižní Ameriky – Kolumbie, Peru, Panamy – hudební vystoupení během akce a při večerním táboráku
- Plavba na kanoích mezi překážkami na rybníku
- Lanovka
- Bobek, indiánský míček s peřím
- Souboj s tyčí na kládě, souboj u kůlu
- Výroba a závody lodiček s ohněm na potoce – Ohňová země – Yamani
- Hod polenem a kamenem na dálku a sekání sekerou do špalku na přesnost
- Tkaní mexických náramků, drhání, hlína – talisman
- Chůdy, bungee jumping
- Poznávka kytíček
- Výstava modelů a kreseb v rámci soutěže „O nejlepší herní prvek“, vyhlášení nejlepší tvorby.

Než přikročíme k marketingu orientovaného na příznivce, dárcy a partnery, pokusím se pomocí SWOT analýzy zdůvodnit důležitost strategického přístupu i k těmto partnerům.

6.13.2 SWOT analýza

Tato metoda je nazvaná podle počátečních písmen těchto anglických slov:

S – strengths (silné stránky)

W – weaknesses (slabé stránky)

O – opportunities (příležitosti)

T – threats (hrozby)

Úspěšná aplikace vhodné marketingové strategie je závislá jednak na tom, jak občanské sdružení dokáže zhodnotit na jedné straně své silné a slabé stránky (analýza S-W), a jednak, jak dokáže identifikovat vhodné příležitosti a hrozby (analýza O-T).

S-W analýza je spojena s hodnocením vnitřního prostředí a O-T analýza s hodnocením vnějšího prostředí občanského sdružení, které ho obklopuje.

Silné stránky	Slabé stránky
výhodná poloha areálu přírodní prostředí, čistý vzduch služby jsou poskytovány zdarma správce areálu popularita u veřejnosti přízeň a důvěra ze strany Městského úřadu zajímavé akce pro veřejnost nejúčinnější metoda v oblasti prevence proti drogové závislosti, alkoholismu, kriminalitě a dalším negativním sociální jevům bezpečné herní prvky vysoký stupeň propagace sociální argument podpora zdraví, tolerance a sociální integrace aktivní využití volného času široký segment trhu (cílové skupiny) logo trendovost, styl, originalita tradice	finance diktují, co je možné realizovat realizace na základě dobrovolnosti nízká členská základna pouze částečné zabezpečení proti vandalismu chybí noční ostraha objektu chybí hygienické zajištění není zamezen vjezd automobilů administrativní náročnost při vypracovávání projektů a předkládání žádostí o podporu
Příležitosti	Hrozby
sociálním argumentem přilákat příznivce, dárce nové programy podpor státu a Karlovarského kraje podporující neziskový sektor v roce 2007 schválení projektu a jeho financování z fondů EU rozšíření areálu přes příjezdovou komunikaci urychlení etap výstavby organizování většího počtu akcí přizpůsobit areál zdravotně postiženým napojení areálu na naučné a turistické trasy vzdělávací akce podpora sociální integrace a protidrogové prevence a prevence kriminality	změna trendu trávení volného času odklon zájmu dětí a mládeže od sportovních aktivit k jiným aktivitám odklon zájmu dobrovolníků vznik nové konkurence v okolí nedostatek financí na realizaci činností nedostatek příznivců, dárců a partnerů vandalismus změna legislativy nízká podpora státu

Ze SWOT analýzy vyplývá, že správným oslovením potenciálních dárců, příznivců a partnerů může občanské sdružení získat jisté příležitosti, které přispějí k rozvoji jeho

veřejně prospěšných záměrů a urychlí výstavbu areálu. V opačném případě zůstane občanské sdružení závislé na dotacích z městského rozpočtu, dárcích, kteří již finančně přispěli a na dobrovolnících, kteří se již na výstavbě či organizaci podíleli.

6.13.3 Marketing orientovaný na příznivce, dárcce a obchodní partnery

Občanské sdružení by svých cílů lépe dosáhlo spoluprací s firmami, které by se staly buď jeho obchodními partnery nebo firemní dárci – filantropy.

Proč být firemním dárcem?

Na tuto otázku odpovídá klub firemních dárců Donátor takto:

„Firemní filantropie je dnes již naprosto integrální součástí dlouhodobé strategie každého významného podniku. Výzkumy prokázaly, že podnik, který podporuje nějakou veřejně prospěšnou činnost, vnímá veřejnost více pozitivně než ten, který se tak nechová, což se projevuje i v preferenci nákupu výrobku té značky, která je spojena s nějakou dobročinnou aktivitou. Z toho vyplývá, že filantropické chování firmy přímo ovlivňuje zákazníka, zvyšuje povědomí o značce a zlepšuje image produktu nebo služby.“

Jednou z forem v zahraničí velmi rozšířeného firemního dárcovství je Matchingový fond. Podnik, který se takový fond rozhodne zřídit, umožní svým zaměstnancům věnovat jistou částku z jejich platu na veřejně prospěšné účely. Takto shromážděné finanční prostředky umístí na separátní bankovní účet a jednou za určité období je předem určeným způsobem znásobí. Hlavní výhodou fondu je synergický efekt – spojení individuálního darce (zaměstnance) s firemním dárcem (podnikem).

Důležité je hned na začátku pochopit rozdíl mezi firemním dárcem a obchodním partnerem.

Firemní dárcce – hlavním motivem není ekonomický zisk spojený s reklamou, ale spíše budování good willu (dobrého jména) u veřejnosti, investorů, dodavatelů a zaměstnanců.

Obchodní partner – přeci jen převládá motiv vidiny ekonomického zisku spojeného s rozšířením trhu o zákazníky neziskové organizace.

Formy obchodní spolupráce

Prodej reklamy

Jde o klasický způsob spolupráce, který spočívá v tom, že občanské sdružení uveřejní logo či nabídku firmy ve svých propagačních materiálech (plakáty, vstupenky) a firma za tuto službu zaplatí. Nebo může firmu prezentovat jinými způsoby – jako partnera, sponzora, garanta akce apod. v místních novinách či televizním vysílání, nebo před, během a po akci. Sociální ladění můžou mít i propagační materiály podporující firmy – např. „Firma Mattoni s radostí podpořila sportovní akci pro děti. Přejeme všem dětem den plný zábavy“. Více ve speciální kapitole Sponzoring.

Vzájemné oslovení cílových skupin

Pokud má firma a občanské sdružení překrývající se cílové skupiny zákazníků, může se předmětem spolupráce stát vzájemná výměna kontaktů, nebo (častěji) vzájemné informování zákazníků o občanském sdružení a klientů sdružení o firmě. Firma může svým zákazníkům poslat pozvánku na akci pořádanou občanským sdružením. Občanské sdružení a firma mohou také realizovat společný projekt či akci a informovat o něm své cílové skupiny jako partneři. Při tomto typu spolupráce je třeba velmi pečlivě dbát o dodržování zákonů týkajících se ochrany osobních dat a údajů a etických norem, aby občanské sdružení místo rozšíření svých dárců a klientů nemusela čelit tomu, že si stávající příznivce otráví například nevyžádanou reklamou.

Poskytnutí značky nebo sociálního argumentu

Je velmi častý, byť sporný, způsob spolupráce firmy s neziskovou organizací. Sociálně laděná reklamní kampaň může být pro vybrané cílové skupiny atraktivnější a pro firmu konkurenceschopnější a výnosnější. Logo občanského sdružení či programu na výrobku firmy, využití sociálního argumentu v reklamní kampani, spojení reklamy firmy s reklamou občanského sdružení je jen výsek z možností, jak využívat přitažlivost sociálně angažované argumentace. Při dojednávání podmínek „prodeje sociálního argumentu“ je třeba velmi pečlivě zvážit všechna etická a právní úskalí, která může taková spolupráce přinést. Je vhodné, aby firma, která sociální argument použije, s občanských sdružením transparentně spolupracovala delší dobu a prokazatelně danou oblast potřeb podporovala

více způsoby. Vhodnějším způsobem spolupráce je „sdílený sociální marketing“, kdy firma i občanské sdružení realizují marketingovou kampaň společně a obě strany mají rovnocennou možnost ji ovlivňovat.

Sdílený sociální marketing

Principem sdíleného sociálního marketingu je, že si obě strany – firma i občanské sdružení – rozšiřují okruh sympatizantů – zákazníků, klientů, dárců – formou společné marketingové kampaně. Použitý argument často bývá z oblasti činnosti občanského sdružení a zdůrazňuje prospěšnost v sociálně potřebné oblasti. Tato forma spolupráce je zvláště vhodná v případě, že existuje souvislost mezi činnostmi, kterými se zabývá občanské sdružení a výrobky, či službami, které poskytuje firma a obě organizace mají překrývající se okruh zákazníků. Sdílená marketingová strategie může mít nejrůznější formy. Klasickým příkladem je, že firma propaguje některý ze svých výrobků tím, že část výtěžku z jeho prodeje je poskytnuta občanskému sdružení. Součástí propagace tohoto výrobku či služby je i prezentace občanského sdružení (logo, posláním, stručná anotace činnosti apod.). Občanské sdružení by tak nezískalo pouze finanční podíl z prodeje, ale zároveň by si mohlo rozšířit i svůj okruh klientů či potenciálních dárců o stávající zákazníky firmy. Prezentovaná „bohulibost“ zvyšuje atraktivitu výrobku u skupiny zákazníků, kterým je činnost občanského sdružení sympatická. Velmi pravděpodobně se tak zákazníci podniku stanou i příznivci občanského sdružení, které společnou kampaň také aktivně propaguje, ovšem za předpokladu, že je jim sympatický i propagovaný výrobek či služba.

Sdílený sociální marketing je druh podpory, která předpokládá delší budování vztahů a jednání mezi podnikem a podporovanou organizací a vyžaduje značnou vzájemnou důvěru. Většinou se sjednává speciální smlouva, která přesně stanovuje formu a obsah kampaně, výši prostředků vyplacených neziskové organizaci za prodané výrobky, zálohy, výši sdílených nákladů, délku společné kampaně apod.

Sdílený sociální marketing někdy bývá specifikovaný jako „dar ve formě procenta z prodeje“. Tento popis však přesně nevystihuje jeho princip a může být zavádějící. „Procento z prodeje“ může nezisková organizace získat i jinak – například pouhým poskytnutím svého loga pro propagaci výrobků či služeb podniku. Zároveň není příliš na

místě mluvit o „darech“, jedná se spíše o formu obchodu, týkající se „podpory prodeje výrobku“ nebo „rozšíření okruhu zákazníků“.

Občanské sdružení Hravý pramen by jistě mělo v budoucnu oslovit velké firmy v ML a okolí s návrhem na spolupráci. A pokusit se získat pro svou veřejně prospěšnou činnost ke svým stávajícím dárcům a příznivcům i nové (příloha č. 16).

Seznam velkých firem v ML a okolí (5)

Poř.	Název firmy	Hlavní činnost
1.	Léčebné Lázně	Lázeňská činnost
2.	Dopravní podnik	Doprava
3.	Eutit, Stará Voda	Výroba osinkových výtisků
4.	Městská nemocnice	Zdravotní zařízení
5.	Orea Hotel Monty	Hotel
6.	Pekárny Klimentov	Pekařství
7.	Kolonáda, Opavia	Výroba oplatků
8.	ADM	Stavebnictví
9.	České rybářství	Rybářství
10.	Vojenský Lázeňský ústav	Léčebný ústav
11.	Rekon	Stavebnictví a inženýrské sítě
12.	Mlékárny	Výroba mléka a mléčných výrobků
13.	Autospektrum	Prodej a služby
14.	Západočeský dřevařský průmysl	Zpracování dřeva
15.	Marienbau	Stavebnictví
16.	Bellevue	Sázkové hry, restaurační činnost
17.	České dráhy	Doprava
18.	Diamo, státní podnik	Léčebné zařízení uranových dolů
19.	Euromont	Výtisky z plastů
20.	Nová Karna	Nábytek
21.	Hotel Palace	Hotel
22.	Thermi	Topenářství
23.	Marienbad Waters	Výroba a prodej minerálních vod
24.	Hotel Villa Butterfly	Hotel
25.	Royal	Lázeňské služby
26.	Parkhotel Golf	Hotel
27.	Orea Hotel Bohemia	Hotel
28.	British American Tabaco	Výroba cigaret
29.	Hotel Krakonoš	Hotel
30.	Tech. a dopravní servis	Technické dopravní služby

6.14 Sponzoring

Sponzorství (sponzoring) je nástroj komunikace na podporu určité události, akce, produktu nebo služby. Sponzor poskytuje finance nebo jiné prostředky a za to dostává protislужbu. Sponzorský příspěvek je tedy „dar s protiplněním“, čímž se zásadně odlišuje od klasického daru, což je někdy vnímáno veřejností jako synonyma.

I když je možné nalézt jisté formy sponzorství již ve starověkém Řecku a Římě, nazývané po proslulém římském občanovi G.C.Maecenasovi, mecenášství, je současná podoba sponzorské činnosti od původních dobročinných aktivit bez jakékoliv ekonomické protihodnoty a filantropie založena na tvrdých obchodních podmínkách. Sponzoring tedy není dobročinným darem, není filantropickým gestem a není ani velkodušností podniků.

Jedná se o specifickou formu partnerství mezi sponzorem a sponzorovaným, kde každý dosáhne cílů s pomocí druhého. Sponzor očekává za své peněžní a věcné prostředky a služby od sponzorovaného protislужbu, nezisková organizace tak poskytuje sponzorovi propagační a reklamní služby, za které dostává sponzorský příspěvek.

Příčiny sponzorování mohou být vyjádřeny např. touto definicí sponzoringu:

„Sponzoring je finanční pomoc poskytnutá sportovní či kulturní aktivitě subjektem, který si přeje spojit své jméno s danou činností“. (14)

Příčin, které vedou podniky ke sponzorování je několik:

- Zvýšení povědomí veřejnosti o výrobku, názvu podniku, nebo službě.
- Za pomoci veřejně prospěšných cílů podporovat identifikaci sponzora.
- Zlepšit místní znalost o sponzorovi.
- Vytvářet dobré jméno ve společnosti a mezi zaměstnanci.

6.14.1 Sponzoring jako dodatečný finanční zdroj o.s. Hravý pramen

V posledních letech atraktivnost sponzoringu roste, zatímco občanské sdružení hledá dodatečný zdroj pro financování společenských, sportovních akcí pro děti a dospělé, příp. hledá investora výstavby dětské atrakce, sponzor počítá, že sponzorování jakékoliv akce nebo činnosti s charitativním nebo veřejně prospěšným cílem se mu vyplatí, neboť

výsledku ve formě větší popularity, místní známosti a goodwillu získá s nepoměrně nižšími náklady než je reklama v médiích.

Pokud se o.s. Hravý pramen podaří získat zájem sponzora (viz. přehled největších firem v ML a okolí), je třeba s předstihem připravit tzv. sponzorský balíček. Pod tímto názvem se skrývá právě návrh protivýkonů, které je občanské sdružení schopno bezprostředně nabídnout.

Sponzorský balíček pro sportovní, společenskou akci pro děti a dospělé

- Uvedení loga sponzora na vstupence při dobrovolném vstupném.
- Uvedení sponzora na propagačních plakátech a jiných tiskovinách.
- Logo sponzora na reklamním panelu na startu a v cíli.
- Ohlášení sponzora při zahájení, během a na konci akce.
- Občerstvení během akce zdarma.
- Poděkování sponzorovi v místním tisku (příloha č. 19).
- Slavnostní předání stylového certifikátu s poděkováním.
- Zorganizování V.I.P. akce nebo akce pro zaměstnance sponzorské firmy.

Sponzorský balíček pro sponzora dětské atrakce

- Uvedení sponzora na desce z přírodního materiálu, která bude připevněna u každé zasponzorované atrakce.
- Poděkování sponzorovi v místním tisku.
- Zorganizování V.I.P. akce nebo akce pro zaměstnance sponzorské firmy.

Dalším rozdílem oproti daru je právní úprava vztahu mezi sponzorem a příjemcem příspěvku. Obě strany mezi sebou uzavírají smlouvu o reklamě nebo smlouvu o spolupráci podle obchodního zákoníku, ve které nezisková organizace vykáže činnost směřující k naplnění marketingových cílů sponzora. Na rozdíl od daru je občanské sdružení v tomto případě povinno zaplatit daň z příjmů právnických osob, která činí 31%, neboť příjmy ze sponzorského vztahu jsou v neziskové organizaci považovány za příjmy, resp. výnosy z reklamy, které jsou předmětem daně z příjmů a v každém případě jsou zahrnuty do základu daně. Neplatí pro ně žádné osvobození od daně. Půjdeme-li hlouběji do daňové

problematiky, zjistíme, že vysoké příjmy ze sponzoringu pro občanské sdružení není nejvhodnějším zdrojem financování jeho aktivit. Nezisková organizace musí pro daňové účely rozlišovat různé druhy činností, tzn. že musí odlišit příjmy z reklamy od ostatních příjmů. Dále k těmto příjmům musí být přiřazeny odpovídající výdaje – výdaje za zajištění reklamní a propagační služby pro sponzora, tyto výdaje však mohou tvořit malou část příjmů. Rozdíl mezi příjmy a výdaji je součástí daňového základu. Neziskové organizace mohou snižovat zjištěný základ daně až o 30%, maximálně však o 1 mil. Kč, používají-li takto získané prostředky ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně. V případě, že 30%ní snížení činí méně než 300 tis. Kč, lze odečíst částku ve výši 300 000 Kč, maximálně však do výše základu daně. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud zisk z vlastní činnosti (vstupné „zahrnující“ sponzorský příspěvek, prodej předmětů) a z příjmů z reklam, nepřesáhne 300 tis. Kč, občanské sdružení nebude platit daň z příjmů.

Jinými slovy by mělo občanské sdružení velmi dobře operovat se zdroji svého financování a využívat sponzoringu při organizování sportovní, společenské akce, při výstavbě atrakce nebo při prodeji vstupného, ve kterém je sponzorský příspěvek zahrnut, příp. při prodeji předmětů, při kterém jsou zákazníci předem upozorněni na skutečnost, že zakoupením tohoto předmětu přispívají na dobročinné účely, pouze jako dodatečného zdroje financování, který by neměl výrazně přesáhnout hranici 300 tis. Kč ročně, jinak bude občanské sdružení povinno odvést daň z příjmů.

V tomto směru je pro občanské sdružení výhodnější uzavírat spíše smlouvy darovací, kdy, pokud dar použije na účely v taxativně vyjmenovaných oblastech podle Zákona č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, mu povinnost zaplatit daň odpadá. A dále se pokoušet získat např. nadační příspěvek nebo příspěvek z veřejných rozpočtů, či se pokusit najít podporu za hranicemi našeho státu.

6.15 Fondy EU

Tuto kapitolu zařazuji zcela záměrně na konec této diplomové práce. Jedná se o velmi rozsáhlé téma, které by si jistě zasloužilo větší pozornost i v rozsahu celé diplomové práce, avšak vzhledem k plánům občanského sdružení Hravý pramen jsem vybrala pouze konkrétní opatření a granty, o které může občanské sdružení požádat formou projektu

vypracovaného dle vlastních, již při založení široce definovaných cílů a podle cílů, resp. strukturálních fondů Evropské unie. Jedná se spíše o zmapování možností podpory přicházející z Evropské unie v tomto roce a letech budoucích. Nicméně pro lepší orientaci a získání představy o finanční podpoře ze strany Evropské unie uvádím základní cíle a nástroje, kterými se regionální politika EU snaží snížit rozdíly v rozvoji jednotlivých regionů a nerovností v blahobytu občanů v rámci politiky solidarity.

6.15.1 Cíle politiky EU, nástroje a operační programy

Cílem politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, jak je oficiálně nazývána, je podpora rozvoje právě těch regionů, jejichž úroveň nedosahuje v daných kritériích určitý evropský standard.

Pro programové období 2000 – 2006 byly Evropskou komisí vytyčeny tři cíle.

Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů

Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací

Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání

Hlavní nástroje EU pomoci zaostávajícím regionům:

1. **Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)**, který se zaměřuje na rozvoj podnikání, infrastruktury, výzkumu a vývoje a celoživotního vzdělávání.
2. **Evropský sociální fond (ESF)**, který slouží k podpoře neinvestičních projektů v oblastech sociální integrace, podpory zaměstnanosti, posílení systému vzdělávání, podpory rovných příležitostí na trhu práce.
3. **Evropský zemědělský, orientační a záruční fond (EAGGF)**, který podporuje změny v zemědělství a lesnictví a rozvoj venkovských oblastí.
4. **Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu (FIFG)**, který se zaměřuje na podporu rybářských oborů.

Aby mohla Česká republika využívat finanční pomoc z těchto strukturálních fondů, nechala česká vláda odpovědné státní instituce zpracovat na období 2004 – 2006 Národní rozvojový plán a z něho vycházejících **pět operačních programů**:

- Operační program průmyslu a podnikání – OPPI
- Operační program Rozvoj lidských zdrojů – OPRLZ
- Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství – OPRVMZ
- Operační program Infrastruktura – OPI
- Společný regionální operační program – SROP

Kromě výše uvedených operačních programů mohou obce, podnikatelé nebo nestátní neziskové organizace využívat ještě možnosti dvou ze čtyř **Iniciativ Společenství**.

1. **INTERREG III** je iniciativa financovaná z ERDF, zaměřená na přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci.
2. **EQUAL** podporuje na nadnárodní úrovni programy zaměřené proti diskriminaci a proti nerovnému přístupu k zaměstnání. Je financován z ESF.

Ostatní dvě iniciativy nebyly pro Českou republiku otevřeny jako samostatné programy, ale staly se základem pro vytvoření speciálních opatření v rámci příslušných operačních programů. Jedná se o:

3. **LEADER+**, který je pro roky 2004 – 2006 součástí OPRVMZ. Podporuje všestranný rozvoj venkova prostřednictvím místních akčních skupin. Iniciativa je podporovaná z EAGGF.
4. **URBAN II**, iniciativa financovaná z ERDF, která se zaměřuje na podporu postižených a zanedbaných měst a obcí. Pro roky 2004 – 2006 je iniciativa řešena jako jedno z opatření SROP.

Dalším zdrojem financování, který však již stojí mimo strukturální fondy, je **Fond soudržnosti (Kohezní fond)**. Ten poskytuje prostředky na rozsáhlé projekty v oblasti životního prostředí a významných dopravních sítí. Na rozdíl od operačních programů a Iniciativ Společenství, kde se o přidělení finanční dotace bude rozhodovat pouze na národní či regionální úrovni, bude projekty financované z Kohezního fondu vybírat členský stát společně s Evropskou komisí. Řídícím orgánem fondu je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Tabulka: Strukturální fondy a možnost finanční podpory podle Cílů a Iniciativ (44)

	Cíl 1	Cíl 2	Cíl 3	Interreg III	Urban III	Leader+	Equal
ERDF	x	x		x	x		
ESF	x	x	x				x
EAGGF	x					x	
FIFG	x						

Tabulka: Přehled operačních programů (19)

OP	SF	Řídící orgán	Informace
OPPP	ERDF	MPO	www.mpo.cz
OPRLZ	ESF	MPSV	www.mpsv.cz
OPRVMZ	EAGGF FIFG	MZE	www.mze.cz
OPI	ERDF	MŽP	www.env.cz

6.15.2 Vybrané programy a opatření pro o.s. Hravý pramen

O následující programy mohou zažádat nestátní neziskové organizace (občanská sdružení). Těchto pár programů, které zde uvádím jsou vybírány s ohledem na konkrétní záměry občanského sdružení Hravý pramen. Jistě se nejedná o taxativní výčet, neboť možností je opravdu velmi mnoho.

Investice do zařízení pro děti a pomoc mládeži, centra pro rodinná setkávání a rodinnou rekreaci (v rámci iniciativy INTERREG III)

Stručný popis programu a jeho hlavní cíle

- Novostavby, přestavby a opravy zařízení, které mají pomoci rodině, především zařízení pro rodinnou rekreaci, a dále např. rodinná centra, vzdělávací a setkávací centra.
- Opravy, zlepšení a rozšíření míst pro práci s mládeží.

Minimální výše finančních prostředků (dotace) na projekt je 232 513,- Kč, maximální výše dotace je 75% z uznatelných nákladů.

Termín pro podání projektu: 31.12.2006

Místo podání žádosti: Sekretariát regionálních rad Karlovarského kraje.

Pomoc dětem a mládeži, pomoc postiženým, podpora rodiny, inovační procesy v zařízeních pro děti (v rámci iniciativy INTERREG IIIA)

Stručný popis programu a jeho hlavní cíle

Pomoc dětem a mládeži:

- Projekt mimoškolního vzdělávání mladých, mezinárodní práce s mládeží, dětská mládežnická rekreace.

Pomoc postiženým:

- Integrované projekty.

Podpora rodiny:

- Podpora projektů rodinných center.

Minimální výše finančních prostředků (dotace) na projekt je 232 513,- Kč, maximální výše dotace je 75% z uznatelných nákladů.

Termín pro podání projektu: 31.12.2006

Místo podání žádosti: Sekretariát regionálních rad Karlovarského kraje.

Lidské zdroje, sociální a kulturní rozvoj (v rámci iniciativy INTERREG III)

Stručný popis programu a jeho hlavní cíle

- Nepřímá podpora aktivit MSP zajišťující společný rozvoj a prezentaci kulturních a volnočasových aktivit a kulturního dědictví.
- Podpora aktivit ve prospěch soudržnosti regionu a jeho obyvatel.
- Podpora nových a tradičních kulturních a společenských akcí.

Minimální výše finančních prostředků (dotace) na projekt je 465 000,- Kč, maximální výše dotace je 75% z uznatelných nákladů.

Termín pro podání projektu: 31.12.2006

Místo podání žádosti: Sekretariát regionálních rad Karlovarského kraje.

Cestovní ruch, volný čas a rekreace (v rámci iniciativy INTERREG IIIA ČR – Bavorsko)

Stručný popis programu a jeho hlavní cíle

- Vytvoření identity společného turistického, volnočasového a rekreačního regionu,
- Zlepšení nabídky v oblasti cestovního ruchu, volného času a rekreace,
- Využití synergetických efektů mezi cestovním ruchem, volným časem, rekreací, ochranou životního prostředí a přírody.

- Podpora výstavby a zlepšování infrastruktury cestovního ruchu (např. turistické stezky, cyklostezky, tématické stezky atd.)

Minimální výše finančních prostředků (dotace) na projekt je 310 000,- Kč, maximální výše dotace je 75% z uznatelných nákladů.

Termín pro podání projektu: 31.12.2006

Místo podání žádosti: Sekretariát regionálních rad Karlovarského kraje.

Sportoviště (v rámci iniciativy INTERREG IIIA)

Stručný popis programu a jeho hlavní cíle

- Zajištění sanace, modernizace a výstavby a novostavby sportovních zařízení

Minimální výše finančních prostředků (dotace) na projekt je 232 513,- Kč, maximální výše dotace je 75% z uznatelných nákladů.

Termín pro podání projektu: 31.12.2006

Místo podání žádosti: Sekretariát regionálních rad Karlovarského kraje.

6.15.3 Žádost o podporu

Před vlastní žádostí o podporu by mělo občanské sdružení podrobněji prostudovat pravidla, která jasně určují pro žadatele, ale i pro úředníky, co a jak musí být uděláno proto, aby evropské peníze podpořily konkrétní akce a projekty v ČR. Tato pravidla jsou rozpracována do několika úrovní, přičemž ty nejdůležitější informace jsou obsaženy v „Programovém dodatku“ a především pak v „Příručce pro žadatele“. Programový dodatek obsahuje konkrétní výčet aktivit, které budou podporovány, seznam typů žadatelů, výše podpory a další podrobnosti související s přípravou projektu a žádosti.

Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS) doporučuje také zvolit široký strategický přístup, přestože je to časově i finančně náročnější. Projít všechny možnosti, všechny programy a nabízené projekty a z nich zvolit ten nejvhodnější. Přesto platí, že pokud nalezne občanské sdružení položku, která zcela odpovídá jeho činnosti, nemusí být tou nejvhodnější pro podání žádosti projektu. Může to být způsobeno nižším celkovým rozpočtem programu, o jehož peníze se navíc uchází velký počet jiných žadatelů (často v již zavedených evropských sdružení a sítí neziskových organizací). Kromě programů orientovaných přesně na obor činnosti občanského sdružení lze využít i jiných a získat tak peníze například na podporu zaměstnanosti či obnovu určitého historického místa atd.

Po podrobném prostudování programů je třeba zvážit, zda se vůbec vyplatí žádost o grant podávat. Téměř vždy musí být k dispozici osoba, která má odborné znalosti o vytváření návrhů projektů, a také někdo, kdo je schopen sestavit rozpočet. Jen samotná práce na návrhu může představovat pro jednoho pracovníka plný pracovní úvazek na dobu jednoho měsíce (ovšem jeho práci ještě nelze financovat z projektu). Dále bude nutné prokázat, že je občanské sdružení finančně zajištěné, požaduje se např. finanční uzávěrka potvrzená auditorem. Obecně platí, že není vhodné stanovit příliš vysoký celkový rozpočet projektu, je třeba v něm vykázat, že jeho značný podíl (20-50%) bude spolufinancován z vlastních zdrojů občanského sdružení (existuje řada nadací ochotných takovýto projekt finančně podporovat). Pokud se Komise rozhodne projekt financovat, připraví grantovou smlouvu. Grant je obvykle vyplacen nejméně ve dvou splátkách. První bývá vyplacena před samotnou realizací projektu, druhá po jeho realizaci a po předložení závěrečného vyúčtování, avšak detailnější informace jsou vždy uvedeny v Příručce pro žadatele ke konkrétnímu programu. Více informací k podávání žádostí, jejich schvalování a vyplácení grantů jsou k dispozici na elektronické adrese www.strukturalni-fondy.cz, www.edotace.cz, dále viz. použité zdroje.

Realizace projektu pomocí finanční podpory z opatření či programů EU vyžaduje intenzivní přípravu. Evropská komise obdrží ročně značné množství žádostí o financování, a proto si může dovolit vyřadit z nich takové, u nichž si není jista, zda je žadatel schopný splnit stanovené úkoly a cíle. Na druhé straně moderní organizaci nesmí chybět kreativita a fantazie, neboť často lze získat peněžní prostředky ze zdánlivě nesouvisejících programů. S ohledem na o.s. Hravý pramen jsou finance z fondu EU zajímavou možností až výzvou, jak realizovat některé své činnosti, nicméně je důležité stanovit si reálné cíle. Prvním krokem je profesionální vypracování projektu vlastními silami či s pomocí speciálně zřízených evropských poradenských center. Dalším krokem je zajištění finančních prostředků, např. oslovením nadací, sponzorů či veřejných rozpočtů jako povinné spoluúčasti žadatele na financování projektu. Nicméně hlavní prioritou o.s. Hravý pramen pro tento rok je dokončení plánované výstavby a orientace na získání finanční pomoci ze zdrojů na území ČR, a proto zde uvádím i vývoj regionální politiky EU v dalších letech.

6.15.4 Budoucnost regionální politiky EU

V současné době zpracovává MMR „Národní rozvojový plán na léta 2007 až 2013“, na jehož základě bude ČR využívat prostředky fondů EU v tomto programovém období. Klíčovým vývojem bylo projednání tzv. finanční perspektivy EU na léta 2007 – 2013 (rozpočtu EU). Finální podoba finanční perspektivy EU na léta 2007 – 2013 byla schválena na summitu Evropské rady dne 16. prosince 2005. Pro Českou republiku je z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno 688 mld. Kč (tj. ročně zhruba 98 mld. Kč). (6)

7 Diskuze

Tato diplomová práce zpracovává projekt, jehož počátky spadají již do konce roku 2004. Díky tomuto téměř jeden a půlročnímu období jsem měla možnost sledovat, jak fáze plánovací přechází v realizační a jak se mění obyčejná louka v areál, který navštěvují děti a dospělí ve volných chvílích každodenního života. Za rok a půl se toho odehrálo mnoho, což jsem se pokusila v daných mezích popsat v prvních dvou třetinách této práce. Tato fáze se mi zpracovávala velmi dobře, informace a podklady byly dostupné, např. anketa zadaná městem pro zjištění potřeby volnočasového areálu pocíťované veřejností, a také bylo možné se při navrhování funkčnosti a vzhledu areálu inspirovat jinými areály v ČR, příp. nabídkou výrobců dětských hřišť a areály v zahraničí.

Cílem o.s. Hravý pramen je vybudování moderního areálu podle současných světových trendů, teoretických i praktických poznatků v přírodním prostředí. Přínosem pro vysokou návštěvnost areálu je jeho výhodná lokalita v rámci přírodního parku v Mariánských Lázních a jeho napojení na lázeňské okruhy a naučné stezky v oblasti, jakož i jeho dobrá dostupnost z rezidentních částí města. Areál se nachází v atraktivním přírodním prostředí, na louce v lehce svažitém terénu, ohraničeném zalesněnými svahy s přírodním pramenem, rybníčky a protékajícím potokem. Přesto, že výstavba ještě není zcela dokončena, zvažuje se již rozšíření areálu o lanové a překážkové dráhy směrem do okolních lesů a také expanze za příjezdovou komunikaci, kde by byly v souladu se směrnicí č. 51/79 vybudovány lehké stavby, resp. chýše z větví.

Tyto skutečnosti z něj činí již komplexnější areál s charakterem centra volného času pro všechny a zároveň dobrodružného hřiště pro děti, podobného areálům budovaných ve Švýcarsku, tzv. Vita-Parcours nebo v severských zemích.

Záměrem o.s. je postupovat při plánování výstavby areálu s ohledem k okolní krajině, především v budování herních prvků z přírodních materiálů a barev, aby areál nerušil přírodní reliéf a stal se téměř jeho přirozenou součástí. Formou osvětové a výchovné činnosti pořádané o.s. budou děti a mládež vedeny k ekologii a ke správnému chování v přírodě. V tomto ohledu se areál přibližuje, v porovnání s existujícími areály v zahraničí, k přírodním areálům v severských zemích vytvářených na principech Friluftslivu.

Rozhodně bylo zajímavé sledovat, jak se areál vyvíjí, jak se staví lanová dráha, vodní svět, amfiteátr a další prvky, a jak se představy a plány mění ve skutečnost. Této skutečnosti však předcházela dlouhá jednání o povolení výstavby a o vyčlenění příspěvku na výstavbu dětského hřiště z rozpočtu města, která se díky dobrým vztahům založených na důvěře podařilo veřejně prospěšným záměrem prosadit, a bylo tak možné organizovat další kroky k zahájení výstavby. Nemalou měrou ke skutečné podobě areálu přispěla ochota dobrovolníku aktivně se podílet na vytváření areálu pro všechny a velká pomoc jednotlivých dárců, kteří přispěli jak hmotnými, tak nehmotnými dary. Osvědčily se i metody akčního plánování. Svými náměty měly možnost děti i široká veřejnost zapojit se do vytváření podoby areálu.

Myslím si, že areály budované neziskovými organizacemi v českém prostředí mají společné specifikum v disponibilitě finančních prostředků, respektive v jejich nedostatku. Mezi hlavními realizačními zdroji převažují podle mého názoru finanční příspěvky, či dary jednotlivců a firem, příp. prostředky získané formou partnerství a spolupráce s institucemi na komunální úrovni, nebo společnostmi zabývajícími se cestovním ruchem, jinými zájmovými sdruženími nebo společnostmi s podobným okruhem zájmu.

Příkladem velmi dobře nastavené spolupráce je areál „Šťastná země“ v Radvánovicích u Turnova, kterou založila ve spolupráci s dalšími partnery (Resortem rozvoje venkova, zemědělství, životního prostředí a informatiky Libereckého kraje, Městským informačním střediskem Turnov a zájmových sdružením Turistický region Český ráj) společnost Tomovy parky s.r.o., která nabízí komplexní služby týkající se dětských hřišť, přírodních sportovišť a parků. Vedle veřejně prospěšných cílů sleduje prostřednictvím programů pro veřejnost a promo akcí v areálu Šťastná země i své cíle propagační.

Přesto se domnívám, že areálů využívajících podobné formy spolupráce je zatím v České republice málo a že pro ostatní areály je obtížné vhodně oslovit finančního partnera a vytvořit tak oboustranně výhodné prostředí vzájemné spolupráce. Často se pak dostávají pod diktátem financí do problematických situací, které mohou výrazně ovlivňovat jejich program nebo v horším případě mohou přímo přispět k ukončení jejich činnosti.

Proto jsem se v poslední části této práce pokusila vypracovat přehled možností potenciálních zdrojů financování, přizpůsobených dané oblasti, a směrů, jakými by se

pozornost o.s. měla ve vztahu ke svým klientům a k partnerům, příznivcům či dárcům do budoucna ubírat. Bohužel pro tuto oblast nemohu poskytnout srovnání s konkrétními marketingovými a komunikačními strategiemi uvědomělých neziskových organizací působících v oblasti volnočasových aktivit dětí a dospělých v České republice, neboť se mi nepodařilo získat tyto informace z jejich internetových publikací a ani z jiných informačních zdrojů.

V této části práce jsou uvedeny marketingové strategie vyplývající ze studia klasického marketingu, z marketingu služeb, z principů sdíleného marketingu a jiných přístupů aplikovatelných v neziskovém sektoru. Mým cílem bylo především vybrat k záměrům a cílům o.s. tu nejvhodnější strategii. Velkou podporou v tomto směru mi byly publikace prezentované na internetových stránkách „sociálního marketingu“, „fóra dárců“ a „neziskovek“.

Doufám, že tyto uvedené přehledy, směry a metody budou přínosem pro další etapy rozvoje přírodního areálu u Prelátova pramene a budou o.s. nápomocny v jeho další činnosti a v prosazování svých veřejně prospěšných cílů.

8 Závěr

Na počátku této práce jsem si stanovila dílčí úkoly. V následující části se zaměřím na posouzení jejich provedení a na výsledky, ke kterým jsem v průběhu zpracování této práce dospěla.

V úvodních kapitolách realizační části jsem představila Karlovarský kraj, správní obvod Mariánské Lázně a město Mariánské Lázně, s cílem přiblížit oblast, ve které se projekt realizuje, především po stránce skladby obyvatelstva, přírodního prostředí a samosprávy.

Analýza výsledků anketního průzkumu mi pomohla ve vyjádření potřeby, vnímané obyvatelstvem Mariánských Lázní, vytvoření nového centra volného času pro děti a mládež. Z variant míst, které obyvatelstvo hodnotilo pro výstavbu tohoto areálu, jsem podrobněji přiblížila přírodní park u Prelátova pramene, ve kterém se tento projekt nyní realizuje.

Byl popsán proces, který předcházela založení neziskové organizace, která tento projekt zastřešuje, a byly uvedeny formy spolupráce občanského sdružení s různými organizacemi, subjekty či partnery, které není možné při budování areálu pro děti na bázi dobrovolnosti a neziskovosti opomíjet, ale naopak je nutné tuto spolupráci vhodně prohlubovat a věnovat jí náležitou pozornost.

Vymezila jsem cílové skupiny, pro které je areál koncipován a provedla průzkum přímé a nepřímé konkurence ve spádové oblasti areálu. Tyto informace sloužily také jako podklad pro marketingovou strategii orientovanou směrem k zákazníkům, při segmentaci trhu a při diferenciaci produktu.

Formou akčního plánování, konkrétně uspořádáním soutěže „O nejlepší prvek dětského hřiště“, byla veřejnost, převážně však děti, vtažena do plánování výstavby a podoby areálu. Zároveň byly při výstavbě zohledněny bezpečnostní standardy stanovené normami ČSN, jejichž částečný obsah také prezentuji.

Byly představeny zdroje inspirace při navrhování výstavby areálu, popsáno členění areálu a vybavení herními a ostatními prvky. Také byly uvedeny etapy výstavby, které již byly zrealizovány, jejichž realizace probíhá a nebo se plánuje.

Při psaní této práce se vyvíjela i problematika spojená s provozem areálu. Některé problémy se v průběhu zpracování podařilo vyřešit, pro některé se zatím řešení hledá nebo se prosazuje na komunální úrovni.

V kapitole věnované financování záměru občanského sdružení jsem vymezila oblasti financování, ke kterým jsem uvedla možné zdroje krytí, z nichž některé občanské sdružení již využívá, a další, které by potenciálně využívat mohlo nebo spíše mělo, aby udrželo dosavadní tempo rozvoje areálu, jak bylo naplánováno při rozvržení etap výstavby.

Navrhla jsem dva směry marketingové strategie, jejichž nástroje by mělo občanské sdružení správně kombinovat, aby získalo nové klienty, dárce, příznivce či partnery a zároveň, aby si udrželo ty stávající.

Přiblížila jsem další formu obchodní spolupráce – sponzoringu a uvedla jeho výhody a nevýhody, především v daňovém dopadu na občanské sdružení.

Velmi globálně jsem v samém závěru této práce zmínila možnosti finanční podpory vyplývající z členství v Evropské unii a vybrala jsem některé operační programy a opatření, o jejichž podporu může v tomto roce občanské sdružení požádat.

Doufám, že jsem provedením těchto dílčích úkolů splnila i cíl této práce, a sice, že jsem představila projekt od jeho ranného počátku až do současnosti. Uvedla veškeré důležité fáze při plánování, realizaci a provozu areálu. A poskytla dalším zájemcům o tyto aktivity určitý postup, jakým občanské sdružení směřovalo ke svému cíli.

Na závěr bych doporučila těm, kteří stojí na počátku realizace podobného projektu, aby se orientovali na budování dobrých vztahů se svými partnery a na prohlubování důvěry u veřejnosti. Rovněž bych doporučila studium moderních metod oboustranně výhodné

spolupráce mezi neziskovou organizací a společensky uvědomělými firmami, při které každý něco získává (princip win – win – win).

Svou pozorností by měli manažeři těchto projektů zaměřit více globálně a neopírat se při realizaci svých záměrů pouze o stávající příznivce, nýbrž v rámci svého veřejně prospěšného poslání oslovit více dárců, příznivců a obchodních partnerů například společně sdíleným marketingem. Vypracováním kvalitního projektu by se také mohli pokusit získat část evropských peněz na podporu své činnosti.

S ohlédnutím zpět jsem ráda, že jsem si toto téma diplomové práce zvolila, neboť úsilí a čas strávený jejím tvořením a studováním podkladů bylo ku prospěchu dobré věci a také přispělo k rozšíření mých znalostí o specifické formy financování a marketingu v neziskovém sektoru.

9 Použité zkratky

DSB = Deutscher Sportbund (Německý sportovní svaz)
ML = Mariánské Lázně
o.s. = Občanské sdružení
MV = Ministerstvo vnitra
MěDDM = Městský dům dětí a mládeže v ML
ČIL = Český inspektorát lázní
EU = Evropská unie
ERDF = European Regional Development Fund
ESF = European Social Fund
EAGGF = European Agricultural Guidance and Guarantee Fund
FIFG = Financial Instrument of Fisheries Guidance
MSP = Malé a střední podnikání
NROS = Nadace rozvoje občanské společnosti

10 Použité zdroje

Publikace:

1. NEUMAN, J. a kol. *Turistika a sporty v přírodě*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-391-9.
2. NEUMAN, J., VOMÁČKO, L., BOŠTIKOVÁ, S. *Studie zřizování přírodních sportovních areálů v Libereckém kraji..* Praha: UK FTVS Katedra sportů v přírodě, 2002.
3. PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLIČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál. 1999. ISBN 80-7178-295-5.
4. SLEPIČKA, P., SLEPIČKOVÁ, I. *Sport, stát a společnost*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2000. ISBN 80-86317-06-04.
5. *Koncepce rozvoje Mariánských lázní*. Mariánské Lázně. 1999
6. *Promenáda, mariánskolázeňský měsíčník. Zima 2005 – 2006*. Mariánské Lázně: Vydavatelství Promenáda v.o.s. 2005
7. HŘEBÁČKOVÁ I., *Mariánské Lázně. Anketa Město dětem aneb kdo si hraje nezlobí*. Mariánské Lázně: EDIP, 2004.
8. TOPINKA, J., STANJURA, J. *Občanská sdružení ve sportu*. Praha: Olympie, 2001. ISBN 80-7033-223-9.
9. *Kontrola a údržba dětských hřišť*. Informační brožura. Praha: Hags Praha.
10. NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. Praha: ISV. 2000. ISBN 80-85866-68-4

11. HAMERNÍKOVÁ, B. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. Praha: Eurolex Bohemia. 2000. ISBN 80-902752-3-0.
12. EGER, L. *Marketing, management a financování malého a středně velkého klubu*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Turkyň. 2005.
13. EGER, L. *Plánování, řízení a financování komunální tělovýchovy a sportu v obci*. Plzeň: Západočeská univerzita, 1998. ISBN 80-7082-477-8.
14. ČÁSLAVOVÁ, E. *Management sportu*. Praha: East west Publishing, 2000. ISBN 80-7219-010-5.
15. PAYNE, A., *Marketing služeb*. Praha: Grada Publishing, 1996. ISBN 80-7169-276-X.
16. KOTLER, P. *Marketing od A do Z*. Praha: Management Press, 2003. ISBN 80-7261-082-1.
17. KRÍŽEK, Z., CRHA, I. *Jak psát reklamní text*. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0556-7.
18. TSAPIKIDOU, G., LILJEGREN, C., VENABLES, T., SODOMKA, V. *Průvodce fondy EU pro neziskové organizace – Cesta labyrintem financování EU*. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti. 2003
19. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Krok za krokem SROPem*. OW, MMR ČR, 2004.
20. SLEPIČKA, P., SLEPIČKOVÁ, I. *Sport, stát a společnost - dodatek*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2000. ISBN 80-86317-08-0.

Elektronické zdroje:

21. Prezentace ČSÚ Karlovy Vary. [25.1.2006]. Dostupná z: <<http://www.kvary.czso.cz>>.
22. Prezentace Mariánských Lázní. [27.1.2006]. Dostupná z: <<http://www.marianskelazne.cz>>.
23. Prezentace Mariánských Lázní. [27.1.2006]. Dostupná z: <<http://www.marianskelazne.info/cz/fakta>>.
24. Prezentace Tomovy parky. [15.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.tomovyparky.cz>>.
25. Prezentace přírodního dětského areálu Šťastná země. [15.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.stastnazeme.cz>>.
26. Prezentace fy Direkt Media s.r.o., která je distributorem a výrobcem dětských hřišť. [16.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.hriste.cz>>.
27. Prezentace ICN – Informační centrum neziskových organizací. [5.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.neziskovky.cz>>.

28. Prezentace NSZM – Národní síť zdravých měst ČR. [7.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.nszm.cz>>.
29. Prezentace klubu firemních dárců Donator. [8.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.donator.cz>>.
30. Prezentace Fórum dárců. [9.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.donorsforum.cz>>.
31. Prezentace Sociálního marketingu. [10.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.socialnimarketing.cz>>.
32. Prezentace České centrum fundraisingu. [15.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.fundraising.cz>>.
33. Prezentace Sport Marketing & Management. [17.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.sportbusiness.cz>>.
34. Prezentace Spiralis o.s. – P.R. pro neziskový sektor. [12.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.spiralis-os.cz>>.
35. Prezentace Econnect – informační servis pro NNO. [14.3.2006]. Dostupná z: <<http://nno.ecn.cz>>.
36. Prezentace Nadace ČEZ. [12.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.cez.cz>>.
37. Prezentace Karlovarského kraje - dotace. [11.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.kr-karlovarsky.cz>>.
38. Prezentace eDotace. [18.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.edotace.cz>>.
39. Prezentace MŠMT. [24.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.msmt.cz>>.
40. Prezentace MV. [25.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.mvcr.cz>>.
41. Prezentace MMR. [27.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.mmr.cz>>.
42. Prezentace Euroskop. [23.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.euroskop.cz>>.
43. Prezentace CFS Group. [25.2.2006]. Dostupná z: <<http://www.eufondy.cz>>.
44. Prezentace Strukturální fondy. [19.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>.
45. Prezentace CpKP. [18.3.2006]. Dostupná z: <<http://www.cpkp.cz>>.

Právní předpisy:

46. Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.
47. Zákon č. 576/1990 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice.
48. Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech
49. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

50. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.
51. Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech.
52. Norma ČSN EN 1176.
53. Norma ČSN EN 1177.
54. Směrnice č. 51/79 Ministerstva zdravotnictví, o hygienických zásadách pro stanovení, vymezení a využívání ochranných pásem, vodních zdrojů.
55. Zákon č.357/1992 Sb., o daní dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.
56. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.
57. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.
58. Zákon č. 129/2000 Sb., o změně soustavy ústředních orgánů státní správy ČR.
59. Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách.
60. Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách.
61. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
62. Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.

11 Obrazové přílohy

1. Areály - ČR (1 strana)
2. Torino OH 2006, Wales (1 strana)
3. Mapa správního obvodu ML (1 strana)
4. Věková struktura obyvatelstva 2003 (21) (1 strana)
5. Mapa ML (6) (1 strana)
6. Ukázka dotazníku (7) (1 strana)
7. Soutěž O nejlepší herní prvek (1 strana)
8. Geiselwind – SRN (1 strana)
9. Náčrt atrakce vodní svět (1 strana)
10. Plán vstupní brány (1 strana)
11. Plán areálu (1 strana)
12. Areál u Prelátova pramene (1 strana)
13. Plán rekonstrukce pavilónku (2 strany)
14. Provozní řád (1 strana)
15. Potvrzení o přijetí daru (1 strana)
16. Žádost o spolupráci (1 strana)
17. Plakát indiánský den (1 strana)
18. Indiánský den (2 strany)
19. Poděkování v tisku (1 strana)

Areály v ČR

Torino OH 2006

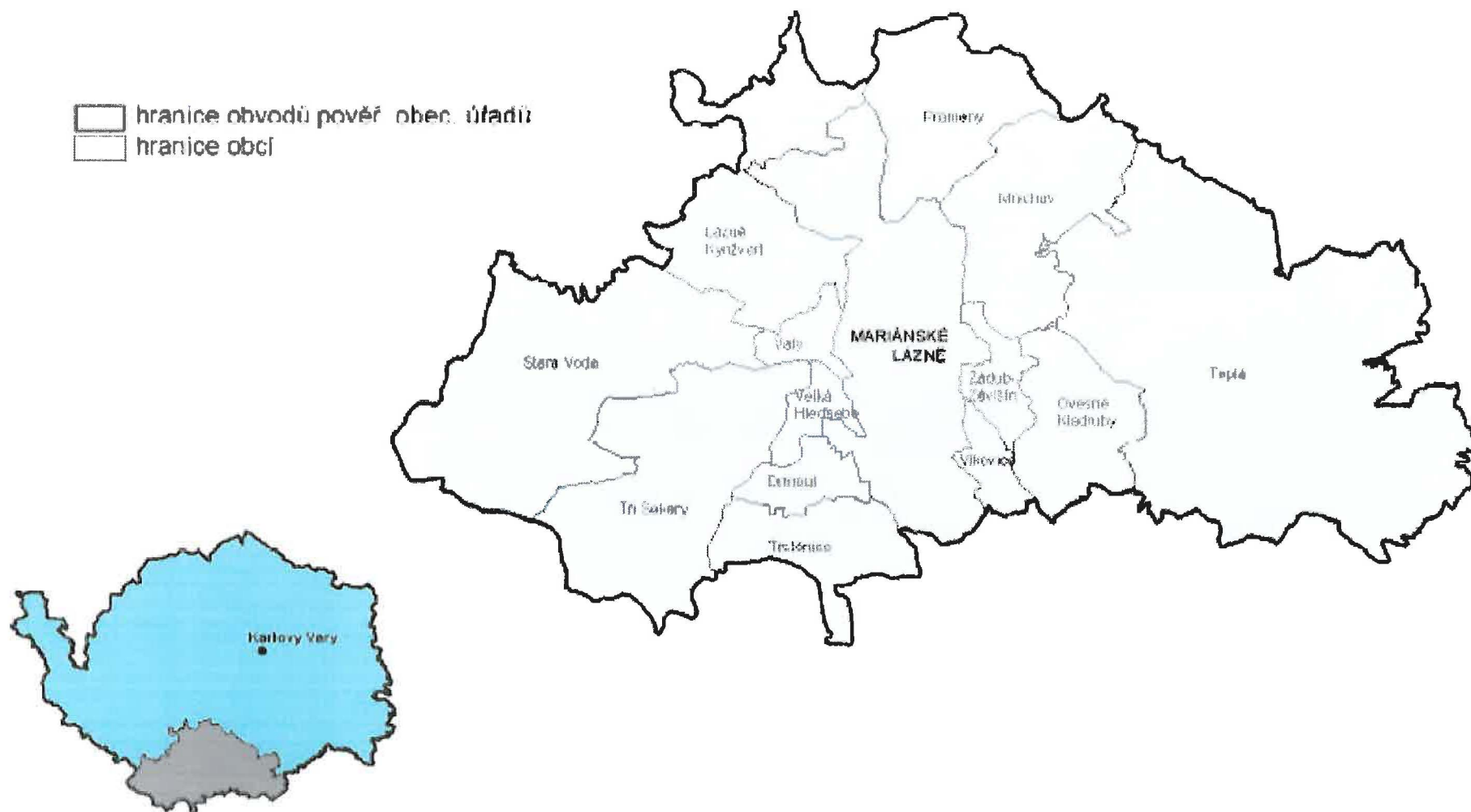

Wales

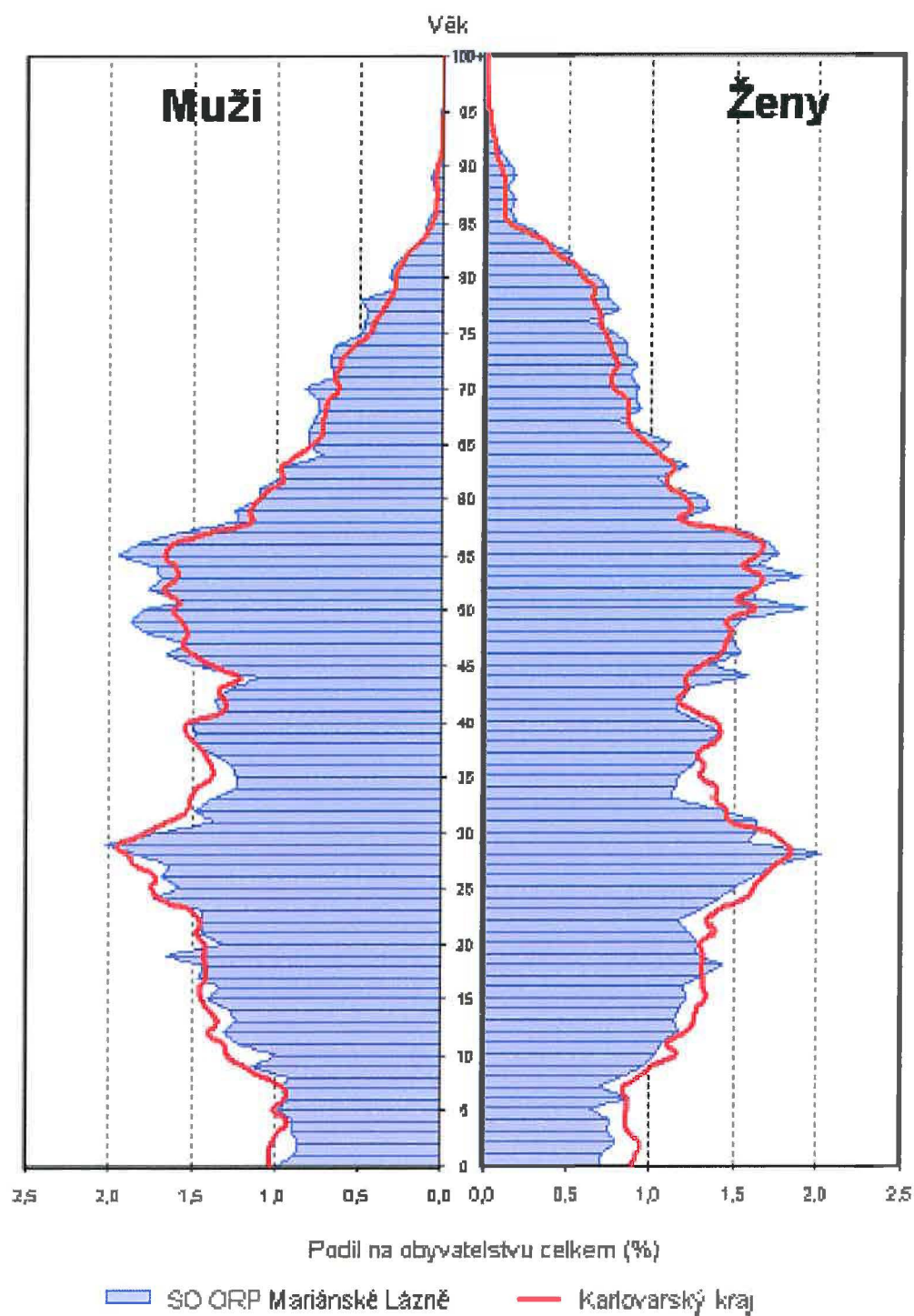

Administrativní mapa správního obvodu Mariánské Lázně
(stav k 1.1.2003)()

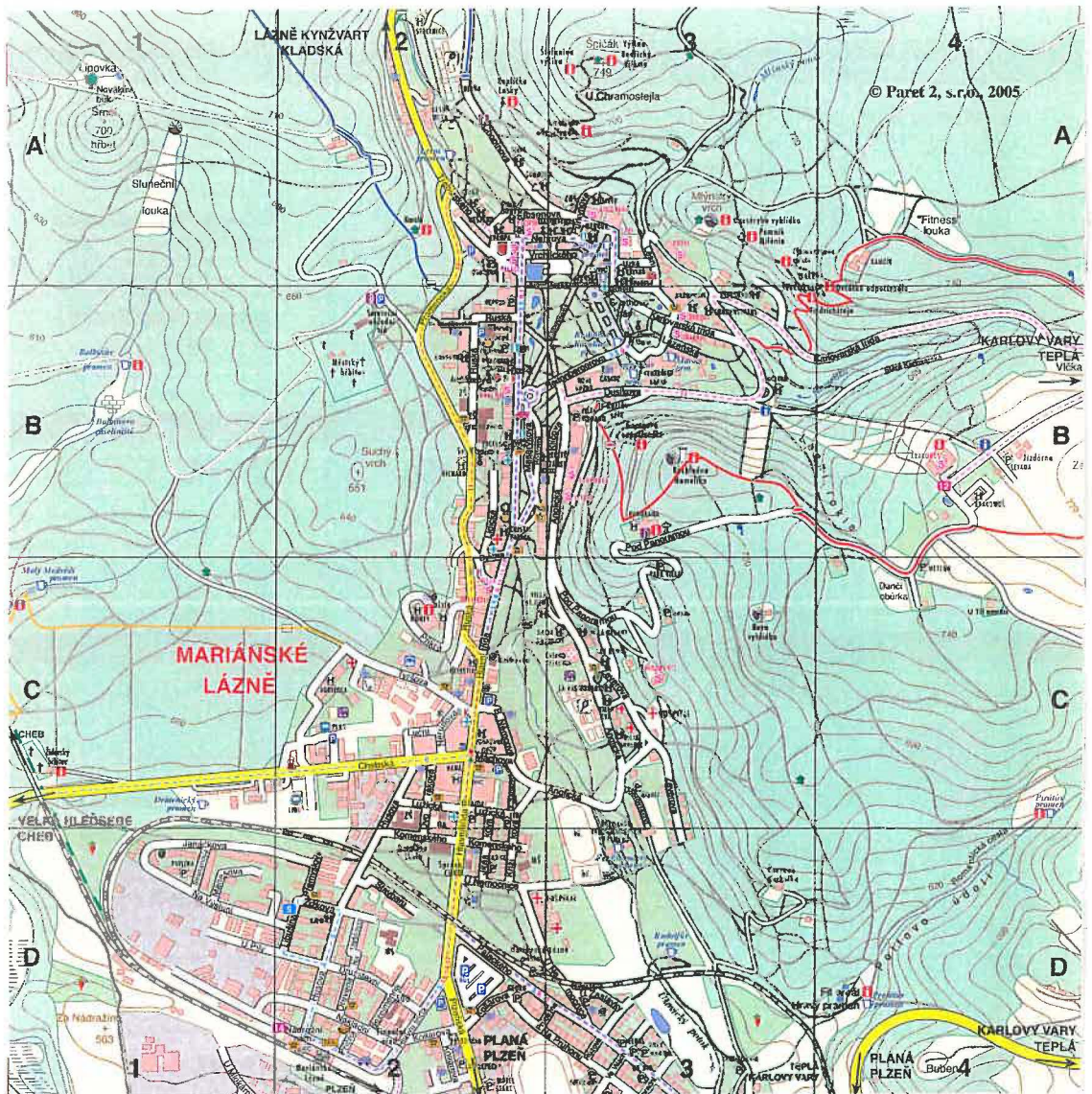
- hranice obvodů pověř. obec. úřadů
- hranice obcí

Věková struktura obyvatelstva 2003 (21)

123.

ANKETA

„MĚSTO DĚTEM aneb KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ“

Vážení občané,

Současní představitelé města mají záměr vybudovat v Mariánských Lázních nová dětská hřiště a sportoviště. V minulých letech se na tento druh investic z různých důvodů nedostávalo. Jsme si vědomi této neulěšené skutečnosti, stejně tak jako jsme si vědomi toho, že investice do dětí a jejich světa se nám v budoucnu mnohonásobně vrátí. Proto Vás prosíme o vyplnění ankety, jejíž výsledky nám pomohou v postupném budování Vámi tolik žádaného druhu občanské vybavenosti. Za Vaši iniciativu a názory Vám děkujeme. Případné dotazy Vám rádi zodpovíme PO a ST 8-12/12³⁰ -17 na Městském úřadu OŽPKS. Místostarosta města Mariánské Lázně Jiří CHVAL a Ing. Tomáš RÁKOS
Odbor životního prostředí a komunálních služeb.

U jednotlivých otázek **ZAKROUŽKUJTE** z uvedených možností vždy tu, která je pro Vás charakterističtější! Pokud nechcete, nemusíte vyplňovat všechny níže položené otázky.

1. Máte děti (mladší než 18 let)?

- a) ano
b) ne
c) čekáme dítě

Pokud jste označil(a) možnost b nebo c, přejděte k otázce s číslem 7!

2. Kolik?

- a) jedno
b) dvě
c) tři a více

3. Jak jsou staré?

První dítě: 8 let
Druhé dítě: .....
Třetí dítě: .....

4. Kterou školu/školku navštěvují Vaše děti? ŠKOLA - VIIA

5. Jak se Vaše děti dostaly dnes do školy/školky?

Pro každé dítě zakroužkujte pouze jednu možnost:

1 = pěšky; 2 = MHD; 3 = autem; 4 = na kole; 5 = jinak

první dítě	☒	2	3	4	5	
druhé dítě	☐	1	2	3	4	5
třetí dítě	☐	1	2	3	4	5

6. Kam si Vaše děti nejčastěji chodí hrát/sportovat?

Uveďte prosím tři příklady!

1. BAZÉN
2. HŘIŠTĚ NA DOMĚN
3. KOLÉČ. BRUSLE - BOHUZEL? CYKL. TRASA JEV V SRN

7. Jak byste ohodnotil(a) současný stav areálů dětských hřišť a sportovišť v

Mariánských Lázních? U jednotlivých areálů zakroužkujte vždy jednu z možností:

1 = vyhovující; 2 = spíše vyhovující; 3 = spíše nevhovující; 4 = nevhovující; 0 = nevím

veřejně přístupná dětská hřiště	1	2	☒	4	0
veřejně přístupná sportoviště	1	☒	3	4	0
areály mateřských škol	1	2	☒	4	0
areály základních škol	1	2	3	☒	0

OTOČTE!

8. Co považujete za nejdůležitější pro děti předškolního věku?

Vyberte pouze jednu možnost!

- a) vybudovat nová veřejná dětská hřiště
b) doplnit stávající dětská hřiště
c) doplnit (modernizovat) herní prvky v areálech mateřských škol

9. Kterou lokalitu považujete za ideální pro zbudování nového hřiště pro děti předškolního věku? Vyberte maximálně tři z uvedených možností!

- a) park pod hotelem Villa Butterfly
b) park u nemocnice
c) park v okolí městského bazénu
d) sídliště Panská Pole
e) sídliště Vora
f) sídliště Úšovice
g) park v okolí oplátkárny Opavia a.s.
h) louka u Prelátova pramene
i) jiná .....

10. Co považujete za důležitější pro děti školního věku? Vyberte pouze jednu možnost!

- a) vybudovat nová veřejná dětská hřiště a sportoviště
b) doplnit (modernizovat) areály školních zařízení

11. Kterou lokalitu považujete za ideální pro zbudování nového hřiště/sportoviště pro děti školního věku? Vyberte maximálně tři z uvedených možností!

- a) sídliště Panská Pole
b) sídliště Úšovice
c) sídliště Vora
d) sídliště Plzeňská + Kubelíkova ulice
e) park u hotelové školy
f) za stáčírnou MB Walters a.s.
g) park v okolí Ferdinandových pram.
h) louka u Prelátova pramene
i) jiná .....

12. Který z následujících výroků lépe vyjadřuje Váš postoj?

- a) Hřiště pro děti předškolního věku by měla být oddělená od hřišť pro starší děti.
b) Hřiště pro děti předškolního a školního věku mohou být spojená

13. Vaše bydliště: obec: MAR. LÁZNE
ulice: DRUKSTEVNÍ14. Váš věk: 29 LET

15. Pohlaví: a) muž

- b) žena

16. Nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) základní vzdělání
b) vyučen(a) bez maturity
c) vyučen(a) s maturitou
d) středoškolské
e) vysokoškolské

17. Vaše další připomínky a náměty k tématu „Volný čas dětí“ .....

- Vytváření nových herních komplexů
trasy pro jízdu a zvláštní hra

18. Vaše děti mohou namalovat svoji představu ideálního dětského hřiště.

Kresbu přiložte k vyplněnému dotazníku nebo odevzdejte na městském úřadě!

Z odevzdaných prací bude uspořádána výstava.

Děkujeme Vám za čas, který jste strávil(a) vyplňováním dotazníku a přejeme hezký den!

Občanské sdružení **Hravý Pramen** zve ke spolupráci děti, studenty i dospělé z M.L. a okolí **při budování dětského hřiště** v přírodním parku u Prelátova pramene. Reagujeme na výsledky ankety města Mariánské Lázně, kde si děti vybrali lokalitu u Preláta jako nejvhodnější odpočinkové místo pro malé i velké.

Vyhlašujeme

SOUTĚŽ

O nejlepší herní prvek do **dětského hřiště** (prolézačka, překážka, skluzavka, socha houpačka, kolotoč,...)

- na louce, v lese, v potoce, v rybníku, v bažině, v džungli,...)

S využitím pouze PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ S OHLEDEM NA BEZPEČNOST

Nakreslete své nápady, s podpisem, školou a třídou je prosím předejte do 31.5.05 do CK INFORMSERVIS (vedle hotelu Villa Butterfly, Hlavní 222)

Vyhodnocení soutěže proběhne dne 4.6.2005 při Indiánském dnu, na který Vás srdečně zveme. Práce zde budou vystaveny a ty nejzajímavější oceněny.

Děkujeme!

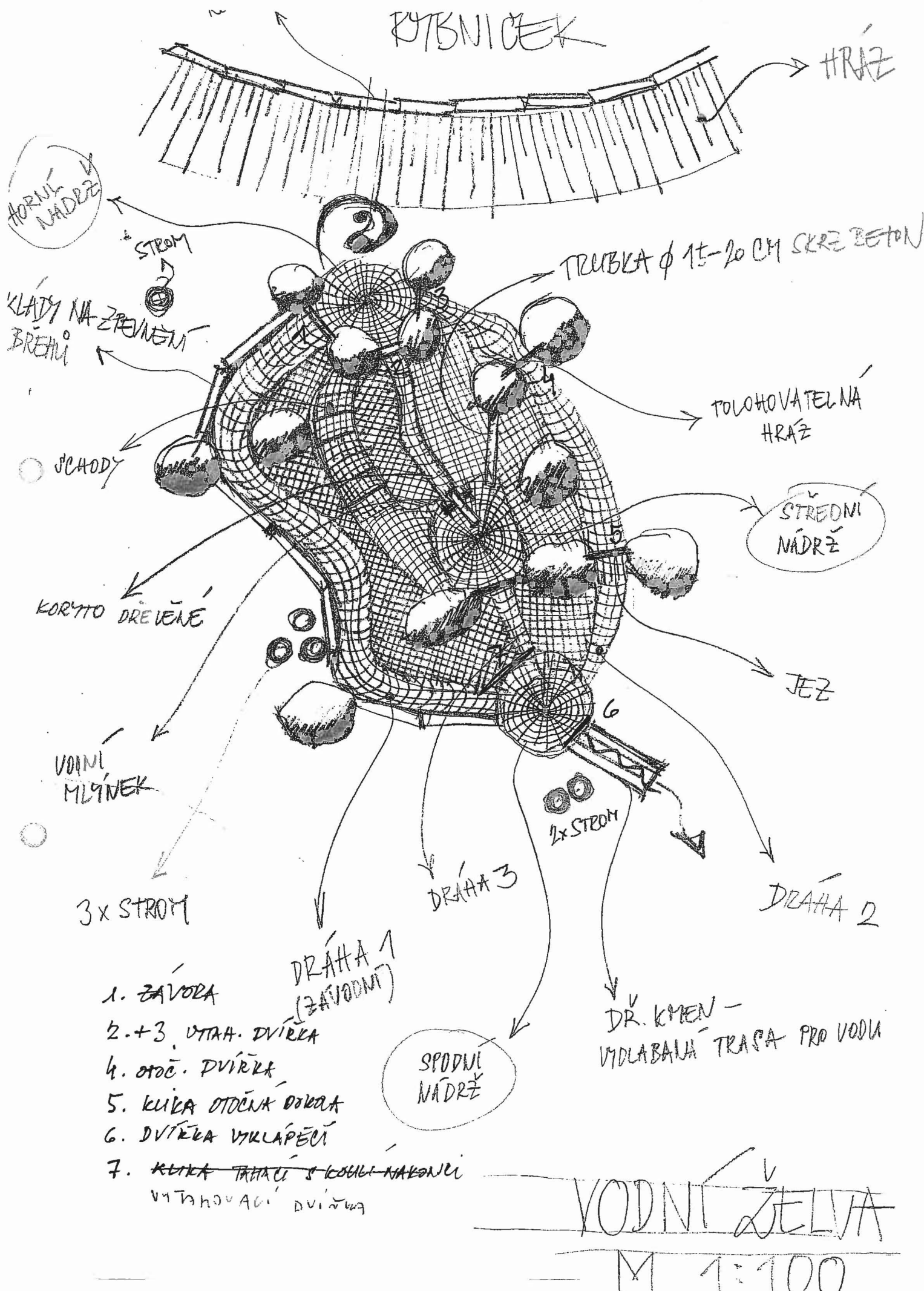
Geiselwind - SRN

Geiselwind - SRN

KŘTBNICEK

HRÁZ

HORNÍ NÁDRŽ

STROM

KLADY NA ZPEVNĚNÍ BŘEHI

TRUBKA ϕ 15-20 CM SKŘE BĚTON

POLOHOVATELNÁ HRÁZ

STŘEDNÍ NÁDRŽ

ŠCHODY

KORYTO DŘEVĚNÉ

JEZ

VOVNÍ MLÝNEK

3x STROM

DRÁHA 3

DRÁHA 2

1. ZAVODA

DRÁHA 1 (ZAVODNÍ)

2.+3. VTAH. DVÍŘKA

4. OTOČ. DVÍŘKA

5. KLIKA OTOČNÁ OKRA

6. DVÍŘKA VYKLÁPĚČI

7. KLIKA TAHAČI S KOLBI NAKONCI VYTAHOVACÍ DVÍŘKA

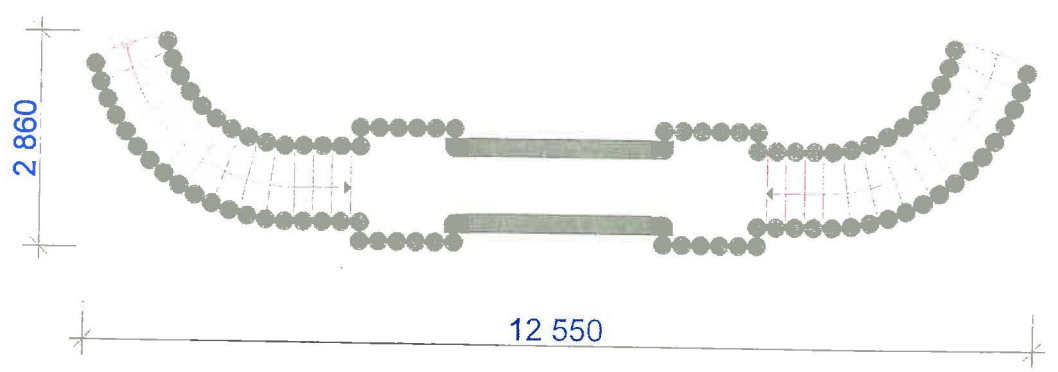
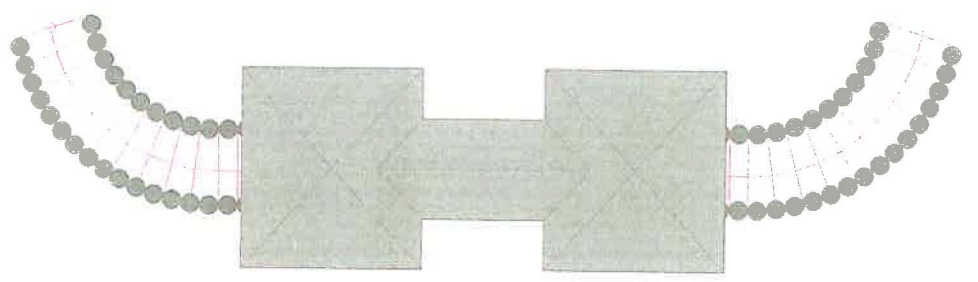
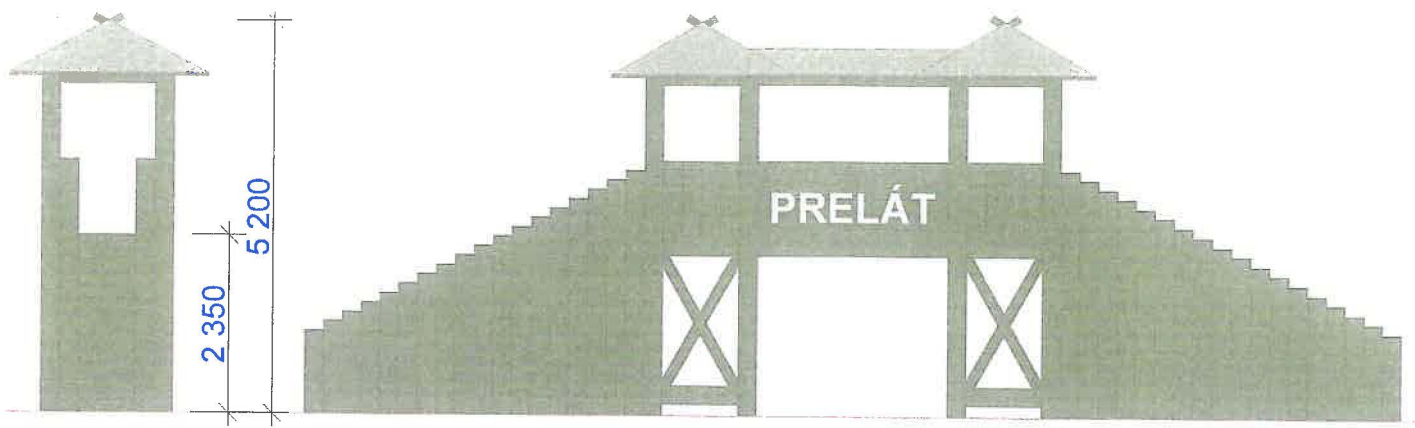
SPODNÍ NÁDRŽ

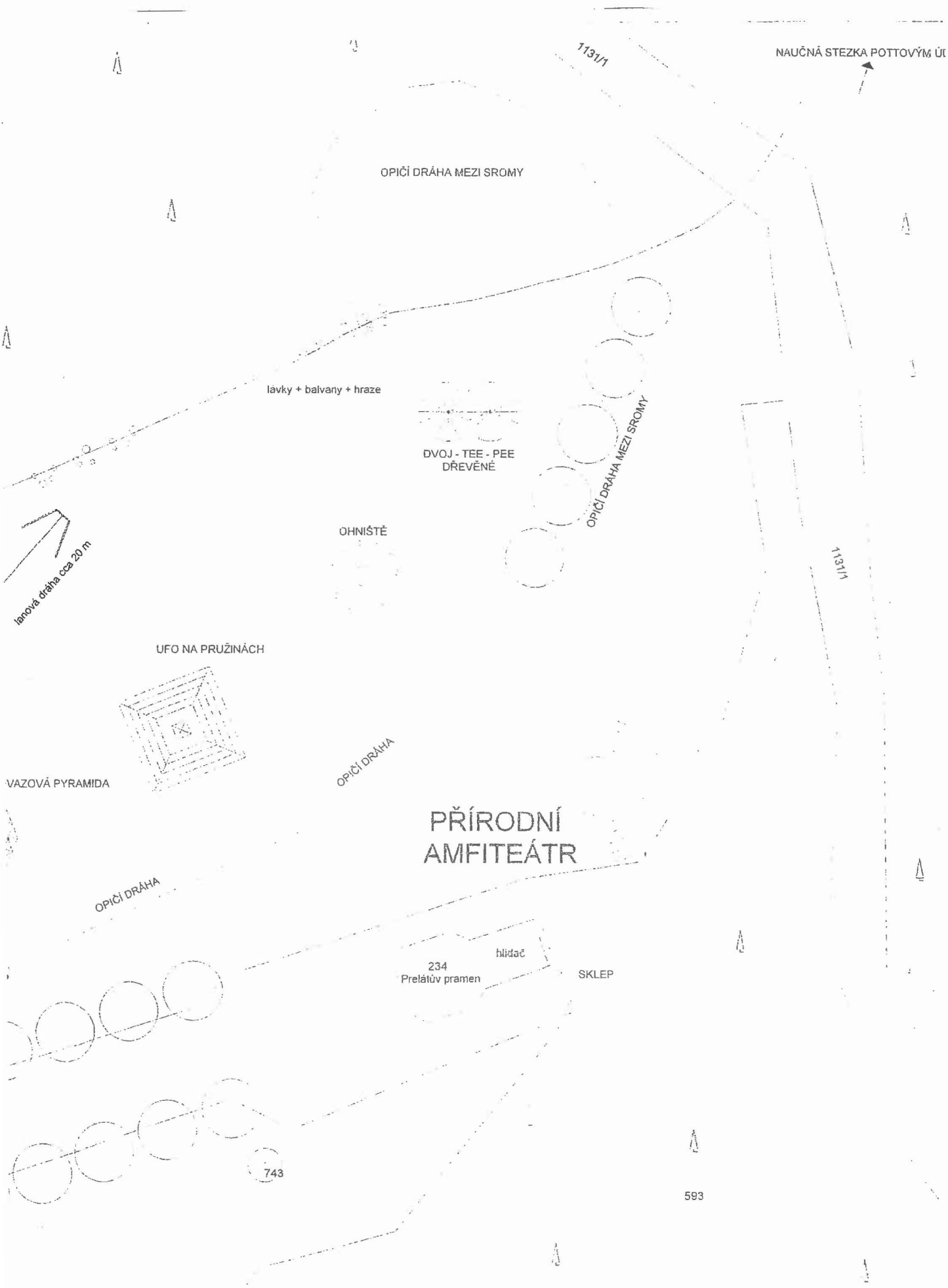
DR. KMEN - VYLABALNÁ TRASA PRO VODU

VODNÍ ŽELVA

M 1:100

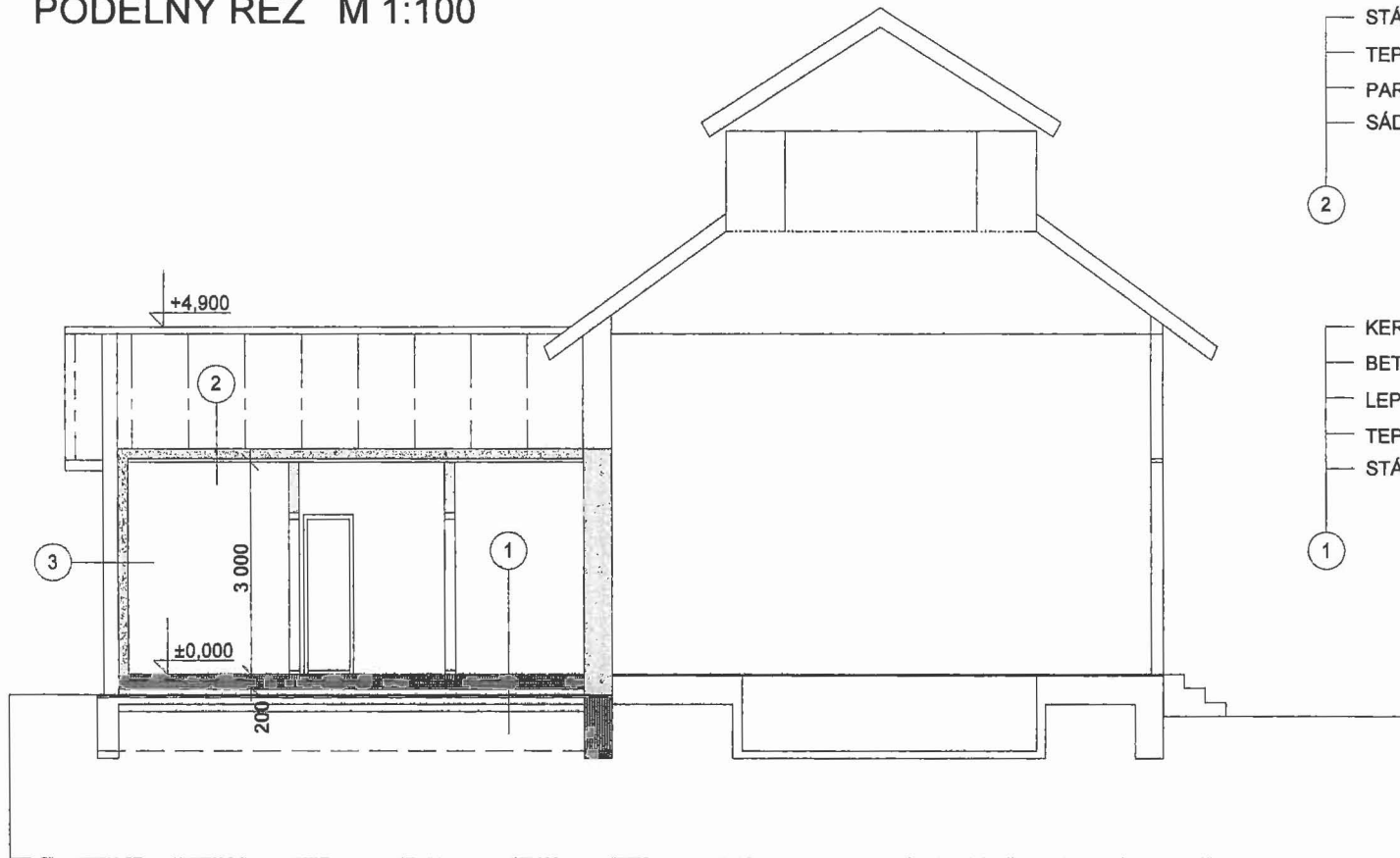

SITUACE - areál dětského hřiště - PRELÁT 1:500

PODÉLNÝ ŘEZ M 1:100

- STÁVAJÍCÍ STĚNA TL. 175MM
  - TEPELNÁ IZOLACE TL. 100MM
  - PAROTĚSNÁ ZÁBRANA
  - SÁDROKARTÓN TL. 20MM
- 3

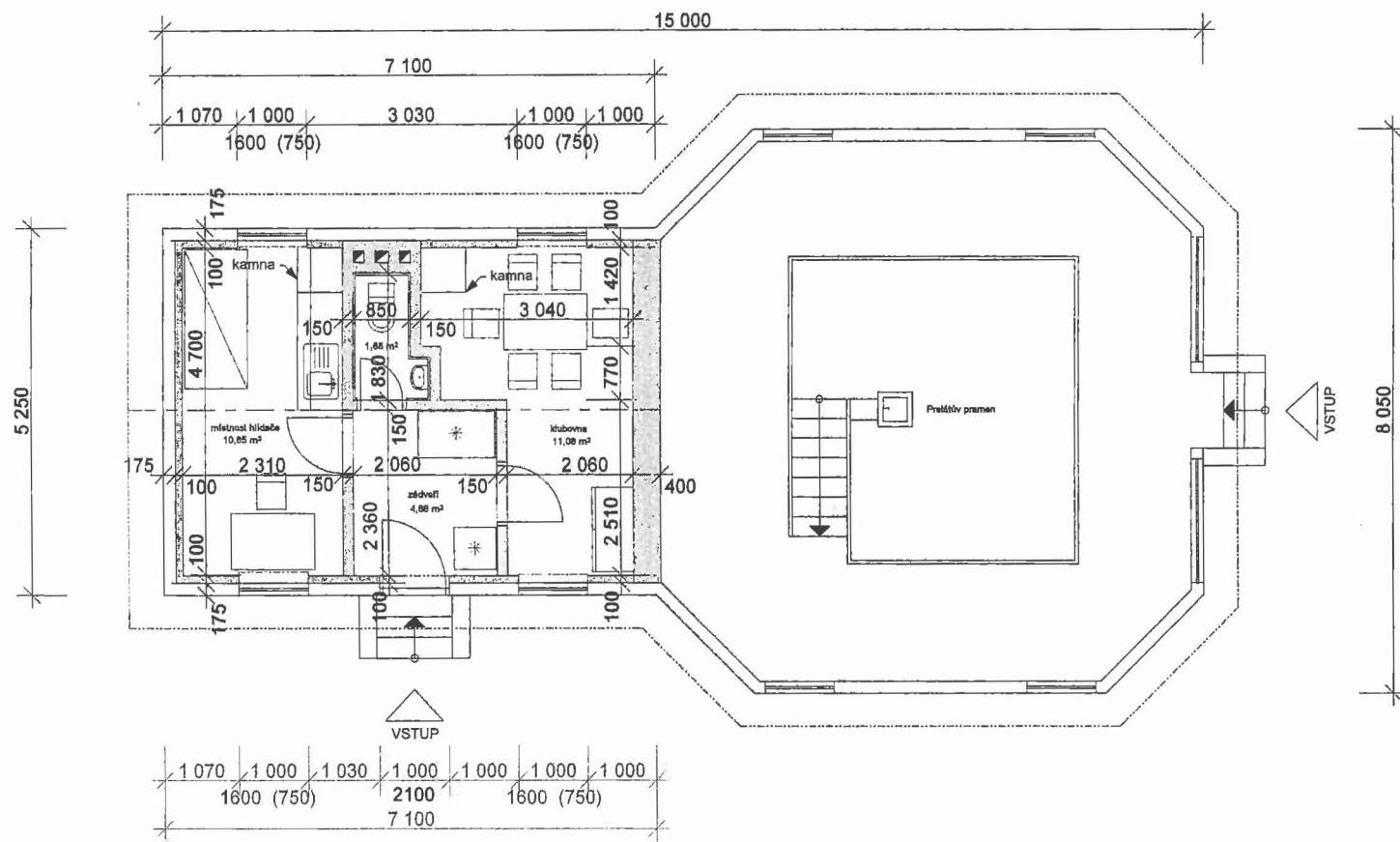
- STÁVAJÍCÍ STŘEŠNÍ KONSTRUKCE
  - TEPELNÁ IZOLACE TL. 100MM
  - PAROTĚSNÁ ZÁBRANA
  - SÁDROKARTÓN TL. 20MM
- 2

- KERAM. DLAŽBA TL. 20MM
  - BETON S OCEL. SÍŤÍ TL. 50MM
  - LEPENKA A 400 H
  - TEPELNÁ IZOLACE 100MM
  - STÁVAJÍCÍ SOUVRSTVÍ PODLAHY
- 1

PAVILON PRELÁTOVA PRAMENE
M 1:100

PŮDORYS M 1:100

PAVILON PRELÁTOVA PRAMENE
M 1:100

Provozní řád přírodního parku Prelátův pramen

Park je k dispozici dětem a dospělým pro trávení volného času. Byl vybudován s nemalým úsilím sdružením OS Hravý pramen, z prostředků města Mariánské Lázně, příznivců a práce dobrovolníků. Aby Vám park mohl sloužit co nejlépe, prosíme Vás o dodržování podmínek tohoto návštěvního řádu.

V parku není dovoleno:

- Poškozovat a znečišťovat prostory, zařízení a vybavení (v příp. úmyslného poškození nebo zničení bude právní cestou vymáhána náhrada škody).
- Kouření, užívání drog, konzumace alkoholu a omamných látek.
- Vjezd motorových vozidel.
- Stanování a nocování.
- Koupání a rybaření v rybnících.
- Trhání veškerých rostlin a plodů, lámání keřů a kácení stromů.
- Rozdělávat oheň mimo ohniště k tomu určená.

Návštěvník je povinen:

- Respektovat provozní řád a pokyny správce.
- Chovat se slušně a ukázněně, tak aby neohrožoval ostatní ani sám sebe.
- Udržovat čistotu a pořádek (v případě vyprodukování většího množství odpadků, je návštěvník povinen tyto odpadky z areálu odnést).
- Neničit vybavení a zařízení.
- Chovat se šetrně k přírodě a pomáhat ji chránit.
- Předem nahlásit správci konání akcí v areálu přírodního parku.

Majitel psa je povinen:

- Odklízet exkrementy po svém psovi na místo k tomu určené.
- Vést svého psa na vodítku.

Pokud se setkáte s poškozováním zeleně a nebo vybavení parku, oznamte to prosím neprodleně správci parku, případně kontaktujte městskou policii.

Hasiči	Záchranná služba	Policie	Městská policie	Tísňové volání / SOS	Správce parku
150	155	158	156	112	606 643 002

Děkujeme Vám za dodržování provozního řádu.

VSTUP DO AREÁLU NA VLASTNÍ NEBEZPEČÍ!

Potvrzení o přijetí daru

Mezi **dárce**em:

Fyzická osoba .....

r.č.....

Právnícká osoba .....

IČO.....

a **obdarovaným**:

Občanské sdružení „Hravý pramen“
Anglická 204/41, 353 01 Mariánské Lázně
IČO: 26677202

Obdarovaný potvrzuje, že přijal od dárce dar:.....
.....

v ceně:.....slovy:.....

Dar byl použit pro budování dětského hřiště v přírodním parku u Prelátova pramene v Mariánských Lázních.

Toto potvrzení je použitelné jako doklad pro potřeby Finančního úřadu při uplatňování zákonné možnosti snížení daňového základu dle podmínek § 20, zákona 586/1992 Sb.

V Mariánských Lázních dne:.....

.....

.....

Dárce

Obdarovaný

Občanské sdružení
„Hravý pramen“
Mariánské Lázně

V Mariánských Lázních, 15.11.2004

Věc:

**Žádost o spolupráci při budování dětského parku u Prelátova
pramene**

Obracíme se na Vás jménem občanského sdružení „Hravý pramen“ o spolupráci při budování dětského parku u Prelátova pramene.

Jedná se o pomoc v rámci Vašich možností ve formě finančního daru, nebo o vytvoření některé z plánovaných atrakcí do dětského parku.

Kompenzací za Vaši pomoc by bylo označení Vámi zasponzorované, nebo vybudované atrakce tabulkou s označením Vaší firmy, dále poděkování v místním tisku a vystavení darovací smlouvy.

Věříme, že se svým podílem připojíte k řadě lidí a subjektů, kteří nám v rámci naší iniciativy pomohou vytvořit u Prelátova pramene dětský park, ve kterém si děti i dospělí budou rádi hrát.

Za Vaši pomoc děkuje občanské sdružení „Hravý pramen“

INDIÁNSKÝ DEN

4.6.2005

13.00 hod. SOBOTA

Prelátův pramen
dobrodružná stezka
pro děti i dospělé

Těšíme se na Vás

Indiáni
přijďte
v krojích

Indiánský den

U DĚTSKÁ LANOVKA E U PRELÁTOVA PRAMENE

hou hlasivý reálné o je noc. á, je obyententi a rezervána í na . Po e bytaci e byle se nocuje. chce ěnit n se nám enýerry, jící, ran, vám cnu nocnize to aerry i za nyní zná, íme (kp) noc-eně-isto-onu ího ůžen nost výše rok. lalo hny hali fo.“

E škol mo-kde y ve ? dně. vání aby esty. ých

Na louce v přírodním parku u Prelátova pramene vyrostla nová silueta. Dvě lehké dřevěné konstrukce jsou spojeny lanem, po kterém sjíždějí děti na sedačce. Občanské sdružení Hravý pramen zajistilo vybudování dětské lanovky, která byla zakoupena městem Mariánské Lázně v prosinci roku 2004. V průběhu měsíce března proběhly výkopové práce a zabetonování kovových patek za pomoci pana Milana Kotouna a 27. dubna byla i navzdory deštivému a chladnému počasí dřevěná konstrukce namontována profesionálním a zkušeným výrobcem zařízení dětských hřišť panem Josefem Sobkem z Velké nad Veličkou. Pro zajištění bezpečnosti dětí byla dopadová plocha pod lanovkou naplněna vrstvou drčené stromové kůry, kterou dětskému hřišti darovali pan Rmoutil a pan Solanský z Chodové Planě a její dopravu poskytla paní Pocová z firmy Zahradní a parková architektura. Při rozmístění kůry nám obětavě pomohla paní Jana Nováková. Svářečské práce při upevnění konstrukce vykonal pan Hanzlík ze zámečnictví Lipold a beton opět dodal pan Foltýn z firmy Českomoravský beton. Závěrečnou úpravu terénu provedl pan Jirkovský z firmy Studnařství Čech. Děkujeme tímto všem jmenovaným za jejich podíl na úspěšném dokončení dětské lanovky. V areálu přírodního parku u Prelátova pramene bylo opraveno a vybudováno firmou Lázeňské lesy v průběhu loňského roku několik prvků do dětského hřiště - houpačky, pískoviště, věž, kladiny, prolézačka, stolky, lavičky a rozcestníky. Firma Lázeňské lesy v čele s panem Pavlem Petrem spolupracuje od počátku aktivně s OS Hravý pramen při budování a údržbě lokality Prelátova pramene, při sekání trávníků, při doplňování zásob dřeva u ohniště, při poskytování dřeva a při jeho manipulaci. Panu Petrovi, hajnému panu Katínovi a panu Kahounovi patří náš velký dík za ochotu a pomoc, kterou nám opakovaně poskytují. Doufáme, že se vedle lanovky brzy objeví další atrakce. Město Mariánské Lázně přislíbilo finančně podpořit rozvoj tohoto dětského hřiště. Věříme, že se i zrealizují sliby finančního příspěví od několika firem a subjektů do našeho projektu. Děti, přijďte se svými kamarády povozit se na nové lanovce u Preláta!

Zleva: pan Josef Sobek křtí lanovku čajem, členové OS Hravý pramen - Ing. Alena Doležalová, Ing. Miroslav Štěpánek, Ing. arch. Pavel Graca

EINSTEIFEN: „Pouze život, který žijeme pro ostatní, stojí za to.“